

ΠΑΝ-ΘΗΡΑΣ 2014

...τα πάντα νερί θήρας!

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΘΡΑΚΗΣ

ΠΑΝ-ΘΗΡΑΣ 2014

...τα πάντα περὶ θήρας!

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΘΡΑΚΗΣ ΚΟΜΑΘ

ΠΑΝ-ΘΗΡΑΣ ...τα πάντα περί θήρας!

Η πλήρης αναφορά στην έκδοση αυτή έχει ως εξής:

Κυριάκος Ε. Σκορδάς & Περικλής Κ. Μπίρτσας (Συντονιστές έκδοσης).

«ΠΑΝ-ΘΗΡΑΣ 2014. Τα πάντα περί θήρας».

Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας - Θράκης. Θεσσαλονίκη. Σελ. 176

ISSN: 1109-6004

Φωτογραφίες:

Περικλής Μπίρτσας, Πέτρος Πλατής, Αλέξανδρος Γκάσιος, Απόστολος Γιαπουτζής,
Χρήστος Σώκος, Νίκος Καλογεράκος, Κυριάκος Σκορδάς, Χρήστος Καλαϊτζής,
Κων/νος Παταστυρόπουλος, Αλέξανδρος Λιγομενίδης, Σωτήριος Λάλλος,
Χρυσόπουλος Δημήτριος, Φίλιππίδης Μάριος, Καπούλας Ιωάννης,
Μπαράκης Παναγιώτης

Φωτογραφία Εξωφύλλου:

Νίκος Καλογεράκος

Σχεδιασμός εντύπου:

Ανδρέας Λεούδης (Graphic Design)
Ευαγγελισμού της Θεοτόκου 29, Πλατεία Ευόσμου, Θεσ/νίκη
Τηλ. 2310 658703, e-mail: andreasl@otenet.gr

CTP / Εκτύπωση / Βιβλιοδεσία: Αφοί Α. ΑΚΡΙΤΙΔΗ Ο.Ε.
ΒΙ.Π.Ε. Σίνδου, Θεσσαλονίκη
Τηλ. 2310 796923-6
e-mail: akrprint@otenet.gr

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τους συντάκτες τους και δεν αποτελούν κατ' ανάγκη απόψεις της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας - Θράκης.

Δεν επιτρέπεται η χρήση των φωτογραφιών της έκδοσης.

Η έκδοση αυτή εκτυπώθηκε σε 5.000 αντίτυπα και διανέμεται δωρεάν.

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

ΕΔΡΑ: ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΤΙΣΤΑΣΕΩΣ 173 - 175

551 34 - ΚΑΛΑΜΑΡΙΑ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΤΗΛ. 2310 477128, 477129, 6973 808934, FAX 2310 473863, 475301

<http://www.hunters.gr>, e-mail: hunters@hunters.gr

Facebook Page: Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας Θράκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΥ	7
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΟΜΑΘ	8
ΣΤΕΛΕΧΩΣΗ ΚΟΜΑΘ	9
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΙ ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΕΣ ΣΤ' ΚΟΜΑΘ	10
Η ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ	12
ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ	
Κυριάκος Σκορδάς	14
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΣΤ' ΚΟΜΑΘ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ Α' ΒΟΗΘΕΙΩΝ	
Κυριάκος Σκορδάς	40
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ & ΕΡΓΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΑΓΡΙΑΣ ΠΑΝΙΔΑΣ	
Κυριάκος Σκορδάς	44
ΚΥΝΗΓΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	
Αλέξανδρος Γκάσιος	50
ΤΟ ΡΑΒΔΟΚΑΝΝΟ ΚΑΙ Η ΘΗΡΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΘΗΡΑΜΑΤΩΝ	
Θεοφάνης Καραμπατζάκης	54
ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟ ΣΚΟΠΕΥΤΗΡΙΟ	
Κωνσταντίνος Τσολάκος	60
ΕΙΣΒΟΛΗ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΩΝ ΣΤΟΝ ΕΒΡΟ	
Πέτρος Χ. Πλατής	70
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	
Κωνσταντίνος Παπασπυρόπουλος	74
Η ΕΚΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΛΑΓΟΥ	
Πέτρος Χ. Πλατής	78
ΧΩΡΙΚΕΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΘΗΡΑΣ	
Χρήστος Σώκος	84
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	
Μαμάλος Λ. / Μενεξές Γ. / Καλμπουρτζή Κ. / Τσατσαρέλης Κ.	92
Η ΑΠΟΜΥΘΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΟΧΛΗΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	
Χρήστος Σώκος / Περικλής Μπίρτσας	100

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΑΔΕΙΕΣ ΚΥΝΗΓΙΟΥ	
Παπασπυρόπουλος Κ. / Σκορδάς Κ.	104
ΚΥΝΗΓΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ: ΣΧΗΜΑ ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΟ;	
Αλέξανδρος Γκάσιος	106
ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ: ΜΙΑ ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΟ ΚΥΝΗΓΙ	
Χρήστος Καλαϊτζής	110
ΕΙΔΗ ΘΗΛΑΣΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΖΟΥΝ ΣΤΗΝ ΟΡΟΣΕΙΡΑ ΤΟΥ ΤΡΟΟΔΟΥΣ	
Ευάγγελος Ευαγγέλου	114
ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΗ	
Κωνσταντίνος Παπασπυρόπουλος	118
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΗ: ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	
ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2013-14	
Κωνσταντίνος Παπασπυρόπουλος	122
ΑΙΘΑΛΟΜΙΧΛΗ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΜΑΖΙ	
Αλέξανδρος Γκάσιος	128
ΟΙ ΚΥΝΗΓΟΙ ΩΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	
Κωνσταντίνος Παπασπυρόπουλος	134
ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΕΡΡΩΝ	140
«ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΥΝΗΓΙ»	
Κωνσταντίνος Παπασπυρόπουλος	144
ΟΙ ΛΥΚΟΙ, Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ ΚΑΙ... ΟΙ ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ	
Θεοφάνης Καραμπατζάκης	148
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΚΥΛΩΝ	154
ΚΥΝΗΓΙ ΥΔΡΟΒΙΩΝ	
Ιωάννης Ισαάκ	160
ΔΑΣΟΣ ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ	
Κυριάκος Σκορδάς	166
ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΗ ΣΤΟΝ ΩΡΙΩΝΑ	
Κυριάκος Σκορδάς	168
ΔΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	170
ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΕΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ	174
ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΚΟΜΑΘ	175

Χαιρετισμός Προέδρου Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας - Θράκης

Το βιβλίο του «ΠΑΝ-ΘΗΡΑ, τα πάντα περί θήρας» ξεκίνησε ως μια προσπάθεια επικοινωνίας του έργου της Ομοσπονδίας προς τις διάφορες φορείς και υπηρεσίες, αλλά και ως μέσο έγκυρης ενημέρωσης του κυνηγού για διάφορα κυνηγετικά ζητήματα. Αμέσως η προσπάθεια αυτή καθιερώθηκε και «αγκαλιάστηκε», ώστε να αποτελεί πια ένα σημείο αναφοράς.

Αιτιώς η ετήσια αυτή έκδοση έφθασε τα 14 τεύχη και στις ισάριθμες χρονιές που προηγήθηκαν φιλοξενήθηκαν στις σελίδες του ΠΑΝ-ΘΗΡΑ αξιόλογες επιστημονικές ανακοινώσεις, αλλά και αποτελέσματα εργασιών και ερευνών που υλοποιήθηκαν από το επιστημονικό προσωπικό της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας – Θράκης, αλλά και από πολλούς άλλους ερευνητικούς και επιστημονικούς φορείς. Το αρχείο όλων αυτών των χρόνων έχει ψηφιοποιηθεί και μπορείτε σε αυτό να ανατρέξετε μέσω της ιστοσελίδας της KOMAΘ (www.hunters.gr).

Στην έκδοση για το 2014 έχουν επιλεγεί, ενδεικτικά, άρθρα από την πλούσια θεματολογία των κυνηγετικών ζητημάτων, που με έγκυρο και τεκμηριωμένο τρόπο διαχειρίζεται η Ομοσπονδία μας. Στις σελίδες της νέας μας έκδοσης μπορείτε να διαβάσετε θέματα σχετικά με την προστασία και διαχείριση της άγριας πανίδας, τη βελτίωση ενδιαιτημάτων, την περιβαλλοντική εκπαίδευση, αλλά και ειδικότερα θέματα για τη σχέση της θήρας με την οικονομία, την περιφερειακή ανάπτυξη και την προστασία των υπαίθριων δραστηριοτήτων, καθώς και γενικότερα θέματα προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος.

Ευχόμενος να βρείτε κι εσείς άρθρα χρήσιμα και ενδιαφέροντα παραδίδω το καινούριο τεύχος, δηλώνοντας πως η Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας – Θράκης, μεσούσης της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης της χώρας μας, θα συνεχίσει τις προσπάθειες της για προάσπιση της ελληνικής ταυτότητας του κυνηγίου και την κατάθεση ώριμων και άρτιων προτάσεων τη διαφύλαξη του φυσικού μας πλούτου.

Νικόλαος Καλογερόπουλος
Πρόεδρος Δ.Σ.

Διοικητικό Συμβούλιο ΚΟΜΑΘ

Πρόεδρος:	Νικόλαος Καλογεράκος
Αντιπρόεδρος:	Απόστολος Γιαπουτζής
Γεν. Γραμματέας:	Ιωάννης Πολυχρόνης
Ταμίας:	Γεώργιος Σοφιανίδης
Μέλη:	Δημήτριος Ευμοιρίδης
	Λοῖζος Σερραῖος
	Νικόλαος Τσιώμπρας

Περιφερειακοί Σύμβουλοι

Κων/νος Καλαϊτζίδης:	Περιφέρεια Νομών Δράμας, Καβάλας
Βασίλειος Καπετάνος:	Περιφέρεια Νομών Πιερίας, Ημαθίας, Πέλλας
Ιωάννης Ρεφειάδης:	Περιφέρεια Νομών Έβρου, Ροδόπης, Ξάνθης
Νικόλαος Γκατζάρας:	Περιφέρεια Νομών Κοζάνης, Καστοριάς, Φλώρινας, Γρεβενών
Χαράλαμπος Σαρόγλου:	Περιφέρεια Νομών Θεσσαλονίκης, Χαλκιδικής
Κων/νος Σιαπαρδάνης:	Περιφέρεια Νομών Σερρών, Κιλκίς

Επίτιμοι Πρόεδροι

Δημήτριος Συρρής, Νικόλαος Μαϊλιάνης, Γεώργιος Δέλλιος

Επίτιμα Μέλη

Κων/νος Χατζησταύρος, Ιωάννης Ιορδανίδης, Ελευθέριος Δημόπουλος,

Κων/νος Πετρακόγιαννης, Επαμεινώνδας Τερζής, Αθανάσιος Φτάκας,

Δημήτριος Μεσσήνης, Σπύρος Μπασνάς

Ελεγκτική Επιτροπή

Δημήτριος Δημητρακόπουλος, Γεώργιος Δέλλιος, Δημήτριος Συρρής

Στελέχωση Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας - Θράκης

ΟΝΟΜΑ	ΙΔΙΟΤΗΤΑ	ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ	e-mail
Περικλής Μπίρτσας	Γενικός Διευθυντής	Δρ Δασολόγος Θηραματολόγος	pbirtsas@hunters.gr
Κυριάκος Σκορδάς	Διευθυντής Υποστήριξης	Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος MSc	kskordas@hunters.gr
Κωνσταντίνος Παπασπυρόπουλος	Διευθυντής Θηροφυλακής	Δρ Δασολόγος - Περιβαλλοντολόγος	kodafype@hunters.gr
Σοφία Μαϊλιάνη	Νομική Σύμβουλος	Δικηγόρος MSc	smailiani@hunters.gr
Πέτρος Πλατής	Επ. Συνεργάτης Θράκης	Δασολόγος - Θηραματοπόνος	anmakthr@otenet.gr
Χρήστος Σώκος	Επ.Συνεργάτης Ν. Χαλκιδικής & Ν. Θεσ/νίκης	Δασολόγος - Θηραματολόγος MSc	sokos@hunters.gr
Θεοφάνης Καραμπατζάκης	Επ. Συνεργάτης Ν. Δράμας & Ν. Καβάλας	Δασολόγος - Μηχανολόγος Μηχανικός	faniskar@hunters.gr
Αλέξανδρος Γκάσιος	Επ.Συνεργάτης Ν. Ημαθίας, Ν. Πιερίας & Ν. Πέλλας	Δασολόγος - Θηραματολόγος MSc	algas@hunters.gr
Χρήστος Καλαϊτζής	Επ.Συνεργάτης Ν. Σερρών & Ν. Κιλκίς	Δασοπόνος	kalaitzis@hunters.gr
Ιωάννης Ισαάκ	Επ.Συνεργάτης Δυτ. Μακεδονίας	Δασοπόνος	hunters@hol.gr
Όλγα Σταυροπούλου	Υπεύθυνη Διαχείρισης Οικονομικών	Διοικητικό & Οικονομικό Στέλεχος Επιχειρήσεων	olgastavr@hunters.gr
Ελπίδα Βλάχου	Γραμματεία Θηροφυλακής	Γραμματέας	elpida@hunters.gr
Βασιλική Λασκαρίδου	Γραμματειακή Υποστήριξη	Γραμματέας	vlaskaridou@hunters.gr

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΟΙ ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΕΣ ΣΤ' ΚΟΜΑΘ

A/A	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ / ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΥΘΥΝΗΣ
1.	Αθανασιάδης Ευάγγελος	ΛΑΓΚΑΔΑΣ
2.	Βασιλαδιώτης Παναγιώτης	ΣΟΧΟΣ
3.	Βασιλειάδης Ιερόθεος	ΤΣΟΤΥΛΙ
4.	Βάσσου Γεώργιος	ΦΛΩΡΙΝΑ
5.	Βελλής Κωνσταντίνος	ΔΕΣΚΑΤΗ
6.	Γαλόπουλος Βλάσιος	ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΠ
7.	Γερακούδης Κωνσταντίνος	ΜΑΥΡΟΘΑΛΑΣΣΑ
8.	Γιτόπουλος Κωνσταντίνος	ΝΑΟΥΣΑ
9.	Γκαρούμπας Τριαντάφυλλος	ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ
10.	Γκουντιάκας Ευάγγελος	ΣΟΥΦΛΙ
11.	Γκουτής Δημήτριος	ΧΡΥΣΟΥΠΟΛΗ
12.	Γουλάντας Βασίλειος	ΚΑΤΕΡΙΝΗ
13.	Δαρόγλου Ιωάννης	ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ
14.	Δασκαλίνας Γεώργιος	ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑ
15.	Δημάκης Παναγιώτης	ΣΕΡΡΕΣ
16.	Δούγιος Χρήστος	ΕΔΕΣΣΑ
17.	Δουλακάκης Νικόλαος	ΚΟΜΟΤΗΝΗ
18.	Ζιούρης Παντελής	ΑΜΥΝΤΑΙΟ
19.	Ηλιάδης Στέφανος	ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ
20.	Θεοδωρακόπουλος Σταύρος	ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ
21.	Κάβουρας Χρήστος	ΣΟΥΦΛΙ
22.	Καμπέρης Δημήτριος	ΓΡΕΒΕΝΑ
23.	Καπούλας Ιωάννης	ΣΑΠΙΣ
24.	Καρατζιοβάλης Νικόλαος	ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ
25.	Κολλαράς Νικόλαος	ΟΡΜΥΛΙΑ
26.	Κοντογεωργίου Αυγουστίνος	ΘΑΣΟΣ
27.	Κοσμίδης Κωνσταντίνος	ΚΟΜΟΤΗΝΗ
28.	Κύρου Ευάγγελος	ΑΡΓΟΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟ
29.	Κωνσταντινίδης Σταύρος	ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗ
30.	Κωστάρας Νικόλαος	ΚΑΣΤΟΡΙΑ
31.	Λάλλος Σωτήριος	ΓΡΕΒΕΝΑ
32.	Λιγομενίδης Αλέξανδρος	ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗ
33.	Μαλαματίδης Δημήτριος	ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ
34.	Μουζενίδης Νικόλαος	ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ
35.	Μπαράκης Παναγιώτης	ΑΡΝΑΙΑ
36.	Μπισύρης Αθανάσιος	ΣΙΑΤΙΣΤΑ
37.	Ξουβερούδης Διαμαντής	ΝΙΓΡΙΤΑ
38.	Παναγιωτίδης Ιορδάνης	ΑΞΙΟΥΠΟΛΗ
39.	Πάντσιος Αναστάσιος	ΡΟΔΟΠΟΛΗ
40.	Παπαδημητρίου Πέτρος	ΦΛΩΡΙΝΑ
41.	Παπαδόπουλος Νικόλαος	ΚΟΖΑΝΗ
42.	Πετράκης Ιωάννης	ΒΕΡΟΙΑ

Α/Α	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ / ΠΕΡΙΟΧΗ ΕΥΘΥΝΗΣ
43.	Πυλαρινός Ιωάννης	ΞΑΝΘΗ
44.	Ραπτόπουλος Αναστάσιος	ΦΕΡΕΣ
45.	Ρετζέπης Ιωάννης	ΧΑΛΑΣΤΡΑ
46.	Σαββίδης Αντώνιος	ΚΙΑΚΙΣ
47.	Σαμαράς Βασίλειος	ΖΑΓΚΛΙΒΕΡΙ
48.	Σαρχόσης Ιωάννης	ΞΑΝΘΗ
49.	Σίμογλου Αδαμάντιος	ΣΤΑΥΡΟΣ
50.	Σταμάτης Θωμάς	ΝΕΑ ΖΙΧΝΗ
51.	Στέτσικας Χαράλαμπος	ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΗ
52.	Στόικος Ιωάννης	ΕΠΑΝΟΜΗ
53.	Συμεωνίδης Γεώργιος	ΔΡΑΜΑ
54.	Ταχυδρομίδης Άγγελος	ΑΡΙΔΑΙΑ
55.	Τζεντέμης Θεόδωρος	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ
56.	Τόσκας Γεώργιος	ΔΟΞΑΤΟ
57.	Τριανταφυλλίδης Γεώργιος	ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΑ
58.	Τσιμόπουλος Διονύσιος	ΜΕΛΙΚΗ-ΑΙΓΊΝΙΟ
59.	Φιλιππίδης Μάριος	ΚΑΒΑΛΑ
60.	Χρυσόπουλος Δημήτριος	ΚΑΤΕΡΙΝΗ

Επίσης, η ΣΤ΄ ΚΟΜΑΘ επιδότησε τους Κ.Σ. αρμοδιότητάς της για την πρόσληψη και απασχόληση περισσότερων από 30 θηροφυλάκων.

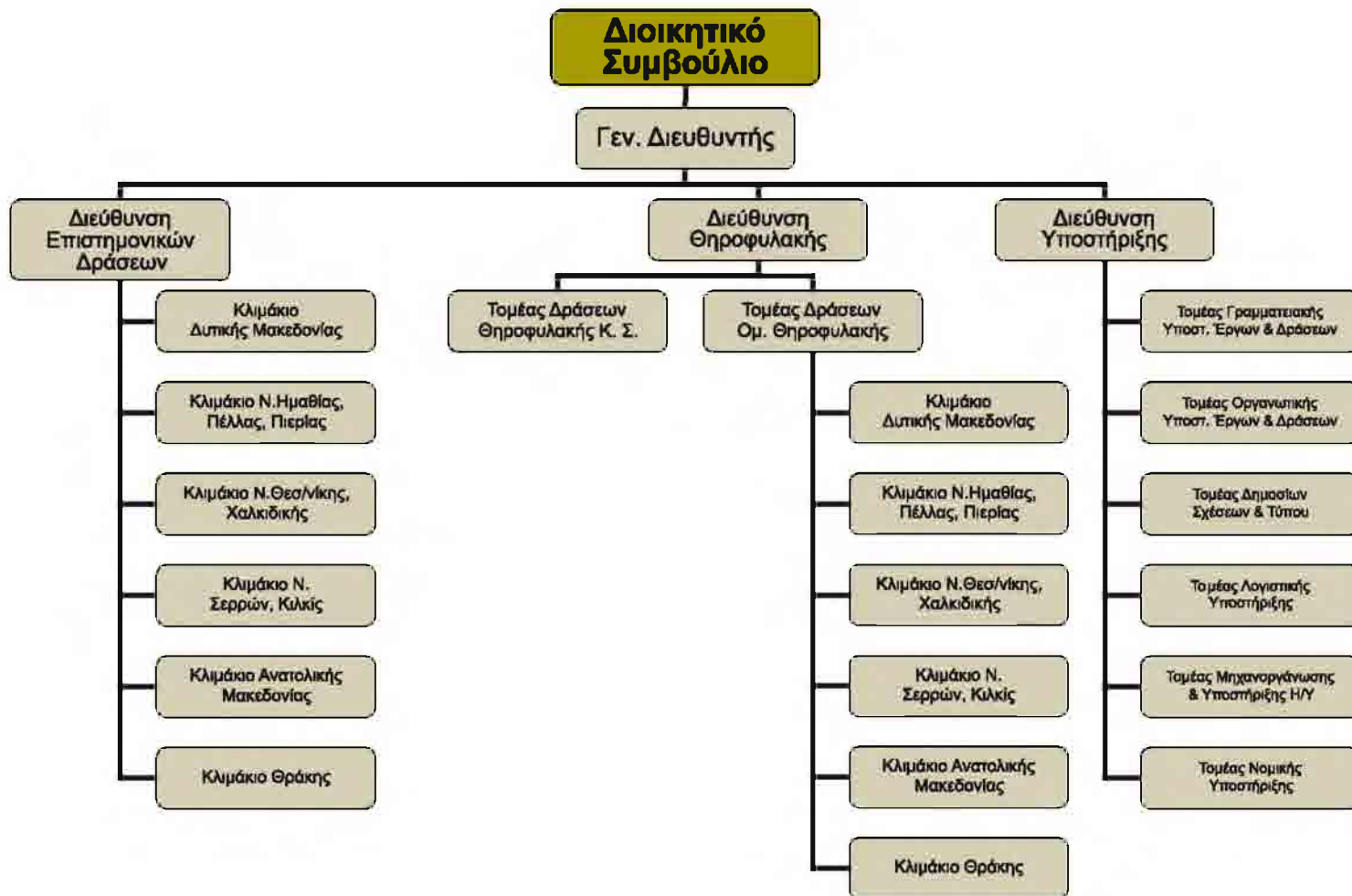
**Η ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
& ΘΡΑΚΗΣ
(ΚΟΜΑΘ)**

Ποιες είναι οι κύριες δράσεις της ΚΟΜΑΘ

Οι δράσεις των Κυνηγετικών Ομοσπονδιών βασίζονται στα σύγχρονα θηραματοπονικά πρότυπα. Ειδικότερα η Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας – Θράκης :

- α)** Συμμετέχει στη φύλαξη και προστασία του φυσικού περιβάλλοντος,
- β)** Υλοποιεί προγράμματα σχετικά με τη καταγραφή και αξιολόγηση των πληθυσμών των ειδών της άγριας πανίδας και των ενδιαιτημάτων τους,
- γ)** Υλοποιεί προγράμματα βελτίωσης ενδιαιτημάτων στα Καταφύγια της Άγριας Ζωής και στους κυνηγοτόπους,
- δ)** Ενημερώνει τους Κυνηγετικούς Συλλόγους της περιφέρειας της για τις σύγχρονες εξελίξεις, σχεδιάζει δε, συντονίζει και ενοποιεί τη δράση τους, την οποία ενισχύει οικονομικά, στρέφοντάς την σε συγκεκριμένες κατευθύνσεις και μεγιστοποιώντας τα αποτελέσματά της,
- ε)** Πληροφορεί τους κυνηγούς και τη κοινή γνώμη με παρουσιάσεις στα μέσα μαζικής ενημέρωσης και με εκδόσεις βιβλίων, περιοδικών και ενημερωτικών εντύπων,
- στ)** Αναπτύσσει κοινωνική δράση και καλλιεργεί δημοσίες σχέσεις με τους εκπροσώπους της Πολιτείας, τους Οργανισμούς Αυτοδιοίκησης, τις Δασικές Αρχές, τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα και Ερευνητικά Κέντρα, τα διάφορα Ν.Π.Δ.Δ., τα διάφορα σωματεία και ενώσεις για την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της άγριας πανίδας, τους δημοσιογράφους του ημερήσιου και του ειδικού κυνηγετικού Τύπου, τους εκπαιδευτικούς οργανισμούς, σχολεία, κλπ.
- ζ)** Επιμορφώνει συστηματικά τα στελέχη της, και
- η)** Εργάζεται για την υλοποίηση ενός προγράμματος προσέγγισης, ενημέρωσης και εκπαίδευσης όλων των κυνηγών της περιφέρειάς της.

16ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο

Το 16ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο, με θέμα «Προστασία-διαχείριση των ελληνικών δασών σε περίοδο οικονομικής κρίσης και η πρόκληση της φυσικής δασοπονίας», πραγματοποιήθηκε στη Θεσσαλονίκη από την Ελληνική Δασολογική Εταιρεία (ΕΔΕ), με την υποστήριξη της Σχολής Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του ΑΠΘ, του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, το Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας, της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας-Θράκης, του Ινστιτούτου Δασικών Ερευνών Θεσ/νίκης (ΙΔΕ/ΕΑΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ) και του Δήμου Θεσ/νίκης.

Η Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας – Θράκης ήταν χορηγός του Συνεδρίου ενώ οι επιστημονικοί της συνεργάτες παρουσίασαν τις εξής εργασίες:

■ **Η καταγραφή της κυνηγετικής κάρπωσης του αγριόχοιρου στην Ανατολική Μακεδονία και Θράκη, εργαλείο απαραίτητο στη διαχείριση των πληθυσμών του είδους**

Καραμπατζάκης Ν. Θ., Πλατής Π. Χ., Σκορδάς Ε. Κ.

■ **Καταγραφή της λευκοπάθειας και άλλων δυσμορφιών σε άγρια ζώα της Ελλάδας και Κύπρου**

Κολλάρης Ν., Σώκος Χ., Παπασπυρόπουλος Κ. Γ., Σκορδάς Ε. Κ., Μπίρτσας Π.

■ **Διαχείριση της αλεπούς στη νέα εποχή της λύσσας στην Ελλάδα**

Μπίρτσας Π., Παπασπυρόπουλος Κ. Γ., Σώκος Χ., Σκορδάς Ε. Κ., Μπιλλίνης Χ.

■ **Σύλληψη και μεταφορά πεδινών περδίκων για επανεγκατάσταση πληθυσμού**

Σώκος Χ.Κ., Μπίρτσας Π. Κ.

■ **Χωρικές απαγορεύσεις θήρας: Η περίπτωση του Δασαρχείου Πολυγύρου**

Σώκος Χ. Κ., Παπασπυρόπουλος Κ. Γ., Σκορδάς Ε. Κ., Μπίρτσας Π. Κ.

Η ΚΟΜΑΘ πήγε στην κτηνοτροφική μονάδα των Σερρών όπου οι λύκοι κατασπάραξαν δεκάδες πρόβατα

Το περιστατικό στο Άνω Μητρούσι Σερρών με την επίθεση αγέλης λύκων σε κτηνοτροφική μονάδα ακούγεται ως κάτι μη συνηθισμένο, καθώς πρόκειται για μία πεδινή έκταση (με υψόμετρο ούτε 15 μ.).

Η Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας – Θράκης έστειλε άμεσα στην περιοχή κλιμάκιο, αποτελούμενο από το Συντονιστή Ομοσπονδιακής Θηροφυλακής Δασοπόνο κ. Δημάκη, καθώς και από τους Ομοσπονδιακούς Θηροφύλακες κ. Γερακούδη και Πάντσιο. Αν και προσπάθησαν να επικοινωνήσουν με τους ιδιοκτήτες της κτηνοτροφικής μονάδας, αυτό δεν κατέστη δυνατό. Κάτοικοι της γύρω περιοχής ενημέρωσαν πως η αγέλη των λύκων αποτελείτο από τουλάχιστον 7 λύκους.

Τα περισσότερα νεκρά ζώα θάφτηκαν με παρέμβαση του τοπικού Δήμου.

Σύμφωνα με τις μαρτυρίες κατοίκων και τις πληροφορίες των Ομοσπονδιακών Θηροφυλάκων είναι έντονη η παρουσία του λύκου στο νομό Σερρών. Ειδικά όμως για την παρουσία λύκων στον κάμπο των Σερρών, αυτό συμβαίνει συχνά εδώ και αρκετό καιρό. Ζημιές έχουν προξενήσει οι λύκοι και σε άλλα μέρη

της πεδιάδας των Σερρών, με πιο πρόσφατη την επίθεση λύκων στο χωριό Προβατά Σερρών.

Οι λύκοι φαίνεται ότι έρχονται στις πεδινές περιοχές είτε από την περιοχή του Λευκώνα και του Χριστού (χωριά των Σερρών), είτε και μέσα από τον ποταμό Στρυμόνα.

Τέλος με αφορμή τα γενικόλογα σχόλια ότι δήθεν οι κυνηγοί ευθύνονται για τις επιθέσεις λύκων γιατί... κυνηγάνε τα θηράματα που τρώει ο λύκος σας ενημερώνουμε συνοπτικά τα εξής:

Α) Για το μόνο είδος που διεξάγεται κυνήγι είναι ο αγριόχοιρος, του οποίου οι πληθυσμοί είναι ιδιαίτερα αυξημένοι. Άρα ο λύκος κάλλιστα θα κάλυπτε τις διατροφικές του ανάγκες. Μάλιστα είναι τόσο μεγάλοι οι πληθυσμοί του αγριογούρουνου ώστε και πολλές ζημιές σε καλλιέργειες από αγριόχοιρους έχουν καταγραφεί, ενώ αυξήθηκε και το όριο κάρπωσης ανά κυνηγετική έξοδο

Β) Για το ζαρκάδι και το ελάφι δεν επιτρέπεται ασφαλώς η θήρα, επομένως είναι παντελώς άστοχο να αναφέρεται ως αιτία που οι λύκοι κατέβηκαν στα πεδινά η θήρα τους.

Γ) Η παραδοσιακή δομή της ελληνικής κτηνοτροφίας έχει πλήρως αλλάξει. Δεν υπάρχουν πια «κουφάρια» κτηνοτροφικών ζώων, ενώ έχει περιοριστεί η νομαδική κτηνοτροφία με τις μεγάλες μετακινήσεις κοπαδιών (που προσέλκυαν τους λύκους). Σήμερα είναι περισσότερο ως ημι-στεγασμένη

Δ) Μήπως η αύξηση του αριθμού των λύκων στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές και η «φύση» της κυριαρχίας των ειδών έχει αποδιώξει μεμονωμένους ή και αγέλες λύκων από το βουνό προς τον κάμπο;

Το να είναι το κυνήγι ο συνήθης ύποπτος είναι πια κουραστικό!

Συνεργασία της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας – Θράκης με τη Γεωπονική Σχολή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, για έρευνα σχετικά με τον ιό του Δυτικού Νείλου

Πρόκειται για πειράματα συμπεριφοράς εντόμων σε οσμές πτηνών, που διεξάγονται στο Εργαστήριο Εφαρμοσμένης Ζωολογίας και Παρασιτολογίας της Γεωπονικής Σχολής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,

Μετά από αίτημα του Πανεπιστημίου προς την Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας – Θράκης, και αφού εξασφαλίστηκε η ειδική άδεια από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής ξεκίνησαν οι πρώτες ενέργειες.

Έτσι με επιτυχία τοποθέτησε το επιστημονικό προσωπικό της ΚΟΜΑΘ τις ειδικές παγίδες Larsen για τη σύλληψη καρακάξας και σταχτοκουρούνας στην περιοχή του Αγροκτήματος ΑΠΘ.

Πέρα από τη δοκιμή της αποτελεσματικότητας των παγίδων, τα κορακοειδή ελέγχονται ως φορείς του ιού του Δυτικού Νείλου. Συγκεκριμένα στο πλαίσιο διδακτορικής διατριβής ελέγχονται για τις οσμες που εκπέμπουν και πως αυτές προσελκύουν τα κουνούπια.

Τα πτηνά θα μείνουν εγκλωβισμένα για 48 ώρες και στη συνέχεια θα αφεθούν ελεύθερα στο φυσικό τους περιβάλλον.

Η όλη έρευνα διαξάγεται σε συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο της Σουηδίας (Swedish University of Agricultural Sciences).

Παράνομη κατοχή και χρήση παγίδων για τη σύλληψη άγριων ωδικών πτηνών και διατήρησής σε αιχμαλωσία

Αρκετές επιχειρήσεις πραγματοποιήθηκαν από Ομοσπονδιακούς Θηροφύλακες της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ στην ευρύτερη περιοχή του Νομού Θεσσαλονίκης για παράνομη κατοχή και χρήση παγίδων για τη σύλληψη άγριων ωδικών πτηνών και διατήρησής αυτών σε αιχμαλωσία.

Σε όλες τις περιπτώσεις οι κατασχέσεις έγιναν από τους θηροφύλακες, ενώ συμμετείχαν σε όλες τις επιχειρήσεις άνδρες της Δασικής Υπηρεσίας. Κατασχέθηκαν εκατοντάδες πουλιά, όπως καρδερίνες, φλώροι, σκαθιά, σπίνοι, φανέτες, καθώς επίσης και όλα τα παράνομα μέσα (κλουβιά σύλληψης και αιχμαλωσίας, παγίδες, δίκτυα σύλληψης, ιξόβεργες, κ.ά.)

Ενημέρωση της νεολαίας από την ΚΟΜΑΘ σχετικά με την άγρια πανίδα και το περιβάλλον

Σταθερή η προσπάθεια της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας – Θράκης για ενημέρωση της νεολαίας σχετικά με την άγρια πανίδα και το περιβάλλον.

Υλοποιώντας τις κατευθύνσεις του Διοικητικού Συμβουλίου η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ είναι παρούσα σε δεκάδες χώρους, παρέχοντας έγκυρη ενημέρωση, μέσω των ειδικευμένων επιστημόνων της (Δασολόγων-Περιβαλλοντολόγων, Θηραματολόγων, Δασοπόνων) που απασχολεί. Έτσι ενδεικτικά αξίζει να σημειώσουμε ότι παρείχε ενημέρωση σε σχολεία, δημοτικά, γυμνάσια και νηπιαγωγεία, σε ΙΕΚ, σε φοιτητές Πανεπιστημίου, ακόμα και σε καλοκαιρινές παιδικές κατασκηνώσεις. Στις περισσότερες περιπτώσεις, έβραν των επιστημονικών συνεργατών, στις ενημερώσεις στα σχολεία παρευρίσκονται θηροφύλακες και εκπρόσωποι των κατά τόπους Κυνηγετικών Συλλόγων.

Οι νεαροί παρακολούθησαν με ιδιαίτερο ενδιαφέρον την εκπαιδευτική παρουσίαση για το κυνήγι, τα ζώα και τα πουλιά της πατρίδας μας. Η πρωτοβουλία αυτή κρίνεται ιδιαίτερα θετική, καθώς δόθηκε η ευκαιρία για αρκετές ερωτήσεις και γόνιμη συζήτηση με τα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς.

Παράλληλα με την παρουσία των επιστημονικών συνεργατών στα σχολεία και σε άλλους χώρους εκπαίδευσης η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ δημιούργησε ειδική εκπαιδευτική εφαρμογή για τα tablets ipad, που απευθύνεται σε παιδιά προσχολικής ηλικίας και τάξεων του δημοτικού, σχετικά με τα θηραματικά είδη της Ελλάδας.

Η εφαρμογή αυτή είναι δωρεάν και μπορεί να την κατεβάσει όποιος επιθυμεί, ενώ επίσης μπορεί να την περιηγηθεί και στην ιστοσελίδα της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ www.hunters.gr

Αριστοτελικός Περίπατος

Την πρώτη από τις οκτώ (8) χαρτογραφημένες ιστορικές περιπατητικές διαδρομές της προ του Άθω περιοχής (Χαλκιδικής) παρουσιάστηκε τη Δευτέρα 9 Σεπτεμβρίου στο κοινό ο Οργανισμός Τουριστικής Ανάπτυξης προ του Άθω, με στόχο την ανάδειξη μιας εξαιρετικής φυσικής διαδρομής, η οποία παρουσιάζει εκτός από ιστορικό και επιστημονικό ενδιαφέρον.

Πρόκειται για τον Αριστοτελικό Περίπατο, ο οποίος ξεκινά από το προστατευμένο (από το ευρωπαϊκό δίκτυο Natura 2000), Άλσος του Αριστοτέλη και τα οθωμανικά Σιδηροκαύσια (του σημερινού οικισμού των Σταγείρων) και καταλήγει στα Αρχαία Στάγειρα (της Ολυμπιάδας), τον τόπο που γέννησε τον Αριστοτέλη. Το μήκος της

εκτείνεται στα 22 χιλιόμετρα, τα οποία ακολουθούν τα σκιερά μονοπάτια του Αριστοτελικού Βουνού και εναλλάσσονται ανάμεσα σε πολύ πυκνή βλάστηση και σε ξέφωτα με θέα στο γαλάζιο του Ακάνθιου και του Στρυμωνικού Κόλπου.

Η συγκεκριμένη διαδρομή, στην οποία διεξάγεται πολυετής έρευνα του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του τμήματος Βιολογίας του ΑΠΘ με τίτλο «Διατήρηση της Βιοποικιλότητας και Αειφορική εκμετάλλευση Αυτοφυών Φυτών», παρουσιάστηκε ως :

- Περιβαλλοντική Περιήγηση,
- Περιπατητική Διαδρομή,
- Ιστορικός Περίπατος

ενώ αποτελεί την πρώτη από τις οκτώ διαδρομές, που συμπεριλαμβάνονται στην αγγλική έκδοση «Το βιβλίο διαδρομών της προ του Άθω περιοχής», η οποία παρουσιάστηκε στο κοινό την ίδια ημέρα από εκπρόσωπο δημοφιλούς γραφείου εναλλακτικού τουρισμού της Βρετανίας, που επισκέπτεται για τρεις ημέρες την περιοχή.

Η παρουσίαση του Αριστοτελικού Περιπάτου αποτελεί συνέργεια του Οργανισμού και των ακόλουθων φορέων :

1. Τμήμα Βιολογίας Α.Π.Θ. – Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Διατήρηση της Βιοποικιλότητας και Αειφορική εκμετάλλευση Αυτοφύων Φυτών (ΒΑΦ)»
2. Ποδηλατικό Όμιλο ΒΕΛΟΣ
3. Ε.Ο.Α. Ελληνική Ολυμπιακή Ακαδημία
4. Ένωση Ποδηλατικών Σωματείων Μακεδονίας – Θράκης
5. Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας – Θράκης

Στην πολύ ωραία εκδήλωση χαιρετισμό έκανε ο Δ/ντής Υποστήριξης της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ κ. Κ. Σκορδάς, ενώ παρόντες ήταν και Ομοσπονδιακοί Θηροφύλακες, που με τα υπηρεσιακά τους οχήματα και την ουσιαστική τους βοήθεια οι ποδηλάτες από τον Όμιλο ΒΕΛΟΣ έκαναν για 1η φορά τη διαδρομή από τα Στάγειρα στην Ολυμπιάδα. Πρόκειται για μια ουσιαστική συνεργασία μεταξύ φορέων που βιώνουν το βουνό και κοινή πεποίθηση είναι πως η συνεργασία αυτή θα ενισχυθεί και στο μέλλον.

Έγινε ξενάγηση στο Πάρκο του Αριστοτέλη και κατόπιν οι συμμετέχοντες περπάτησαν στη χαρτογραφημένη πια διαδρομή του «Αριστοτελικού Περιπάτου», ενώ κατέληξαν στα Αρχαία Στάγειρα.

Παραδόξο το νομικό πλαίσιο οπλοκατοχής

Στη χώρα μας ο Ν. 2168 /93 περί όπλων και εκρηκτικών ορίζει ως κυνηγετικό όπλο κάθε πυροβόλο όπλο μιας βολής, δίκκανο, επαναληπτικό ή ημι-αυτόματο, με μη πτυσσόμενο κοντάκι, το οποίο έχει το εσωτερικό της κάννης λείο, το συνολικό του μήκος υπερβαίνει το ένα μέτρο και η κάννη του έχει μήκος τουλάχιστον 50 εκ. Δεν δύναται δε να έχει χωρητικότητα πέραν των τριών φυσισγγίων.

Ο ίδιος νόμος ορίζει ότι τα όπλα αυτά χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για κυνήγι και εξάσκηση στη σκοποβολή, αποκλεισμένης κάθε άλλης χρήσης.

Όμως στη συνέχεια ο ίδιος νόμος δίνει το δικαίωμα κατοχής τους σε κάθε Έλληνα πολίτη ο οποίος είναι ψυχικά υγιής και

έχει καθαρό ποινικό μητρώο, χωρίς να είναι κάτοχος άδειας θήρας ή δελτίου φιλάθλου σκοπευτού. Παραδόξως δε, η άδεια οπλοκατοχής προαπαιτείται για την έκδοση άδειας θήρας, σύμφωνα πάντα με τον ίδιο νόμο.

Εξαιτίας αυτού του νομικού πλαισίου στην πράξη τα τελευταία χρόνια συμβαίνουν τα εξής: Πολλοί φοβικοί πολίτες κατέχουν νόμιμα «κυνηγετικά όπλα» για προστασία των εαυτών τους και των περιουσιών τους από επίδοξους κακοποιούς και ληστές. Επίσης πολλοί άνθρωποι της υπαίθρου (κτηνοτρόφοι, αγρότες, κ.α.) κατέχουν τέτοια όπλα νόμιμα για την προστασία των περιουσιών τους από διάφορους κινδύνους όπως π.χ. οι άρπαγες (λύκοι, αλεπούδες, κ.ά.).

Πολλοί λοιπόν πολίτες κατέχουν νόμιμα «κυνηγετικά όπλα» χωρίς να είναι κυνηγοί με σκοπό χρήσεις που δεν προβλέπονται από το νόμο, παρ' όλα ταύτα όμως αυτή είναι η πραγματικότητα.

Κάθε «έγκλημα» λοιπόν που συντελείται με «κυνηγετικό όπλο» δεν βρίσκεται υποχρεωτικά σε χέρια κυνηγού.

Για τους λόγους αυτούς η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ έστειλε έγγραφο στο Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων και στην Ένωση Συντακτών για την χρήση των λέξεων «Κυνηγετικό Όπλο».

Με αφορμή περιστατικά και δημοσιεύματα σχετικά με πυροβολισμό με «κυνηγετικό όπλο», σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Στη χώρα μας ο Ν. 2168/93 περί όπλων και εκρηκτικών, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει από το Ν. 3944/2011 ορίζει ως κυνηγετικό όπλο κάθε πυροβόλο όπλο μιας βολής, δίκκανο, επαναληπτικό ή ημιαυτόματο, με μη πτυσσόμενο κοντάκι, το οποίο έχει το εσωτερικό της κάννης λείο, το συνολικό του μήκος υπερβαίνει το ένα μέτρο και η κάννη του έχει μήκος τουλάχιστον 50 εκ. Δεν δύναται δε να έχει χωρητικότητα πέραν των τριών φυσιγγίων.

2. Ο ίδιος νόμος ορίζει ότι τα όπλα αυτά χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για κυνήγι και εξάσκηση στη σκοποβολή, αποκλεισμένης κάθε άλλης χρήσης.

3. Όμως στη συνέχεια ο ίδιος νόμος δίνει το δικαίωμα κατοχής τους σε κάθε Έλληνα πολίτη ο οποίος είναι ψυχικά υγιής και έχει καθαρό ποινικό μητρώο, χωρίς να είναι κάτοχος άδειας θήρας ή δελτίου φιλάθλου σκοπευτού. Παραδόξως δε, η άδεια οπλοκατοχής προαπαιτείται για την έκδοση άδειας θήρας, σύμφωνα πάντα με τον ίδιο νόμο.

4. Εξαιτίας αυτού του νομικού πλαισίου στην πράξη τα τελευταία χρόνια συμβαίνουν τα εξής: Πολλοί φοβικοί πολίτες κατέχουν νόμιμα «κυνηγετικά όπλα» για προστασία των εαυτών τους και των περιουσιών τους από επίδοξους κακοποιούς και ληστές. Επίσης πολλοί άνθρωποι της υπαίθρου (κτηνοτρόφοι, αγρότες, κ.α.) κατέχουν τέτοια όπλα νόμιμα για την προστασία των περιουσιών τους από διάφορους κινδύνους όπως π.χ. οι άρπαγες (λύκοι, αλεπούδες, κ.α.).

5. Πολλοί λοιπόν πολίτες κατέχουν νόμιμα «κυνηγετικά όπλα» χωρίς να είναι κυνηγοί, με αποτέλεσμα να διαπιστώνονται χρήσεις που δεν προβλέπονται από το νόμο. Παρ' όλα ταύτα όμως αυτή είναι η πραγματικότητα.

6. Κάθε «παράνομη πράξη ή έγκλημα» που συντελείται με «κυνηγετικό όπλο» δεν βρίσκεται υποχρεωτικά σε χέρια κυνηγού.

Με βάση τα παραπάνω και επειδή η έννοια «κυνηγετικό όπλο» μονίμως συγχέεται με το χρήστη κυνηγό, χωρίς να είναι υπαίτιος αυτός για πολλές έκνομες πράξεις σας ενημερώνουμε ότι ο σωστός όρος, και σύμφωνα πάντα με το νόμο, είναι πυροβόλο όπλο.

Συνεχής η παρουσία της θηροφυλακής των κυνηγετικών οργανώσεων, ακόμα και στις πιο απομακρυσμένες περιοχές

Θηροφυλακες ανεβαίνοντας στο Φαλακρό Όρος για να φτιάξουν ποτίστρα για την ορεινή πέρδικα

Νυκτερινή περιπολία για ενεργητική επιτήρηση της λύσσας

Θηροφύλακας της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ φροντίζει ένα εκκλησάκι σε ορεινή περιοχή της Μακεδονίας

Πεζοπόρα περιπολία στο θερινό φυλάκιο 1035 στο Παπίκιο Όρος

Στα αλπικά λιβάδια της Ανατολικής Μακεδονίας

Προσπάθεια της KOMAΘ για αρμονική συνύπαρξη γεωργών και κυνηγών. Τοποθετήθηκαν ενημερωτικές πινακίδες σε ελαιώνες

Η συνέχιση της θήρας βασίζεται στο σεβασμό που θα πρέπει να κερδίζουν οι κυνηγοί από τους άλλους χρήστες της υπαίθρου. Πολλές είναι οι περιπτώσεις όπου χωρικές απαγορεύσεις θήρας έχουν εφαρμοστεί μετά από αιτήματα γεωργών, περιπατητών και ιδιοκτητών κατοικιών. Μια τέτοια περίπτωση καταγράφεται σε περιοχή με ελαιώνες στη Γαλάτιστα της Χαλκιδικής. Οι καλλιεργητές βρίσκονται στους ελαιώνες κατά τους χειμερινούς μήνες για τις σχετικές εργασίες και παρενοχλούνται όπως δηλώνουν από τους πυροβολισμούς.

Η Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας & Θράκης (KOMAΘ) έγινε δέκτης παραπόνων από γεωργούς της περιοχής. Η KOMAΘ ενέσκηψε αμέσως στο ζήτημα για να την προάσπιση της κυνηγετικής δραστηριότητας. Για το λόγο αυτό την περιοχή επιβλέπουν και ενημερώνουν τους κυνηγούς Ομοσπονδιακοί θηροφύλακες, διανέμεται ενημερωτικό φυλλάδιο της KOMAΘ για την ασφάλεια στο κυνήγι και τοποθετήθηκαν ενημερωτικές πινακίδες, με την ενεργό συμμετοχή του Κυνηγετικού Συλλόγου Πολυγύρου.

Η KOMAΘ υποστηρίζει την αρμονική συνύπαρξη όλων και προτρέπει τους κυνηγούς :

- 1) Να σέβονται το μόχθο και τους ανθρώπους της υπαίθρου
- 2) Να μην πλησιάζουν κυνηγώντας κοντά στους ελαιοκαλλιεργητές
- 3) Να μην πυροβολούν κοντά στους ελαιοκαλλιεργητές
- 4) Να είναι σίγουροι για την πορεία και το σημείο πτώσης των σκαγιών τους πριν πυροβολήσουν.

**ΦΙΛΕ ΚΥΝΗΓΕ ΜΗ ΔΙΝΕΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
για αρνητικά σχόλια απέναντι στο κυνήγι**

Με επιτυχία δράση καταπολέμησης κορακοειδών

Ο Κυνηγετικός Σύλλογος Αμπελοκήπων προσκάλεσε τα μέλη του σε δυο εξορμήσεις καταπολέμησης "κορακοειδών" στο κούρνιαγμα, κοντά στην περιοχή του Γαλλικού ποταμού.

Η επιλογή της συγκεκριμένης περιοχής στα όρια της Ζώνης Εκπαίδευσης Σκύλων και κατά μήκος του Γαλλικού ποταμού αποτελεί και μια πλούσια κυνηγετική περιοχή (με παρουσία πεδινών περδίκων, λαγών, αλλά και διαφορών ειδών όπως αγριόπαπιες). Τα φυσίγγια διανεμήθηκαν δωρεάν στους παρευρισκόμενους.

Αρκετοί κυνηγοί συγκεντρώθηκαν και από την όλη επιχείρηση θηρεύτηκαν εκατοντάδες κορακοειδή. Στην επιχείρηση συμμετείχε και ο επιστημονικός συνεργάτης της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας – Θράκης κ. Χ. Σώκος, στον οποίο παραδόθηκαν τα περισσότερα από τα θηρευθέντα πουλιά, ώστε η ΚΟΜΑΘ να τα παραδώσει στα εργαστήρια της Κτηνιατρικής Σχολής για την εξέταση σχετικά με τον ιό του Δυτικού Νείλου, αλλά και για άλλα παθογόνα αίτια.

Τέλος αξίζουν συγχαρητήρια στους κυνηγούς, που αφιέρωσαν το χρόνο τους για αυτή την προσπάθεια, αλλά και για την υπεύθυνη στάση τους να μαζέψουν τους κάλυκες που χρησιμοποιήθηκαν.

Ακολουθούν ορισμένες πληροφορίες για τα κορακοειδή που συνέταξε το Τμήμα Επιστημονικής Τεκμηρίωσης της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας – Θράκης.

Κορακοειδή

Ο πληθυσμός των κορακοειδών αυξάνεται στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, γεγονός το οποίο αποδίδεται στην ικανότητα των πτηνών αυτών να προσαρμόζονται στα ανθρωπογενή περιβάλλοντα.

Στις αγροτικές περιοχές προκαλούν ζημιές στη γεωργία και τη θηραματοπονία και στη διατήρηση απειλούμενων ειδών. Στις αστικές περιοχές τα κορακοειδή προκαλούν μεταφορά ασθενειών, ανεξέλεγκτη απόθεση περιττωμάτων και εμεσμάτων σε οχήματα, κτίρια και πεζούς, διασκόρπιση σκουπιδιών και όχληση των κατοίκων με τα κρωξίματα, ιδιαίτερα κατά τις πρωινές ώρες.

Ειδικότερα έχει αποδειχθεί πως τα κορακοειδή φέρουν μια ποικιλία μικροοργανισμών που είναι παθογόνοι στους ανθρώπους. Οι υψηλής επικινδυνότητας ασθένειες που συνδέονται με τη μεταφορά από τα κορακοειδή περιλαμβάνουν τη γρίπη των πτηνών, τον πυρετό του Δυτικού Νείλου και την ασθένεια Lyme. Σημαντική είναι επίσης η ύπαρξη βακτηριδίων στα κορακοειδή τα οποία είναι παθογόνα για τον άνθρωπο. Τέτοια είναι τα καμπυλοβακτηρίδια, τα κολοβακτηρίδια, η σαλμονέλα και το βακτήριο της

υερονίωσης.

Τα κορακοειδή προκαλούν επίσης θνησιμότητα σε είδη της άγριας πανίδας. Κυρίως καταστρέφουν αβγά και θανατώνουν νεοσσούς άλλων πτηνών. Η αρπακτικότητα των κορακοειδών είναι ανάλογη με το μέγεθος του πληθυσμού τους, αυτό όμως δεν ισχύει πάντοτε, καθώς εξαρτάται και από τα υπόλοιπα διαθέσιμα της τροφής τους.

Έρευνες στην Ευρώπη έχουν αποδείξει πως τα κορακοειδή μπορούν να προκαλέσουν σοβαρή μείωση των πληθυσμών ορνιθόμορφων σε μια περιοχή. Τα κορακοειδή προκαλούν θνησιμότητα ακόμα και στο λαγό. Σε έρευνα όπου οι θηλαστικοί άρπαγες αποκλείστηκαν με περίφραξη, τα αρπακτικά πτηνά και τα κορακοειδή θανάτωσαν τουλάχιστον το 15% των νεογνών. Από αυτό το 50% θανατώθηκε από σταχτοκουρούνες (*Corvus corone cornix*), το 20% από κόρακες (*Corvus corax*), το 20% από ποντικοβαρβακίνες (*Buteo buteo*), το 8% από διπλοσάϊνα (*Accipiter gentilis*) και το 2% από νανόμπουφους (*Asio otus*).

Τεχνικές αντιμετώπισης

Λαμβάνοντας υπόψη ότι τα περισσότερα οικοσυστήματα είναι πλέον ανθρωπογενή, σε αρκετές περιπτώσεις ο έλεγχος του πληθυσμού ορισμένων ειδών είναι πλέον απαραίτητος. Προτεινόμενες τεχνικές για τη μείωση των επιπτώσεων από τα κορακοειδή είναι η παρεμπόδιση με δίχτυα, ο εκφοβισμός, η θήρευση, η παγίδευση και η μείωση της έκθεσης των σκουπιδιών και άλλων πηγών τροφής.

Η παγίδευση είναι μια επιλεκτική και νόμιμη μέθοδος, και έχει εφαρμοστεί με επιτυχία σε πολλές αγροτικές περιοχές της Ευρώπης. Στην Ελλάδα έχει εφαρμοστεί μόνο στο πλαίσιο έρευνας της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας & Θράκης (ΚΟΜΑΘ) και του Τμήματος Δασολογίας του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η αυστραλιανή παγίδα είναι ο αποτελεσματικότερος τύπος παγίδας για τη σύλληψη των κορακοειδών. Στη Γερμανία βρέθηκε πως ένα δίκτυο παγίδων με πυκνότητα 0,2 αυστραλιανών παγίδων/km² μειώνει τον πληθυσμό των σταχτοκουρούνων (*Corvus corone cornix*) κατά 30% σε μια ευρύτερη αγροτική περιοχή 1000 km². Σχετικά έγγραφα της ΚΟΜΑΘ και του καθηγητή κ Τσαχαλίδη προς τη Δασική Υπηρεσία για την ανάγκη εφαρμογής της παγίδευσης δεν βρήκαν ανταπόκριση.

Στην Ελλάδα η σταχτοκουρούνα και η καρακάξα (*Pica pica*) έχουν ευρεία εξάπλωση και διατηρούν υψηλούς πληθυσμούς, θεωρούνται επιζήμια είδη και η θήρευσή τους επιτρέπεται. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται από τους ερευνητές της ΚΟΜΑΘ και η μέθοδος της θήρευσης. Σε συνεργασία με τον Κυνηγετικό Σύλλογο Αμπελοκήπων συγκροτούνται ομάδες κυνηγών και αξιολογείται η αποτελεσματικότητα και οικονομικότητα της προσπάθειας. Οι συλλεγόμενες καρακάξες αποστέλλονται στο Τμήμα Κτηνιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας για τη διερεύνηση του ιού του Δυτικού Νείλου και άλλων παθογόνων μικροοργανισμών.

Ανακοίνωση της ΚΟΜΑΘ για την Παγκόσμια Ημέρα Βουνών

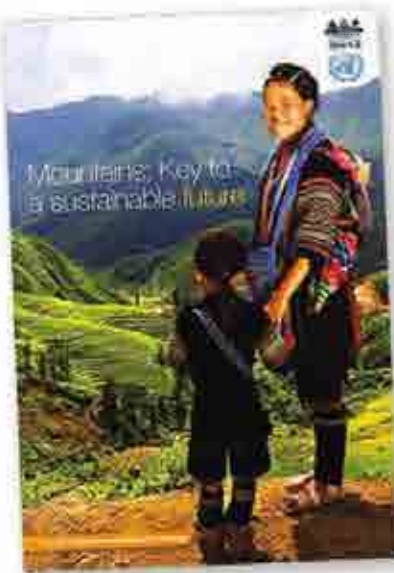
Τα βουνά ως το κλειδί για ένα Αειφορικό Μέλλον

Η Παγκόσμια Ημέρα Βουνών καθιερώθηκε από τον ΟΗΕ ως η 11η Δεκεμβρίου ως μια ευκαιρία για να αυξήσει την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης για τη σημασία των βουνών, να ενισχύσει τις συνεργασίες μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων, για ένα πιο θετικό μέλλον για τις ορεινές εκτάσεις γενικότερα.

Το βουνό δεν αφορά μόνο τον κάτοικο, ούτε μόνο τον επισκέπτη. Αφορά τον καθένα καθώς η ποιότητα της ζωής, η προσφορά νερού και άλλων αγαθών, ακόμα και για τον κάτοικο των πεδινών και παραθαλάσσιων περιοχών εξαρτάται σε σημαντικό βαθμό από τον υπερκείμενο μακρινό όγκο, πάνω στον οποίο διαβιούν ποικίλα είδη της χλωρίδας και της πανίδας.

Για την Ελλάδα, μια κατεξοχήν ορεινή χώρα, η ημέρα αυτή ας αποτελέσει αφορμή για την ανάδειξη του ελληνικού ορεινού τοπίου, την προστασία από την ανεξέλεγκτη εκμετάλλευση και εμπορευματοποίηση αλλά και σημείο αναφοράς για την διέξοδο από την οικονομική και κοινωνική κρίση της χώρας μας.

Είναι γεγονός πως οι ορεσίβιοι πληθυσμοί έχουν να περηφανευτούν για την πλούσια παράδοσή τους, αλλά και για την αρμονική τους συμβίωση με το βουνό και το δάσος. Με σεβασμό βιώνουν το χώρο αυτό, που ιερός φάνταζε στην αρχαία Ελλάδα.

Για τον κυνηγετικό κόσμο το βουνό αποτελεί το στόχο, τη διαφυγή από την καθημερινότητα, την ευκαιρία να απολαύσουν την δραστηριότητα της θήρας, η οποία πρέπει να ασκείται με σεβασμό στο θήραμα και στο περιβάλλον που το φιλοξενεί.

Φέτος το θέμα της Παγκόσμιας Ημέρας είναι τα Βουνά ως το Κλειδί για την επίτευξη της αειφορίας. Μια αναφορά συνδυασμένη με τα μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα των εκπομπών του θερμοκηπίου και της κλιματικής αλλαγής.

Κυνηγοί βρήκαν δηλητηριασμένα όρνια στο βουνό Πίνοβο Πέλλας

Δύο κυνηγοί βρήκαν δηλητηριασμένα δύο όρνια στο βουνό Πίνοβο, πάνω από το χωρίο Βορεινό Πέλλας. Τα νεκρά πουλιά βρίσκονταν δίπλα σε κουφάρι από ψόφιο άλογο, στο οποίο άγνωστοι μάλλον είχαν βάλει δηλητήριο.

Αμέσως οι δύο κυνηγοί ενημέρωσαν τον ομοσπονδιακό θηροφύλακα της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας – Θράκης, ο οποίος με τη σειρά του ενημέρωσε την Ομοσπονδία και το τοπικό Δασαρχείο και το ΕΘΙΑΓΕ.

Τα δύο όρνια ήταν δακτυλιωμένα και οι κυνηγοί παρέδωσαν στον Ομ. Θηροφύλακα τα δύο δακτυλίδια. Από τους αριθμούς τους διαπιστώθηκε ότι το ένα όρνιο είχε δακτυλιωθεί στο Ισραήλ. Μεγάλα ερωτηματικά προξενεί το γεγονός πως τα νεκρά πτηνά προσπάθησε άγνωστος να τα κάψει, καθώς βρέθηκαν μισοκαμμένα, πιθανόν για να συγκαλύψει τα ίχνη της δηλητηρίασης.

Η υπευθυνότητα των δύο κυνηγών και η άμεση παρέμβαση του Ομοσπονδιακού Θηροφύλακα της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ κ. Α. Ταχυδρομίδα βοήθησε στην ανάδειξη του θέματος.

Η Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας – Θράκης, πέραν της ενημέρωσης προς τη δασική υπηρεσία, έχει καταθέσει μηνυτήρια αναφορά.

Η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ έγινε μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού για το Μέλλον του Κυνηγίου (WFSA)

Η Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας – Θράκης έγινε επίσημα μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού WFSA – The World Forum on the Future of Shooting Activities, μετά από ομόφωνη απόφαση των μελών κατά την ετήσια Γενική Συνέλευση του Οργανισμού που πραγματοποιήθηκε στη Νυρεμβέργη τον Μάρτιο του 2014.

Ο WFSA είναι ένας διεθνής οργανισμός που ιδρύθηκε το 1996 και έχει ως μέλη περισσότερους από 50 φορείς από όλο τον κόσμο και εκπροσωπεί πάνω από 100 εκατομμύρια κυνηγούς και σκοπευτές. Είναι επίσημα αναγνωρισμένος από τα Ηνωμένα Έθνη και συμμετέχει στις Γενικές Συνελεύσεις του ΟΗΕ. Συνεργάζεται με διεθνείς φορείς, εθνικές κυβερνήσεις και άλλες αρχές για την παγκόσμια προβολή και διατήρηση του κυνηγίου και της σκοποβολής. Σκοπός του WFSA είναι η προώθηση λύσεων με ρεαλιστικό και επιστημονικό τρόπο για θέματα που σχετίζονται με τη θήρα, τη σκοποβολή και την οπλοκατοχή. Σε έναν συνεχώς μεταβαλλόμενο κόσμο οι παραδοσιακές αξίες του κυνηγίου και της σκοποβολής αξίζει να διατηρηθούν.

Η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ είναι η μοναδική οργάνωση από την Ελλάδα που είναι μέλος του WFSA και η ανακήρυξή της ως επίσημο μέλος του WFSA έγινε στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Έκθεσης για τις υπαίθριες δραστηριότητες - IWA Outdoor Classics.

Ειδικά για την κυνηγετική δραστηριότητα ο WFSA δηλώνει ότι οι κυνηγοί είναι πρωτοπόροι στην προστασία του περιβάλλοντος. Ένα καθαρό και υγιές οικοσύστημα είναι η κυρίαρχη βάση για την ύπαρξη και την παρουσία του ανθρώπου. Ως επιστημονικός και εκπαιδευτικός οργανισμός ο WFSA εργάζεται για την παρακολούθηση και ανάλυση των περιβαλλοντικών ζητημάτων έτσι ώστε να εξασφαλίσουν την αειφορία της φύσης και την κοινωνική αλληλεγγύη προς τις μελλοντικές γενιές.

Γιορτή κυνηγόσκυλων στην Αλεξανδρούπολη

Με μεγάλη επιτυχία διεξάχθηκαν οι άτυποι αγώνες σκύλων δεικτών (πουλόσκυλων) στην περιοχή του Κ.Σ Αλεξανδρούπολης, τη Κυριακή 16 Μαρτίου 2014.

Την εκδήλωση παρακολούθησε πλήθος κόσμου, ενώ οι συμμετοχές των διαγωνιζόμενων ξεπέρασαν τα προσδοκώμενα. Η οργάνωση από πλευράς του Κυνηγετικού Συλλόγου ήταν υποδειγματική και η όλη διοργάνωση άφησε ευχαριστημένους άπαντες, δίνοντας ραντεβού για τον επόμενο χρόνο.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΗΣ ΣΤ' ΚΟΜΑΣ ΣΤΗΝ ΠΑΡΟΧΗ Α' ΒΟΗΘΕΙΩΝ

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε ο κύκλος τεσσάρων ειδικών σεμιναρίων, όπου όλοι οι Ομοσπονδιακοί Θηροφύλακες καθώς και το προσωπικό της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας – Θράκης (επιστημονικοί συνεργάτες και γραμματεία) εκπαιδεύτηκαν στην Παροχή Α' Βοηθειών. Συνολικά εκπαιδεύτηκαν 70 άτομα – υπάλληλοι της Ομοσπονδίας.

Τα πολύωρα σεμινάρια πραγματοποιήθηκαν:

- Στην Πτολεμαΐδα Κοζάνης
- Στο νομό Ξάνθης (δασικό χωριό Ερυμάνθου)
- Στη Θεσσαλονίκη (2 σεμινάρια)

Κύριο θέμα της εκπαίδευσης ήταν η Καρδιοπνευμονική Αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ) με σημαντική πρακτική άσκηση στον τρόπο που αυτή εφαρμόζεται, αλλά και πολλά άλλα θέματα πρώτων βοηθειών (τσίμπημα φιδιού, αναγνώριση εγκεφαλικού, πνιγμός από ξένο σώμα, προνοσοκομειακή φροντίδα, κ.ά.)

Ο σκοπός πραγματοποίησης αυτών των σεμιναρίων είναι η κατάρτιση των θηροφυλάκων, ώστε αν ποτέ χρειαστεί να συμπαρασταθούν σε κάποιον κυνηγό που η υγεία του βρίσκεται σε κίνδυνο, αλλά και σε κάθε πολίτη που είναι στην ύπαιθρο. Δυστυχώς είναι πολλοί οι συνάνθρωποί μας που δεν επιβιώνουν μετά από εξωνοσοκομεια-

Κυριάκος Σκορδάς
Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος MSc

κή καρδιακή ανακοπή (σύμφωνα με στοιχεία 1 στα 10 περιστατικά επιβιώνει).

Η πρωτοβουλία αυτή της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ εντάσσεται στο γενικότερο πλαίσιο της κοινωνικής της πολιτικής, στέλνοντας ένα γενικό μήνυμα για αλληλεγγύη στο συνάνθρωπό μας. Μακάρι κανείς στο βουνό να μη χρειαστεί τη βοήθεια, αλλά σε όποια τέτοια περίπτωση, πιθανόν η έγκαιρη παρουσία του θηροφύλακα ίσως σώσει μία ζωή.

Επιγραμματικά η εκπαίδευση του προσωπικού της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ, έγινε σε συνθήκες εξομοίωσης πραγματικών περιστατικών, υπό την επίβλεψη ειδικευμένου ιατρικού προσωπικού και αφορούσε γενικότερα τα εξής θέματα:

- Τα μέτρα προστασίας για την ασφάλεια μας, έλεγχος του χώρου για εκτίμηση περιστατικού και πιθανούς αγνώστους κινδύνους, ενεργοποίηση προνοσοκομειακής φροντίδας.

- Πώς ανοίγουμε, πώς ελέγχουμε

και πώς καθαρίζουμε τον αεραγωγό

- Πώς ελέγχουμε την αναπνοή, πώς κάνουμε εμφυσήσεις, χρήση προστατευτικών μέσων για τις εμφυσήσεις

- Συνεχής έλεγχος της κατάστασης του ασθενή ή του τραυματία - περιγραφή και καταγραφή του περιστατικού.

- Παροχή ασφαλών, άμεσων και αποτελεσματικών ενεργειών ακολουθώντας κανόνες ασφαλούς προσέγγισης και διαδικασίες.

- Να εκπαιδευτούν στην αναγνώριση ασθένειας ή τραύματος και να χειριστούν ένα περιστατικό, έως ότου φτάσει προνοσοκομειακή φροντίδα.

- Να μπορούν να διακρίνουν σε ποιον πάσχοντα πρέπει να χορηγήσουν ΚΑΡΠΑ, πώς να το κάνουν αυτό, πώς επηρεάζει το εάν είναι ενήλικος, παιδί ή βρέφος, και ποια εναλλακτικά μέτρα πρέπει να ληφθούν εάν δεν έχει ο διασώστης προστατευτικά μέσα.

- Ποιον ασθενή τοποθετούμε στην θέση ανάνηψης και ποιον αποφεύγουμε να τοποθετήσουμε.

- Πώς βοηθούν ένα ασθενή που πνίγεται από ξένο σώμα, σε ενήλικα και βρέφος.

- Πώς αναγνωρίζουν μια καρδιακή προσβολή και ποιες είναι οι πρώτες ενέργειες του διασώστη.

- Πώς αναγνωρίζουν ένα εγκεφαλικό και ποιες είναι οι πρώτες ενέργειες του διασώστη.

- Πώς αντιμετωπίζουμε ένα ασθενή με Σπασμούς.

- Πώς να ελέγξουμε μια αιμορραγία.

- Πώς να βοηθήσουμε ασθενή με καταπληξία και πώς να την αναγνωρίσουμε.

- Πώς να βοηθήσουμε και ν' ακινητοποιήσουμε ένα τραυματία με κατάγματα

- Τις Πρώτες Βοήθειες που παρέχουμε σε κάποιον που τον έχει τσιμπήσει φίδι.

Σε όλους τους συμμετέχοντες δόθηκε Πιστοποίηση, Διεθνώς Αναγνωρισμένη.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΒΕΛΤΙΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΙΤΗΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΑΓΡΙΑΣ ΠΑΝΙΔΑΣ

Είναι γεγονός πως η άγρια πανίδα επηρεάζεται από διάφορους παράγοντες, βιοτικούς και αβιοτικούς. Η κατάσταση των ενδιαιτημάτων που τα διάφορα είδη ζουν και αναπτύσσονται είναι επίσης ένας παράγοντας που επιδρά τόσο στους πληθυσμούς των ειδών και όσο στη δυναμική των πληθυσμών.

Το οικοσύστημα χωρίζεται στον βίοτοπο και τη βιοκοινότητα. Η Βιοκοινότητα αφορά τη φυτοκοινότητα και τη ζωοκοινότητα (καθώς και τους αποικοδομητές) ο δε βίοτοπος χωρίζεται σε εδαφότοπο και κλιματότοπο. Αντί για τη λέξη βίοτοπο θεωρείται ορθότερο να χρησιμοποιείται η λέξη ενδιαίτημα, καθώς με πιο περιεκτικό τρόπο περιγράφει το χώρο όπου ένα είδος ζει, αναπτύσσεται, τρέφεται, αναπαράγεται και του παρέχεται η δυνατότητα της κάλυψης. Ουσιαστικά λοιπόν το ενδιαίτημα σχετίζεται με το χώρο, που ειδικά για την άγρια πανίδα μας ενδιαφέρει ο χώρος αυτός να είναι χρήσιμος.

Με τον καθορισμό κατάλληλων δεικτών (δείκτες καταλληλότητας ενδιαιτήματος) μπορούμε σε αδρομερείς εκτιμήσεις να πούμε αν μια περιοχή είναι κατάλληλη ή όχι για διάφορα είδη της άγριας πανίδας. Επίσης μπορούμε να διαπιστώσουμε αν η περιοχή αυτή ως ενδιαίτημα είναι υποβαθμισμένη και να προτείνουμε κατάλληλα μέτρα για την ανόρθωσή της.

Με την πιο ευρεία έννοια ως ενδιαίτημα ορίζεται ο φυσικός χώρος στο οποίο ζει ένα είδος, ένας πληθυσμός ή

Κυριάκος Σκορδάς
Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος MSc

μια βιοκοινότητα. Παραδείγματα ενδιαιτημάτων θα μπορούσαν να θεωρηθούν: ένα δάσος κωνοφόρων πυκνό μικρής ηλικίας, ένα δάσος κωνοφόρων μεγάλης ηλικίας, ένα δάσος κωνοφόρων αραιό, ένα δάσος πλατυφύλλων, μια ρεματιά, ένα δάσος αιιφύλλων πλατυφύλλων, μια καλλιεργούμενη έκταση, ένα λιβαδικό οικοσύστημα με αγροστώδη κ.λ.π.

Η ύπαρξη κατάλληλου ενδιαιτήματος για τα είδη της άγριας πανίδας αποτελεί απώτερο διαχειριστικό στόχο, ο οποίος θα εξυπηρετείται καλύτερα με την ύπαρξη κατάλληλων κατευθυντήριων οδηγιών για την εφαρμογή έργων βελτίωσης.

Παράλληλα στις περιπτώσεις του προσδιορισμού του κατάλληλου ενδιαιτήματος για ένα είδος συχνά γίνεται αντιληπτό πως τα χαρακτηριστικά αυτού του ενδιαιτήματος μπορεί να μην είναι κατάλληλα για κάποιο άλλο είδος της άγριας πανίδας. Έτσι πέρα από τις γνωστές σχέσεις μεταξύ των ειδών (ανταγωνιστικές, κ.λπ.) υπάρχουν και τα δομικά στοιχεία του ενδιαιτήματος στα οποία μπορεί να υπάρχει διάσπαση, κατάτμηση ή κατακερματισμός, που ανά περίπτωση μπορεί να ευνοεί ένα είδος ή να αποτελεί μη θετικό στοιχείο για κάποιο άλλο είδος.

Έργα βελτίωσης ενδιαιτήματος εφαρμόζονται σε αρκετές περιπτώσεις όπου ένα είδος έχει προεπιλεγεί και εφαρμόζονται τα έργα για τη βελτίωση του ενδιαιτήματος του συγκεκριμένου είδους. Τα έργα αυτά θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως στοχευμένα έργα και διαφέρουν ως προς την προεπιλογή του στόχου (αλλά και λόγω άλλων παραγόντων) από τα έργα που γενικώς επιδρούν στο ενδιαίτημα και στην άγρια πανίδα (όπως είναι για παράδειγμα ένα έργο αναδάσωσης).

Το ενδιαίτημα χρησιμοποιείται από είδη που μόνιμα διαβιούν σε αυτό ή από είδη που μετακινούνται ή μεταναστεύουν. Αξίζει να επισημανθεί πως ακόμα και αν ένα έργο βελτίωσης είναι στοχευμένο για την ευνόηση ενός συγκεκριμένου είδους, σε

αρκετές περιπτώσεις (αν όχι σε όλες) από το έργο αυτό ευνοούνται και άλλα είδη και ουσιαστικά αποτελεί ένα εν δυνάμει έργο θετικής επίδρασης στο σύνολο της βιοποικιλότητας.

Στην Ελλάδα τα έργα βελτίωσης ενδιαιτημάτων δεν είναι συστηματικά καταγεγραμμένα αν εκτελούνται, με βάση αν είναι στοχευμένα για την ευνόηση κάποιου ή κάποιων ειδών της άγριας πανίδας, καθώς και από ποιους εκτελούνται. Είναι γνωστό όμως πως διάφοροι φορείς, όπως για παράδειγμα οι κυνηγετικές οργανώσεις εφαρμόζουν έργα βελτίωσης βιοτόπων (όπως λανθασμένα και εκ παραδρομής αναφέρονται), δηλαδή έργα βελτίωσης ενδιαιτημάτων. Η φυσιογνωμία των χαρακτηριστικών γνωρισμάτων αυτών των έργων αρχίζει πια να ταξινομείται, ώστε να είναι εύκολη η συστηματική καταγραφή και κατηγοριοποίηση αυτών, με βάση τα χαρακτηριστικά τους. Ο προσδιορισμός των γνωρισμάτων των έργων βελτίωσης ενδιαιτημάτων για τα είδη της άγριας πανίδας θα διευκολύνει τον

σχεδιασμό για την εφαρμογή μελλοντικών έργων αλλά και για τον προσδιορισμό στοιχείων που θα αφορούσαν την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των έργων αυτών.

Ένα ενδιαίτημα έχει ορισμένα βασικά χαρακτηριστικά γιατί από αυτά εξαρτάται αν μπορεί να «συντηρήσει» ένα συγκεκριμένο πληθυσμό ενός είδους ικανοποιώντας τις κύριες ανάγκες του.

Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι τα εξής:

- Η τροφή
- Οι χώροι για κάλυψη
- Το νερό
- Οι θέσεις για αναπαραγωγή και η διάταξη τους μέσα στο χώρο.

Σχηματικά η ικανοποίηση των αναγκών των ειδών της άγριας πανίδας από το κατάλληλο ενδιαίτημα θα μπορούσε να αποτυπωθεί παραστατικά με το εξής σχήμα:

Σχήμα 1.1. Ανάγκες ενδιαίτηματος ειδών άγριας πανίδας.

Επίσης πρέπει να εξετάζεται η χωρική κατανομή αυτών των παραγόντων μέσα στο ενδιαίτημα, ώστε να ικανοποιούνται οι ανάγκες των ειδών της άγριας πανίδας ευρύτερα μέσα στο χώρο και όχι μόνο σε συγκεκριμένες θέσεις. Επ' αυτού υπάρχει και ο ισχυρισμός ότι μπορεί να βελτιωθεί συνολικά το ενδιαίτημα με την εφαρμογή σημειακών δράσεων μικρής κλίμακας, που έχουν πολύ συγκεκριμένο στόχο. Λόγου χάρη η παροχή νερού προς την άγρια πανίδα σε θέσεις που δεν μπορού-

σαν τα είδη να έχουν πρόσβαση, αλλά οι θέσεις αυτές προσέφεραν ικανοποιητικό χώρο για κάλυψη. Διαχειριστικά η προσέγγιση αυτή χρησιμοποιείται με επιτυχία στη διαχείριση λιβαδικών οικοσυστημάτων, όπου οι θέσεις με νερό ή με αλάτι επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τη συμπεριφορά των κοπαδιών των κτηνοτροφικών ζώων και κατά συνέπεια τη κατανάλωση της βοσκήσιμης ύλης. Οι τεχνικές αυτές χρησιμοποιούνται για την ομοιόμορφη κατανομή της βοσκοφόρτωσης. Κατά αντιστοιχία οι θέσεις με νερό επηρεάζουν τη κίνηση των ειδών της άγριας πανίδας, καθώς συνοπτικά είναι «υποχρεωτικές στάσεις» στη συμπεριφορά των διαφόρων ειδών.

Τέλος γίνεται αντιληπτό ότι οι στοχευμένες δράσεις βελτίωσης ενός ενδιαίτηματος μπορεί όντως να δημιουργήσουν ένα θεωρητικά ιδεώδες ενδιαίτημα που να ικανοποιεί τις βασικές ανάγκες ενός είδους, αλλά το είδος να υφίσταται πίεση είτε από εξωγενή

αίτια (ανθρώπινη παρουσία, κλιματολογικές αλλαγές) είτε από την παρουσία φυσικών εχθρών (άρπαγες - predators). Η ύπαρξη σταθερότητας στις πιέσεις αυτές θα επαυξήσει την αποτελεσματικότητα των έργων βελτίωσης ενδιαιτημάτων.

Συνοπτικά οι περιοριστικοί παράγοντες πάνω σε ένα είδος της άγριας πανίδας είναι οι εξής:

Η γνώση αυτών των περιοριστικών παραγόντων και η δυνατότητα εντοπισμού, διαπίστωσης του βαθμού επίδρασης και παρακολούθησης αυτών συμβάλλει στην ύπαρξη ενός βιώσιμου πληθυσμού ενός είδους και στη διατήρηση αυτού του πληθυσμού ώστε να μην χαρακτηρίζεται τρωτό ή απειλούμενο, πέραν από τυχόν δημογραφικά προβλήματα του είδους.

Γενικά τα στοχευμένα έργα βελτίωσης ενδιαιτημάτων για ένα ή περισσότερα είδη αυξάνουν τους πληθυσμούς των ειδών αυτών, αλλά επιδρούν θετικά και στους πληθυσμούς και υπολοίπων ειδών της πανίδας. Ακόμη αποτελούν μια εναλλακτική πρόταση στη διαχείριση των οικοσυστημάτων, που επιδρά θετικά στην περιφερειακή ανάπτυξη και γενικότερα στην τόνωση της οικονομίας της ελληνικής υπαίθρου.

Στην Ελλάδα, αλλά και γενικότερα έχει επικρατήσει ως λογική η προστασία των ειδών να βασίζεται κατά κύριο λόγο σε απαγορεύσεις ανθρώπινων δράσεων και σπανιότερα σε δράσεις διαχείρισης. Επίσης σε θέματα προστασίας της φύσης έμφαση δίνεται στις «προστατευόμενες περιοχές», οι οποίες έχουν κατηγοριοποιηθεί και αντίστοιχα ενσωματωθεί στην εθνική και κοινοτική νομοθεσία.

Όμως η άγρια πανίδα δεν διαβιεί μόνο στις προστατευόμενες περιοχές και χρειάζεται την εκπλήρωση του πολύπτυχου τροφή-νερό-κάλυψη και χώρο για αναπαραγωγή, ώστε να μπορέσει να επιβιώσει και να αναπτυχθεί. Και αυτό είναι υποχρεωτικό, πέρα

από κάθε άλλο νομοθετικό κείμενο ή απόφαση διοικητικής πράξης της Πολιτείας για προστασία.

Πέραν αυτών τα αγροτικά οικοσυστήματα φιλοξενούν είδη της άγριας πανίδας και η κατάσταση αυτών των οικοσυστημάτων, σε συνδυασμό με τις εφαρμοζόμενες γεωργικές πρακτικές επηρεάζουν δραματικά την κατάσταση των πληθυσμών αρκετών ειδών. Στην Ελλάδα η ελληνική ύπαιθρος έχει υποστεί τεράστιες αλλαγές, οι οποίες έχουν επιδράσει στα είδη άγριας πανίδας. Αντίστοιχες αλλαγές έχουν γίνει και στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες, γεγονός που οδήγησε στην εφαρμογή πρακτικών φιλικών προς την άγρια πανίδα, από διάφορους φορείς (όπως οι ενώσεις ιδιοκτητών γης, κυνηγετικές οργανώσεις, ερευνητικά κέντρα, κ.ά), αλλά και στην ένταση της προσπάθειας για ενίσχυση της άγριας πανίδας στα γεωργικά οικοσυστήματα με ενσωμάτωση ειδικών άρθρων σε ευρωπαϊκά νομοθετικά κείμενα. Συμπληρωματικά επιχειρείται να δοθούν κίνητρα στους χρήστες αυτών των φυσικών πόρων είτε με τα ειδικά αγροπεριβαλλοντικά μέτρα, είτε με επιδοτήσεις και άλλα χρηματοδοτικά μέσα που ευνοούν την ανάπτυξη φιλικών προς την άγρια πανίδα δράσεων.

Γενικότερα στη χώρα μας οι αγρότες καλούνται όχι μόνο να παράγουν προϊόντα σε ανταγωνιστικές συνθήκες παραγωγής και κόστους, αλλά ταυτόχρονα να ικανοποιούν συνθήκες παραγωγής «αγαθών φιλικών προς το περιβάλλον» ή ειδικότερα να παράγουν «περιβαλλοντικά προϊόντα».

Η αναγκαιότητα της εφαρμογής διαχειριστικών δράσεων θα πρέπει να συνδυαστεί με τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα, καθώς είναι κατανοητό ότι χωρίς οικονομικούς πόρους τα έργα βελτίωσης ενδιαιτημάτων δεν μπορούν να εφαρμοστούν.

ΚΥΝΗΓΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τον τελευταίο καιρό πολλοί κυνηγοί γινόμαστε αποδέκτες πλήθους καταγγελιών από κυνηγούς γονείς οι οποίες κάνουν λόγο για πρωτοφανή και προκλητική συκοφαντική δυσφήμιση των κυνηγών και της άσκησης της θήρας ως καταστροφικής για το φυσικό περιβάλλον, στις σχολικές αίθουσες της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη χώρα μας.

Ενδεικτικά αναφέρεται η περίπτωση καθηγήτριας Γαλλικών της Δευτεροβάθμιας σε σχολείο της Μακεδονίας, η οποία αναφέρεται στα πλαίσια του μαθήματος της (!) στο κυνήγι ως «σαδιστική και εγκληματική δραστηριότητα» και μία θεατρική παράσταση σε Δημοτικό Σχολείο επίσης στη Μακεδονία στην οποία ο μαθητής που υποδύετο το λαγό, διερωτήθηκε «πότε θα βρεθεί επιτέλους ένας Υπουργός Περιβάλλοντος να απαγορεύσει πλήρως το κυνήγι;».

Πέραν των πολλών τοπικών παραδειγμάτων, στο εγχειρίδιο του μαθήματος «Φυσικοί Πόροι» της Β' Λυκείου μπορεί να διαβάσει κανείς τις παρακάτω ιδιαίτερα αυθαίρετες και κατά συνέπεια αντιπαιδαγωγικές αναφορές:

«Η ελληνική πανίδα σήμερα στο σύνολο της εμφανίζεται σοβαρά υποβαθμισμένη. Τα κύρια αίτια της ποσοτικής κυρίως υποβάθμισης είναι η έντονη αλλοίωση του φυσικού περιβάλλοντος από τον άνθρωπο με εκχερσώσεις, πυρκαγιές δασών, αποξηράνσεις λιμνών και ελών, αλόγιστη χρησιμοποίηση τοξικών φυτοφαρμάκων, η εντατική καλλιέργεια της γης, η ανεξέλεγκτη θήρα, η μεγάλης έκτασης λαθροθηρία και γενικά η υποτίμηση και έλλειψη σεβασμού προς το περιβάλλον.

Ορισμένα είδη έχουν φτάσει σε οριακά επίπεδα επιβίωσης

Αλέξανδρος Γιάσιος
Δασολόγος MSc
Διαχείρισης Αγρίας Πανίδας

σης ώστε να διαγράφεται ο κίνδυνος να εξαφανιστούν αν εξακολουθήσουμε να χρησιμοποιούμε τους φυσικούς πόρους με τους ίδιους τρόπους (π.χ. λύκος, αρκούδα).» (<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-B115/90/712,2694/>)

Στη βιβλιογραφία του συγκεκριμένου εγχειριδίου δεν υπάρχει καμία πηγή που να εξετάζει το αν και κατά πόσο είναι ανεξέλεγκτη η θήρα στην Ελλάδα, όπως και το μέγεθος της λαθροθηρίας που γίνεται. Οι συγκεκριμένες αναφορές επομένως είναι αυθαίρετες και σε καμία περίπτωση δεν προωθούν την προστασία του περιβάλλοντος αλλά αντίθετα αποπροσανατολίζουν από τις πραγματικές απειλές τους μαθητές.

Ακόμη και αν κάποιος θεωρεί πως η θήρα είναι ανεξέλεγκτη στα πλαίσια της αντικειμενικότητας θα πρέπει να αναφέρει τα αίτια που δημιουργούν το φαινόμενο αλλά και τους μηχανισμούς που υπάρχουν για την αντιμετώπισή του. Έτσι, θα φανεί πως οι ίδιοι οι κυνηγοί καταβάλλουν τεράστιες προσπάθειες για την ορθή εφαρμογή της δραστηριότητάς τους και δεν είναι όλοι συνολικά παραβάτες και καταστροφείς, όπως εμμέσως εξάγεται από κάθε αντίστοιχο «αθώο» δημοσίευμα.

Πέραν τούτου οι πηγές που χρησιμοποιούνται στο συγκεκριμένο εγχειρίδιο περιορίζονται στο μακρινό 1996 και παλιότερα, γεγονός που θέτει θέμα εγκυρότητας του συνόλου των στοιχείων που παρατίθενται προς διδασκαλία, με δεδομένο το ότι στα τελευταία είκοσι χρόνια έχουν αλλάξει πολλά. Για παράδειγμα, η Ελληνική φύση στο διάστημα της τελευταίας εικοσαετίας, δοκιμάζεται μέσα από διαδικασίες fast track σε περιπτώσεις λατομείων, χρυσορυχείων, αιολικών βιομηχανικών πάρκων, μέσα από τις προσπάθειες για ιδιωτικοποίηση του νερού και τις πολιτικές που προωθούν το μονοπώλιο στους σπόρους.

Ανεξάρτητα από τις πηγές του εγχειριδίου της Β Λυκείου, σε εθνικό επίπεδο σύμφωνα με το ΥΠΕΚΑ, οι βασικές αιτίες που απειλούν τη βιοποικιλότητα είναι:

- Η καταστροφή και η υποβάθμιση των οικοσυστημάτων (δάση, υγρά τοπία, θαλάσσια και παράκτια οικοσυστήματα, κ.λπ.).
- Η ρύπανση του περιβάλλοντος (η ρύπανση του αέρα, του νερού, του εδάφους όπως

και των οργανισμών από φυτοφάρμακα και ζιζανιοκτόνα).

- Η ερημοποίηση των εδαφών.
- Η υπερεκμετάλλευση των φυσικών πόρων (τα συστήματα εντατικής γεωργικής παραγωγής, η ανεξέλεγκτη δόμηση, οι παράνομες εξορύξεις η λαθροθηρία κ.λπ..)
- Η εξάπλωση ξενικών ειδών.
- Η κλιματική αλλαγή.

(<http://www.ypeka.gr/?tabid=517>)

Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο στο «έγγραφο κατευθύνσεων για τη θήρα βάσει της Οδηγίας 79/409/ΕΟΚ του Συμβουλίου περί της διατήρησης των αγρίων πτηνών» αναφέρεται:

«...Στην οδηγία για τα Πτηνά αναγνωρίζεται πλήρως η νομιμότητα της θήρας αγρίων πτηνών ως μορφή βιώσιμης χρήσης. Η θήρα αποτελεί δραστηριότητα που αποφέρει σημαντικά κοινωνικά, μορφωτικά, οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη σε διάφορες περιοχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο αριθμός των ειδών, των οποίων επιτρέπεται η θήρα, είναι περιορισμένος και περιλαμβάνεται στην οδηγία, όπου καθορίζεται και μία σειρά οικολογικών αρχών και νομικών υποχρεώσεων σχετικών με την εν λόγω δραστηριότητα, τις οποίες τα κράτη μέλη οφείλουν να εφαρμόζουν μέσω της νομοθεσίας τους. ...»

«...Η αιφόρος θήρα μπορεί να αποβεί επωφελής σε ό,τι αφορά τη διατήρηση των ενδιαιτημάτων μέσα στις περιοχές NATURA 2000 και γύρω από αυτές...»

«...Πρέπει, ως εκ τούτου, η θήρα, η οποία αποτελεί χρήσιμη κατανάλωση της άγριας ζωής, να τοποθετηθεί στο ευρύτερο πλαίσιο της αιφόρου χρήσης των πόρων...»

«...Μερικές από τις σημαντικότερες περιοχές άγριας ζωής στην Ευρώπη έχουν επιβιώσει των πιέσεων ανάπτυξης και εξάλειψης εξαιτίας των συμφερόντων διαχείρισης των θηραμάτων...»

(http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/docs/hunting_guideline.pdf)

Ενώ το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Βρυξέλλες, 16 Μαρτίου 2010) στα συμπεράσματα του «Ενημερωτικού Σημειώματος» με θέμα : «Βιοποικιλότητα μετά το 2010: Όραμα και στόχοι σε επίπεδο ΕΕ και παγκόσμιο επίπεδο και διεθνές καθεστώς πρόσβασης και συμμετοχής στα οφέλη (ABS)» αναφέρει χαρακτηριστικά:

«...οι βασικοί λόγοι για τη μη επίτευξη των στόχων της ΕΕ είναι: ελλιπής εφαρμογή ορισμένων νομικών πράξεων, ελλιπής και ανεπαρκής ενσωμάτωση των στόχων σε τομεακές πολιτικές, ανεπαρκής επιστημονική γνώση και ελλείψεις σχετικά με τα δεδομένα, ανεπαρκής χρηματοδότηση, έλλειψη πρόσθετων μέσων με σκοπό την αποτελεσματικότητα για την αντιμετώπιση ειδικών προβλημάτων (όπως τα χωροκατακτητικά ξένα είδη), και ελλείψεις στην επικοινωνία και την εκπαίδευση όσον αφορά την αύξηση της συνειδητοποίησης...»

«...η καταστροφή, ο κατακερματισμός και η υποβάθμιση των ενδιαιτημάτων λόγω επιβλαβούς μεταβολής της χρήσης της γης, η υπερεκμετάλλευση και η μη βιώσιμη χρήση

των φυσικών πόρων, τα χωροκατακτητικά ξένα είδη, το παράνομο εμπόριο απειλουμένων με εξαφάνιση ειδών, η αύξηση της οξύτητας των ωκεανών, η ρύπανση, και, σε αυξανόμενο βαθμό, η αλλαγή του κλίματος είναι οι ισχυρότερες πιέσεις που υφίσταται η βιοποικιλότητα...»

(<http://register.consilium.europa.eu/pdf/gr/10/st07/st07536.el10.pdf>)

Με βάση τα παραπάνω και σε συνδυασμό με:

- το γεγονός πως η δυσμενής κατάσταση στην οποία βρίσκεται η χώρα μας δεν επιτρέπει περαιτέρω στείρες αντιπαραθέσεις, ούτε απώλεια των πολλών θέσεων εργασίας που σχετίζονται άμεσα με τη δραστηριότητα της θήρας
- το γεγονός πως αποτελεί αντιπαιδαγωγική στρέβλωση της πραγματικότητας η προσέγγιση της θήρας ως καταστροφικής απειλής για το περιβάλλον όπως καταγράφεται ακόμη και στα βιβλία από τα οποία διδάσκονται τα Ελληνόπουλα
- το γεγονός πως με περίπου 200.000 Έλληνες κυνηγούς είναι πιθανό σε κάθε τάξη να υπάρχουν μαθητές των οποίων συγγενικά ή φιλικά πρόσωπα κυνηγούν, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται αναίτια ψευδή διλήμματα στα παιδιά, γεγονός που συνιστά εκτροπή από την παιδαγωγική δεοντολογία

Εκτιμώ πως θα πρέπει να απαλειφτούν οι συγκεκριμένες αναφορές από το Εγχειρίδιο της Β' Λυκείου και να αποσταλεί έγγραφη οδηγία προς τις κατά τόπους Δ/σεις Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης στην οποία να γίνεται ρητή αναφορά στις απειλές που αντιμετω-

πίζει σήμερα το φυσικό περιβάλλον, όπως αυτές ορίζονται από τους αρμόδιους φορείς σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο. Δε μπορεί να συνεχιστεί το φαινόμενο άλλες να είναι οι απειλές για το περιβάλλον σύμφωνα με το αρμόδιο ΥΠΕΚΑ και άλλες να αναφέρονται ως τέτοιες στα επίσημα σχολικά εγχειρίδια του Υπουργείου Παιδείας.

Στη σχετική οδηγία θα πρέπει να τονίζεται ρητά η σημασία και η ανάγκη για αντικειμενικότητα και τεκμηρίωση στα όσα διδάσκονται στα πλαίσια των μαθημάτων περιβαλλοντικής εκπαίδευσης στα σχολεία της χώρας μας. Θα πρέπει επίσης να απαλειφθούν από όλα τα σχολικά εγχειρίδια όσες αναφορές χαρακτηρίζουν αυθαίρετα και χωρίς τεκμηρίωση τη θήρα ως απειλή για το περιβάλλον ή την άγρια πανίδα της χώρας, εκτός αν υπάρχει κάποια έγκυρη σχετική τεκμηρίωση.

Τα παραπάνω όχι τόσο για το λόγο πως θίγομαι ως κυνηγός από το συγκεκριμένο φαινόμενο, αλλά γιατί έτσι πιστεύω πως επιτάσσει η παιδαγωγική δεοντολογία, πεποίθηση που θέτω στην κρίση κάθε αναγνώστη χωρίς να διεκδικώ το αλάθητο.

ΤΟ ΡΑΒΔΟΚΑΝΝΟ ΚΑΙ Η ΘΗΡΑ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΘΗΡΑΜΑΤΩΝ

Το ραβδόκαννο τυφέκιο θεωρείται το καταλληλότερο μέσο άσκησης της θήρας των μεγάλων θηραμάτων, τόσο από δεοντολογική όσο και από διαχειριστική άποψη. Το γιατί και πως εξηγείται με λεπτομέρειες στο άρθρο που ακολουθεί. Μένει να δούμε πότε η Πολιτεία αλλά και οι κυνηγετικές μας οργανώσεις θα αντιμετωπίσουν με νηφαλιότητα ένα θέμα που απασχολεί την πλειονότητα των κυνηγών και σχετίζεται με την ορθή διαχειριστική πολιτική.

Η ανωτερότητα του ραβδόκαννου τυφεκίου στο κυνήγι του αγριόχοιρου οφείλεται στη σαφή ανωτερότητά του ως προς την ευστοχία, αλλά και την ισχύ πυρός που διαθέτει συγκριτικά με το λειόκαννο, με αποτέλεσμα ή την ολική αστοχία ή την άμεση καταβολή του θηράματος. Με το ραβδόκαννο ελαχιστοποιείται η πιθανότητα άσκοπων τραυματισμών, πράγμα ιδιαίτερα σύνηθες, όταν κυνηγάμε με λειόκαννο με χρήση σεβροτινών (δράμια). Ιδιαίτερα δε ολέθρια αποτελέσματα έχουμε όταν τουφεκάμε με δράμια αγριόχοιρους μεγαλύτερους από το μέσο μέγεθος (καθαρού βάρους > 40 kg) σε αποστάσεις μεγαλύτερες των 30 m. Επίσης ολέθρια αποτελέσματα έχουμε όταν, συνηθισμένοι από τη σκοπευτική τακτική του λειόκανου (βολές στο φτερό), σκοπεύουμε χονδρικά στο “μαύρο” θεωρώντας ότι η διασπορά θα πλήξει το θήραμα. Λάθος τραγικό.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα ένα – ένα.

Θεοφάνης Καραμπατζάκης
Δασολόγος &
Μηχανολόγος Μηχανικός

Ευστοχία

Ένα μέτριας ποιότητας ραβδόκαννο κυνηγετικό τυφέκιο στα 50 m «γκρουπάρει» (συγκεντρώνει) τις 5 πρώτες βολές σε κύκλο 2,5 cm, ενώ ένα καλής ποιότητας λειόκαννο με κάννη «slug» «γκρουπάρει» στην καλλίτερη περίπτωση 10 cm. Άρα βλέπουμε ότι το ραβδόκαννο είναι 4 φορές πιο εύστοχο από ένα λειόκαννο με κάννη «slug».

Ισχύς πυρός

Ένα ζώο με ζον βάρος 180 – 200 kg για να καταβληθεί άμεσα χρειάζεται να βληθεί με βολίδα που φέρει κινητική ενέργεια τουλάχιστον 2500 joules. Τότε το πλήγμα που θα δεχθεί θα του προκαλέσει «νευρική αναστολή» και μαζί με την αιμορραγία ο θάνατος θα προκληθεί ακαριαία. Είναι δηλαδή σαν να δέχεται μια δυνατή ροπαλιά. Για να καταλάβουμε τι σημαίνει κινητική ενέργεια 2500 joules, αρκεί να φανταστούμε την κινητική ενέργεια που διαθέτει μία μάζα 250 kg όταν κάνει ελεύθερη πτώση ενός μέτρου. Τα ραβδόκαννα όπλα μέσω των διαμετρημάτων 7-8 mm διατηρούν αυτή την ενέργεια τουλάχιστον μέχρι τα 150 m, ενώ το μονόβολο του λειόκαννου διατηρεί αυτή την κινητική ενέργεια συνήθως σε αποστάσεις μεταξύ 30 – 50 m και έτσι δεν μπορεί με την ισχύ της κρούσης του να καταβάλλει άμεσα έναν μεγάλο αγριόχοιρο στις οριακές αποστάσεις των 60-80 m, με αποτέλεσμα να προκαλεί μόνο τραυματισμούς.

Σκόπευση

Στο αγριόχοιρο, αλλά και γενικότερα στο μεγάλο θήραμα, η σκόπευση πρέπει να είναι ακριβής με σκοπό να πληγεί το θήραμα από το διάφραγμα και μπροστά. Έτσι η βολή θα βλάψει οπωσδήποτε κάποιο ζωτικό όργανο και αν προσθέσουμε και το «υδραυλικό πλήγμα» από την κρούση της βολίδας (γεγονός που συμβαίνει μόνο με μονό βλήμα και όχι με σφαιρίδια), η καταβολή του θηράματος θα επέλθει ακαριαία (κεφάλι, λαιμός, καρδιά) ή σε λίγα λεπτά (πνευμόνι, συκώτι).

Λειόκαννο πλαγιόκαννο

Ραβδωτό πλαγιόκαννο

Αλληλεπίθετο λειόκαννο

Ραβδωτό πλαγιόκαννο

Τρίκαννα μεικτά

Ὡς προς τη δεοντολογία, λοιπόν, δε χωράει αμφιβολία ὅτι το μεγάλο θήραμα πρέπει να θηρεύεται με ραβδόκαννο ἢ αν θηρεύεται με λειόκαννο πρέπει να χρησιμοποιούνται μόνο μονόβολα.

Η μία και μόνη υψηλής κινητικής ενέργειας βολίδα, καλά «τοποθετημένη» στο σώμα του ζώου επιφέρει ακαριαίο θάνατο, ενώ η βολή με δράμια εάν είναι κοντινότερη από τα 25 m και με την προϋπόθεση ὅτι κάποιο δράμι θα πλῆξει ζωτικό ὄργανο, θα επιφέρει μεν τον θάνατο, αλλά ως αποτέλεσμα πολλαπλών τραυμάτων και δε θάναι ακαριαίος. Με λίγα λόγια, με τα δράμια το θήραμα υποκύπτει στα τραύματά του, ενώ με τα μονόβολα καταβάλλεται ακαριαία. Στο σημείο αυτό να σημειώσουμε ὅτι ο σεβασμός στο θήραμα υπαγορεύει εκτός των άλλων και έναν αξιοπρεπή θάνατο.

Ορεινό κυνήγι με ραβδόκαννο επαναληπτικό

Ὡς προς την κυνηγετική διαχείριση τώρα των μεγάλων θηραμάτων, σε καμία χώρα του κόσμου ὅπου εφαρμόζεται κάποιο μοντέλο ἔστω στοιχειώδους κυνηγετικής διαχείρισης, τα μεγάλα θηράματα δε θηρεύονται τυχαία, δηλαδή δεν τουφεκίζεται ὅτι πεταχτεί μπροστά στον κυνηγό. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων, το κυνήγι των μεγάλων θηραμάτων γίνεται επιλεκτικά. Δε νοείται για παράδειγμα κυνήγι ζαρκαδιού μη επιλεκτικό. Μη επιλεκτικό κυνήγι δε νοείται ούτε για το ελάφι, ούτε για τον αίγαγρο, ούτε για το αγριόγιδο, ούτε καν για τον αγριόχοιρο.

Όταν και ὅπου τα παραπάνω θηράματα δε θηρεύονται επιλεκτικά, ποτέ οι πληθυσμοί τους δε θα γίνουν μεγάλοι και εύρωστοι. Ακόμη και στον αγριόχοιρο, που στη χώρα μας είναι θήραμα που θηρεύεται στους ανοιχτούς κυνηγότοπους, αν οι κανόνες κυνηγιού υπαγόρευαν να μη θηρεύονται τα ὄριμα θηλυκά (δηλ. τα ζώα που ἔχουν καθαρό βάρος >40 kg), ο πληθυσμός του θα είχε μία εντυπωσιακά αυξητική τάση.

Δεν υπάρχει επιλεκτικό κυνήγι χωρίς ραβδόκαννο

Πώς, ὅμως, μπορεί να εφαρμοστεί το επιλεκτικό κυνήγι χωρίς τη χρήση ραβδόκαννου τυφεκίου; Δύσκολο ἔως αδύνατο. Προ λίγων ετών είχα την τύχη να ζήσω μία εξαιρετική κυνηγετική εμπειρία στην Ε.Κ.Π. των Γιούρων στις Β. Σποράδες. Θήραμα ο αίγαγρος των Γιούρων. Ήταν ένα πραγματικό σαφάρι, ατελείωτες πορείες σε δύσβατο ἔδαφος, μεταφορά των θηραμάτων με την «πλάτη» και γενικά ὅλα αυτά που

συνθέτουν ένα αθλητικό κυνήγι. Αλλά ενώ το κυνήγι στα Γιούρα είναι μέσο για την απαλλαγή του πληθυσμού του αιγάγρου από τον υβριδισμό και μάλιστα για κίνητρο οι μιγάδες χρεώνονται πιο φθηνά, το κυνήγι γίνεται με παγάνα και οι βολές των κυνηγών είναι κοντινές, αφού κυνηγούν με λειόκαννα, με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η όποια επιλογή.

Εδώ το κυνήγι θα έπρεπε να γίνεται με προσέγγιση: Ο κυνηγός συνοδευόμενος από τον δασικό υπάλληλο προσεγγίζει τα ζώα από ασφαλές σημείο και παρακολουθώντας με τα κυάλια επιλέγει ποιο από τα ζώα πρέπει να θηρεύσει. Τα κριτήρια καθορίζονται από τη διοίκηση, προκειμένου να επιτευχθεί ο διαχειριστικός σκοπός και γι αυτά ο κυνηγός έχει ενημερωθεί εμπεριστατωμένα από τον δασικό υπάλληλο. Στην περίπτωση των Γιούρων θα έπρεπε να θηρεύονται μόνο οι μιγάδες. Έπειτα σκοπεύει με χρήση διόπτρας από σχετικά μακρινή απόσταση το επιλεγμένο ζώο και το τουφεκάζει, αφού έλαβε όλα τα σχετικά μέτρα ασφαλείας.

Στον αγριόχοιρο συμβαίνει κάτι ανάλογο. Όταν από το καρτέρι μας περνάει ένα κοπάδι, που πάντα αποτελείται από ενήλικες γουρούνες συνοδευόμενες από τα μικρά τους των δύο προηγούμενων αναπαραγωγικών περιόδων, πρέπει να εντοπίσουμε πρώτα - πρώτα την “αρχηγό” την οποία θα την αφήσουμε να περάσει ανενόχλητη. Έπειτα θα επιλέξουμε ένα γουρουνόπουλο και θα το τουφεκίσουμε, όταν θα φτάσει στο σημείο που έχουμε προεπιλέξει για πεδίο βολής.

Ποτέ δεν πρέπει να σκεφτόμαστε πως θα γίνει να χτυπήσουμε περισσότερα. Αν τα πράγματα έρθουν βολικά, θα ρίξουμε και σε δεύτερο και σε τρίτο, αλλά πάντα με προσοχή. Η βολή μας πρέπει να είναι ακριβής και ασφαλής.

Πρέπει να αντιληφθούμε όλοι, ότι το κυνήγι του μεγάλου τριχωτού θηράματος έχει πολύ διαφορετική φιλοσοφία και κουλτούρα σε όλες τις πτυχές του, σε σχέση με το κυνήγι των άλλων θηραμάτων, που και εκείνα βέβαια έχουν τη δική τους κουλτούρα. Ο κυνηγός θηρευτής πρέπει να αισθάνεται περισσότερο συμμετοχος στη διαχείριση του πληθυσμού του θηράματος και να αντιλαμβάνεται ότι κάθε βολή του έχει διαχειριστικό χαρακτήρα.

Επίσης ο κυνηγός, έχοντας υπόψη του τη μεγάλη ισχύ των πυρομαχικών που χρησιμοποιεί, πρέπει να είναι πολύ προσεκτικός όταν τουφεκάζει και να είναι σίγουρος για τον ασφαλή τερματισμό των βολών του. Πράγμα που δεν μπορεί να γίνει όταν τουφεκάζει βιαστικά και στο «μαύρο».

Ραβδόκαννο επαναληπτικό

Το μέγα θέμα της Παιδείας

Εύλογα, στο σημείο αυτό θα διερωτηθούμε: Καλά μας τα είπατε, αλλά πως μπορούν όλα αυτά να εφαρμοστούν στη χώρα μας; Θα επιτραπούν τα ραβδόκαννα και ο καθένας θα μπορεί να μπει σε ένα κατάστημα κυνηγετικών ειδών και να αγοράσει ένα ραβδόκαννο έτσι απλά; Όχι, βέβαια! Χρειάζεται προσεκτική νομοθετική ρύθμιση, κυρίως ως προς τις προϋποθέσεις απόκτησης.

Ο νόμος θα καθορίσει τις προϋποθέσεις απόκτησης ραβδόκαννου από κυνηγούς με στόχο να διασφαλίζεται η ασφαλής φύλαξη και η ασφαλής χρήση. Δύο παράμετροι πολύ σημαντικοί και για την πολιτεία και για την κοινωνία. Η ασφαλής φύλαξη μπορεί να οριοθετηθεί εισάγοντας στο νομικό πλαίσιο σαφείς όρους και προϋποθέσεις για το θέμα αυτό. Το πιο σωστό θα ήταν ο κάθε κυνηγός ή σκοπευτής, κάτοχος ραβδόκαννου όπλου, να είναι υποχρεωμένος να το αποθηκεύει σε μεταλλικό φοριαμό με μεντεσέδες και κλειδαριά ασφαλείας, ο οποίος θα στηρίζεται στον τοίχο με στριφώνια. Όσον αφορά δε στην ασφαλή χρήση, η λύση είναι μία: ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ.

Οι κυνηγετικές οργανώσεις υπό το συντονισμό της ΚΣΕ θα πρέπει πρωταρχικά να εκπαιδεύσουν “επιμελητές κυνηγετικής αγωγής μεγάλων θηραμάτων” (δύο από κάθε Κυνηγετικό Σύλλογο). Παράλληλα, πρέπει να καθοριστεί με σαφήνεια και να παραχθεί το εκπαιδευτικό υλικό (βιβλία, video, dvd, λοιπά εποπτικά μέσα), με ευθύνη της ΚΣΕ, το οποίο θα είναι κοινό και ενιαίο για όλη τη χώρα. Κάθε κυνηγετικός σύλλογος θα οργανώνει, μία φορά το χρόνο τουλάχιστον, σεμινάριο για κυνηγούς μεγάλου θηράματος, όπου οι εκπαιδευμένοι επιμελητές, χρησιμοποιώντας το εκπαιδευτικό υλικό που προανέφερα, θα διδάσκουν τις βασικές αρχές που πρέπει να γνωρίζει ο κυνηγός μεγάλων θηραμάτων συμπεριλαμβανομένων και των αρχών που διέπουν την ασφαλή χρήση ραβδόκαννων όπλων. Τα σεμινάρια αυτά θα έχουν δικαίωμα να τα παρακολουθήσουν κυνηγοί που τουλάχιστον τα τελευταία πέντε χρόνια θεωρούν την άδεια θήρας τους συνεχώς και αδιαλείπτως.

Κυνήγι με ραβδόκαννο επαναληπτικό

Τελειώνοντας ο κυνηγός την παρακολούθηση του σεμιναρίου, που θα περιλαμβάνει τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά μαθήματα, θα δίνει εξετάσεις (γραφτές και προφορικές) σε επιτροπή αποτελούμενη από έναν εκπρόσωπο του Κ.Σ. (Επιμελητή κυνηγετικής αγωγής μεγάλων θηραμάτων), ένα δασικό υπάλληλο και έναν αστυνομικό υπάλληλο. Αφού περάσει τις εξετάσεις θα παίρνει το “Δίπλωμα κυνηγού μεγάλων θηραμάτων”. Το δίπλωμα αυτό καθώς και η άδεια θήρας θα αποτελούν προϋποθέσεις για την έκδοση άδειας αγοράς ραβδόκαννου όπλου από τις αστυνομικές αρχές

Σαφές και ξεκάθαρο νομοθετικό πλαίσιο

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να τονίσω ακόμη, ότι το νομοθετικό πλαίσιο πρέπει να ξεχωρίζει τα όπλα τα οποία προορίζονται για κυνήγι ή/και σκοποβολή και τα κατέχουν ενεργοί κυνηγοί ή/και σκοπευτές, από αυτά που πιθανόν να κατέχουν πολίτες ως κειμήλια και τα οποία μπορεί να είναι και παλιά στρατιωτικά όπλα. Επίσης, ως κειμήλια θα πρέπει να χαρακτηρίζονται όπλα ραβδόκαννα ή λειόκαννα τα οποία μένουν σε κυνηγούς ή στους κληρονόμους τους, όταν αυτοί πάψουν να ασκούν το κυνήγι ή αποβιώσουν.

Για την αποφυγή κινήτρων για απώλειες πυρομαχικών από το στρατό ή τα σώματα ασφαλείας θα πρέπει ίσως τα ραβδόκαννα όπλα που προορίζονται για πολιτική χρήση (κυνήγι - σκοποβολή) να απαγορεύεται να φέρουν θαλάμη που δέχεται πυρομαχικά των τύπων (διαμέτρημα X μήκος κάλυκα) που χρησιμοποιούν οι νατοϊκοί αλλά και οι ανατολικοί στρατοί. Για παράδειγμα, θα μπορούσαν να εξαιρεθούν από την πολιτική χρήση τα πυρομαχικά 7,62X51 (308WIN), 5,56X45 (223REM), 7,62 X 39, 5,45 X 39 και 12,7 X 99 (.50'' BMG)

Ταυτόχρονα με τη νομοθετική ρύθμιση για την κατοχή και χρήση ραβδόκαννων όπλων από πολίτες, που αφορά το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης, πρέπει να γίνουν μια σειρά ρυθμίσεις για την άσκηση της θήρας με ραβδόκαννο που αφορούν το ΥΠΕΚΑ. Το κυνήγι φτερωτών θηραμάτων με ραβδόκαννο τυφέκιο ούτως ή άλλως δεν επιτρέπεται (ΚΥΑ 414985/1985, άρθρο 4). Για τα θηλαστικά μεγαλύτερου του μεγέθους της αλεπούς (μη συμπεριλαμβανομένης) πρέπει να απαγορεύεται η χρήση σφαιριδίων (σκαγιών, σεβροτινών). Πρέπει να απαγορεύεται επίσης η κυνηγετική χρήση των σκαγιών διαμέτρου μεγαλύτερης των 4,6 mm ή 0,18'' (BB).

Κλείνοντας θα ήθελα να σημειώσω ότι πέρα από την πολύ μεγάλη κυνηγετική αξία που έχει η χρήση του ραβδόκαννου, τόσο δεοντολογική - ποιοτική, όσο και διαχειριστική, είναι εμφανές ότι με την απελευθέρωση της αγοράς του (κατοχής του), υπό προϋποθέσεις πάντα, θα προκύψει σοβαρό όφελος για την εθνική οικονομία από

έμμεσους και άμεσους φόρους, από την τόνωση της αγοράς των κυνηγετικών ειδών (όπλα και παρελκόμενα), από την προώθηση των πωλήσεων του ραβδόκαννου της ΕΒΟ στην εσωτερική αγορά και μια σειρά άλλων συντελεστών που δεν είναι του παρόντος.

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟ ΣΚΟΠΕΥΤΗΡΙΟ

Στο άκουσμα και μόνο της περιγραφής του σκοπευτηρίου ως «κυνηγετικό» τόσο αρκετοί αθλητές σκοπευτές όσο και οι περισσότεροι κυνηγοί στην Ελλάδα απαντούν, τι είναι αυτό; Υπάρχει κάτι τέτοιο;

Το “Κυνηγετικό Σκοπευτήριο” είναι πολύ διαδεδομένο σε αρκετές Ευρωπαϊκές χώρες, όπως επίσης και στις ΗΠΑ, αλλά ας αρκεστούμε στην δικιά μας Ήπειρο, και αποτελεί αυτό ακριβώς που εκφράζει το πρώτο συνθετικό. Είναι δηλαδή ένα σκοπευτήριο για κυνήγι.

Ναι καλά διαβάσατε, το Κυνηγετικό Σκοπευτήριο αποτελεί έναν χώρο εκπαίδευσης – εξάσκησης σε βολές σε πήλινους δίσκους σε αποστάσεις και συνθήκες που προσομοιάζουν το πραγματικό κυνήγι θηραματικών ειδών, όπως του λαγού, του αγριόχοιρου, του παπιού, της φάσσας, της τσίχλας, κ.α.

Επιπλέον, όπως ανέφερα, στην Ευρώπη είναι διαδεδομένο άθλημα εδώ και πολλά χρόνια. Πριν την σκοποβολή σε πήλινα πιάτα, η σκόπευση σε “γυάλινη μπάλα” έχει την καταγωγή της στην Αγγλία και έγινε πολύ δημοφιλής στις ΗΠΑ. Οι πρώτοι αγώνες ξεκίνησαν το 1867 στη Βοστώνη, αλλά δεν είχαν επιτυχία καθώς οι γυάλινες μπάλες ρίχονταν στην ευθεία και δεν μπορούσαν να προσομοιάσουν τη δυσκολία του ζωντανού θηράματος. Το 1877, ένας

Κωνσταντίνος Τσολάκος
Δασοπόνος MSc
«Αειφορική Διαχείριση
Προστατευόμενων Περιοχών»

Αμερικανός, ο Adam Bogardu εφάρμοξε τον πρώτο καταπέλτη προκειμένου να εκτοξεύει τις γυάλινες μπάλες σε σκοπευτικά σόου και ο όρος "Ball Trap" υιοθετήθηκε.

Η χώρα με ιδιαίτερα αναπτυγμένο το άθλημα της κυνηγετικής σκοποβολής στην Ευρώπη θεωρώ ότι είναι η Αγγλία, με μία φιλοσοφία η οποία αναπτύσσεται σχεδόν υποχρεωτικά στα ιδιωτικά της σχολεία καθώς θεωρείται άθλημα για εξέχοντα πρόσωπα. Ωστόσο, πρόσφατα εισήχθη πιλοτικά και σε κάποια δημόσια σχολεία, αποδεικνύοντας ότι η σκοποβολή και ο χειρισμός των όπλων σε νεαρή ηλικία προάγει την υπευθυνότητα, την εμπιστοσύνη, τη συγκέντρωση και την αυτοπειθαρχία.

Η κυνηγετική σκοποβολή ή **clay pigeon shooting** όπως κυριαρχεί ο όρος στην Ευρώπη είναι αρκετά διαδεδομένη και πλήρως αναπτυγμένη σε υλικοτεχνική και εκπαιδευτική υποδομή.

Το σκοπευτικό άθλημα που ουσιαστικά αντικατοπτρίζει αγωνιστικά την κυνηγετική σκοποβολή είναι το **Sporting** και το **Compak Sporting**. Δύο αθλήματα που κυρίως το δεύτερο τα τελευταία χρόνια αρχίζει να αναπτύσσεται και στην χώρα μας και στα οποία οι αθλητές βάλλουν τον στόχο, το πηλίνο πιάτο, το οποίο εκτοξεύεται από διάφορες γωνίες και κατά κάποιον τρόπο προσομοιάζει την πτήση θηράματος. Τα σκοπευτικά αθλήματα που είναι διαδεδομένα στην χώρα μας καθώς αποτελούν και ολυμπιακά αθλήματα είναι το Skeet, το Trap και το Double Trap. Ίσως αυτός είναι ένας ακόμη λόγος που δεν έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερα στην χώρα μας η κυνηγετική σκοποβολή.

Υπάρχει η ανάγκη δημιουργίας κυνηγετικών σκοπευτηρίων στην χώρα μας;;;

Ο χώρος του κυνηγετικού σκοπευτηρίου είναι πρωτίστως ο χώρος των κυνηγών και αυτό σημαίνει ότι μπορεί να λειτουργήσει υπό διάφορες μορφές και να συμβάλλει καθοριστικά στην ανάπτυξη της κυνηγετικής κουλτούρας στην χώρα μας αλλά και στην προβολή της κυνηγετικής δραστηριότητας με απώτερο σκοπό την αποδοχή από τον κοινωνικό μας περίγυρο. Ποια είναι λοιπόν αυτά τα πολύ σημαντικά συστατικά που μπορεί να προσφέρει στην κυνηγετική οικογένεια;

1. Χώρος Εκπαίδευσης – Εξάσκησης

Μία πολύ συχνή ερώτηση νέων ανθρώπων που δεν έχουν επαφή με το κυνήγι ή δικούς τους ανθρώπους που να τους κατευθύνουν σε αυτή την δραστηριότητα, είναι: **Που μπορώ να εκπαιδευτώ για να γίνω κυνηγός;** Για να σε βομβαρδίσουν στην συνέχεια κυριολεκτικά με άλλες ερωτήσεις όπως: Τι όπλο να αγοράσω; Πως χρησιμοποιείται; Πως εκπαιδεύεται ο κυνηγετικός σκύλος; Τι μπορώ να κυνηγήσω; Που θα βρω το θήραμα; Τι κόστος έχει η άδεια θήρας; Τι έργα και δράσεις κάνει ο Σύλλογός μου;

Είναι σαφές ότι αυτά και άλλα πολλά δεν μπορεί κάποιος να τα μάθει δια αλληλογραφίας ή όπως σήμερα γίνεται από απόσταση μέσω διαδικτύου (distance learning). Εδώ ακριβώς ο ρόλος του σκοπευτηρίου είναι καθοριστικός.

Ο χώρος του κυνηγετικού σκοπευτηρίου θα μπορούσε να λειτουργήσει καταλυτικά στην εκπαίδευση του νέου κυνηγού έτσι ώστε να μάθει να απολαμβάνει με ασφάλεια την διαδικασία και την ουσία του κυνηγίου και να μην βλέπει το θήραμα ως μέσο σκοποβολής. Επιπλέον, θα μπορεί να συμβάλλει στην ενημέρωση και την σωστή πληροφόρηση όλων των κυνηγών. Τι θα μπορούσε να μάθει κανείς;

Ασφαλής Λειτουργία του όπλου - Κυνηγετική σκόπευση - Φυσίγγια - Θηράματα - Κυνηγετικοί σκύλοι - Κυνηγετική δεοντολογία - Νομοθεσία περί θήρας - Κυνηγετικοί σκύλοι – Φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις, κ.α.

Με άλλα λόγια το κυνηγετικό σκοπευτήριο θα μπορεί να έχει "από κοντά" τον νέο κυνηγό (και όχι μόνο) κρατώντας αμείωτο το ενδιαφέρον του και την κυνηγετική του δεινότητα.

Την κυνηγετική χρονιά που μας πέρασε γίναμε μάρτυρες μιας μεγάλης αλυσίδας ατυχημάτων αλλά κυρίως δυστυχημάτων. Σε όλους μας ο χαμός των συναδέλφων μας, μας στοίχισε αρκετά και σε ψυχολογικό και σε ηθικό επίπεδο. Αν είχαμε εκπαιδευτεί θα ήταν διαφορετικά; Ας απαντήσει ο καθένας από εμάς με την εμπειρία του στον κυνηγότοπο και με το χέρι στην καρδιά...!! σιαστικά αντικατοπτρίζει αγωνιστικά την κυνηγετική σκοποβολή είναι το Sporting και το Compak Sporting. Δύο αθλήματα που κυρίως το δεύτερο τα τελευταία χρόνια αρχίζει να αναπτύσσεται και στην χώρα μας και στα οποία οι αθλητές βάλλουν τον στόχο, το πήλινό πιάτο, το οποίο εκτοξεύεται από διάφορες γωνίες και κατά κάποιον τρόπο προσομοιάζει την πτήση θηράματος. Τα σκοπευτικά αθλήματα που είναι διαδεδομένα στην χώρα μας καθώς

αποτελούν και ολυμπιακά αθλήματα είναι το Skeet, το Trap και το Double Trap. Ίσως αυτός είναι ένας ακόμη λόγος που δεν έχει αναπτυχθεί ιδιαίτερα στην χώρα μας η κυνηγετική σκοποβολή.

2. Σημείο συνάντησης

Πως θα σας φαινόταν αν ο χώρος του κυνηγετικού σκοπευτηρίου προσφερόταν για την πραγματοποίηση διάφορων εκδηλώσεων όπως: Γενικές Συνελεύσεις - Αρχαιρεσίες, Εκπαιδευτικά σεμινάρια, Ημερίδες ενημέρωσης, ή ακόμα ακόμα αν λειτουργούσε ως "Καφενείο των Κυνηγών"; Ως τόπος – σημείο συνάντησης των κυνηγών δεν θα ήταν ένα πολύ καλό μέσο για να φέρει κοντά τον κυνηγετικό κόσμο μεταξύ του αλλά και με τον Κυνηγετικό του Σύλλογο, ανταλλάσσοντας απόψεις, ιδέες, κ.λπ.; Αποτελεί ιδιαίτερα μεγάλη ανάγκη σήμερα ο κάθε κυνηγός να έρθει κοντά στον σύλλογό του, να μάθει για τις δράσεις αλλά και για τα προβλήματα του κυνηγιού, αποκτώντας ενεργή συμμετοχή και επίγνωση των κινδύνων που βάζουν την αγαπημένη μας δραστηριότητα.

Συνεπώς, μέσα από τον χώρο αυτό θα μπορούσαμε αφενός να συμμετέχουμε, ως οφείλουμε, στις δημοκρατικές διαδικασίες των Συλλόγων μας και αφετέρου να καταθέτουμε τις προτάσεις μας, να απαιτούμε και να στηρίζουμε το έργο και τις δράσεις τους, είτε φιλοθηραματικές, είτε κοινωνικές. Όταν όλοι συμμετέχουν, τότε είναι αυτονόητο ότι όλα γίνονται πραγματικότητα και γρήγορα και όμορφα...

3. Χώρος άθλησης

Το κυνηγετικό σκοπευτήριο μπορεί κάλλιστα να λειτουργήσει ως τόπος προώθησης του αθλήματος της κυνηγετικής σκοποβολής αλλά και των άλλων αθλημάτων που σχετίζονται με το κυνηγετικό μας όπλο.

Θα μπορούσε λοιπόν να λειτουργήσει ως:

1. Χώρος διοργάνωσης αγώνων μεταξύ κυνηγών, κυνηγετικών συλλόγων, αθλητών, τουρνουά, κ.α.
2. Χώρος εξάσκησης των κυνηγών και σε όλα τα είδη κυνηγιού, τόσο των τριχωτών όσο και των πτηνών.
3. Χώρος προπόνησης των αθλητών σε όλα τα είδη αθλημάτων σκοποβολής πηλίνου στόχου (trap, skeet, double trap, sporting, compak sporting)
4. Χώρος ανάδειξης και προώθησης των αθλητών κυνηγών και ως εκ τούτου της κυνηγετικής μας δραστηριότητας.

Το ευ αγωνίζεσθαι, η αλληλεγγύη και η άμιλλα είναι στοιχεία που ο αθλητισμός προσφέρει πλουσιοπάροχα και μπορούν να συμβάλλουν καθοριστικά στην ανάπτυξη καλών σχέσεων μεταξύ των κυνηγών αλλά και στην εξέλιξη της ποιότητας του κυνηγιού και του κυνηγιού.

Καταθέτοντας την προσωπική μου άποψη θα ήθελα να σημειώσω ότι στην προσπάθεια διασφάλισης της συνέχειας του κυνηγιού στην χώρα μας είναι πολύ σημαντική η ανάπτυξη του κοινωνικού προφίλ της κυνηγετικής οικογένειας κατά τέτοιο τρόπο που να είναι αποδεκτό και να αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι της κοινωνίας μας.

Το **κυνηγετικό σκοπευτήριο** μπορεί να αποτελέσει το καλύτερο μέσο ανάδειξης και προβολής της κυνηγετικής δραστηριότητας μέσω και της αθλητικής διάκρισης των κυνηγών μας. Επίσης, είναι σαφές ότι η **κυνηγετική παιδεία** είναι το Α και το Ω για την συνέχεια του κυνηγιού και την ορθή μετάγγισή του στην νέα γενιά.

Ένας Κυνηγετικός Σύλλογος μπορεί να ιδρύσει Κυνηγετικό Σκοπευτήριο;

Ως γνωστό, στο καταστατικό του κάθε Κυνηγετικού Συλλόγου ορίζεται στο άρθρο 3 παρ. 5 ότι στα μέσα επίτευξης της οργάνωσης των κυνηγών και της κυνηγετικής τους κατάρτισης συγκαταλέγεται η ίδρυση των σκοπευτηρίων.

Σύμφωνα με την νομοθεσία που διέπει την χώρα μας και αφορά τους «Όρους, Προϋποθέσεις και Άδεια Λειτουργίας Σκοπευτηρίων» (ΦΕΚ559/Β'/4-5-2006), απαιτείται άδεια λειτουργίας, η οποία χορηγείται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας περιφέρειας, προς τη διοίκηση της αθλητικής εγκατάστασης ή προς τον φορέα στον οποίο αυτή ανήκει.

Σαφώς και ένας Κυνηγετικός Σύλλογος μπορεί να ιδρύσει «Προπονητήριο – Σκοπευτήριο Κυνηγετικού Συλλόγου» όπου θα μπορούν να ασκούνται όλο τον χρόνο οι κυνηγοί, είτε αυτοί είναι μέλη του είτε όχι.

Εκείνα τα στοιχεία που πρέπει να σημειώσουμε είναι ότι:

- 1) ΔΕΝ υπάρχει διάκριση σκοπευτηρίων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
- 2) ΔΕΝ απαιτείται ένας Κυνηγετικός Σύλλογος να ιδρύσει και αθλητικό σωματείο για να πάρει άδεια λειτουργίας για σκοπευτήριο (καλό όμως είναι να το κάνει καθώς λύνει πολλά προβλήματα που ενδεχομένως να δημιουργηθούν από την ελλιπή νομοθεσία). Το μόνο ίσως αναίτιο πρόβλημα που θα μπορούσε να δημιουργηθεί είναι το πως θα χαρακτηριστεί μία τέτοια δαπάνη φιλοθηραματική καθώς η σχετική εγκύκλιος του 2001 δεν την αναφέρει. Δηλαδή το κατά πόσο η πολιτεία μπορεί να κατανοήσει αυτή την δράση έξω από τα στενά όρια της γραφειοκρατίας.
- 3) ΜΠΟΡΕΙ η Δασική Υπηρεσία ή άλλος δημόσιος φορέας να παραχωρήσει δημόσια έκταση για την ίδρυση του σκοπευτηρίου από τον Κυνηγετικό Σύλλογο. Βέβαια η έκταση που θα εγκατασταθεί το σκοπευτήριο θα πρέπει να πληρεί τις προϋποθέσεις σε θέματα που αφορούν τους περιβαλλοντικούς όρους και τις χωροταξικές διατάξεις (καλό θα είναι να βρίσκεται εκτός ορίων οικισμού και σίγουρα πάνω από 1000 μέτρα από το τελευταίο σπίτι), καθώς επίσης να διαθέτει τις τεχνικές-αθλητικές προδιαγραφές τοποθέτησής του στον χώρο.
- 4) ΜΠΟΡΕΙ κάλλιστα ένας κυνηγός να προπονηθεί κανονικότερα στο προπονητήριο του όποιου Κυνηγετικού Συλλόγου, με βασική προϋπόθεση να έχει το **Δελτίο Κατοχής του Όπλου του σε ισχύ**.
- 5) ΔΕΝ απαιτείται ο κυνηγός να διαθέτει Δελτίο Σκοπευτή, για να μπορεί να ασκηθεί σε ένα σκοπευτήριο. Μπορεί να προπονηθεί και σε σκοπευτήριο ενός αθλητικού σωματείου αρκεί να επιτρέπει το καταστατικό του σωματείου την χρήση και σε άλλα πρόσωπα εκτός των μελών του και φυσικά σε ώρες που δεν προπονούνται οι αθλητές του.
- 6) ΜΠΟΡΕΙ ένας Κυνηγετικός Σύλλογος να συνεργαστεί με ένα αναγνωρισμένο σκοπευτικό σωματείο το οποίο θα διαθέσει το σκοπευτήριό του για την άσκηση, την εκπαίδευση, την προπόνηση των κυνηγών του.
- 7) ΜΠΟΡΕΙ ο Κυνηγετικός Σύλλογος στον οποίο ανήκει το προπονητήριο να διοργανώνει αγώνες, αλλά αυτοί δεν θα είναι οι επίσημοι που συμμετέχουν στο πρωτάθλη-

μα της Σκοπευτικής Ομοσπονδίας.

Τα παραπάνω αποτελούν την σημερινή πραγματικότητα. Αλλά, αφενός δεν υπάρχουν αρκετά σκοπευτήρια που θα μπορούσαν να εξυπηρετήσουν τον κυνηγετικό κόσμο και αφετέρου η υφιστάμενη νομοθεσία τόσο όσον αφορά την ίδρυση και λειτουργία των σκοπευτηρίων όσο και την άσκηση της σκοποβολής προτρέπει, με πολλούς και διάφορους τρόπους, κυρίως την αθλητική σκοποβολή μέσω αθλητικών σωματείων.

Η Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας Θράκης (ΚΟΜΑΘ), έχοντας εντοπίσει το κενό που υπάρχει, έχει ήδη καταθέσει τεκμηριωμένα τις προτάσεις της για την αλλαγή αυτής της πεπαλαιωμένης και αναχρονιστικής νομοθεσίας, ζητώντας την ρύθμιση που απαιτείται για την ίδρυση και την λειτουργία των σκοπευτηρίων από τις κυνηγετικές οργανώσεις.

Επιπλέον, έχει προτείνει την ένταξη της κυνηγετικής εκπαίδευσης ως προϋπόθεση τόσο για την έκδοση της άδειας θήρας όσο και για την απόκτηση της άδειας κατοχής πυροβόλου όπλου. Αξίζει να σημειωθεί ότι στις προτάσεις της ΚΟΜΑΘ συμπεριλαμβάνεται η εκπαίδευση του κυνηγού για την απόκτηση ραβδωτού όπλου καθώς αποτελεί αποδεδειγμένα τόσο μέσο διαχείρισης των μεγάλων θηραμάτων όσο και πιο ασφαλές για τον χρήστη του.

Πόσο κοστίζει το κυνηγετικό σκοπευτήριο;

Το πιο συχνό ερώτημα όλων όσων θα ήθελαν να "μπουν" στο σκοπευτήριο είναι **ΠΟΣΟ**; Είναι γεγονός ότι η σημερινή οικονομική κατάσταση δεν αφήνει περιθώρια για σπατάλη ή για "περιττά" έξοδα. Είναι όμως το σκοπευτήριο έξοδο περιττό ή όχι; Το εντυπωσιακό είναι ότι όλοι πιστεύουν ότι το να ασχοληθείς με την σκοποβολή είναι πανάκριβο σπορ. Σίγουρα είναι ακριβό, όπως είναι και το κυνήγι άλλωστε. Δεν είναι τένις ή ποδόσφαιρο, καθώς σημαντική οικονομική δαπάνη αποτελούν, εκτός από τα πάγια έξοδα και τα αναλώσιμα κάθε φορά που απαιτούνται, δηλαδή τα φυσίγγια και οι δίσκοι μας.

Ας κάνουμε όμως μαζί μία απλή οικονομική προσέγγιση-ανάλυση:

Το κόστος συμμετοχής για **μία προπόνηση** μόνο, για μία πούλα των 25 δίσκων, δεν ξεπερνά τα **8 έως 9 ευρώ**. Το μέσο όρο κόστους είναι 4 έως 4,5 ευρώ για τα φυσίγγια και 4 έως 4,5 ευρώ για την πούλα.

Τα επιπλέον έξοδα είναι ο καφές μας και η βενζίνη μας για να μεταβούμε στο σκοπευτήριο, που αν πηγαίναμε μια κυριακάτικη βόλτα νομίζω ότι θα είχαμε τα ίδια έξοδα ή και περισσότερα.

Άρα υπολογίζοντας ότι σε ετήσια βάση θα πηγαίνει κάποιος 2 φορές το μήνα στο σκοπευτήριο και με 2 συμμετοχές θα ξοδέψει **το πολύ 36 ευρώ το μήνα**. (Για τις δύο συμμετοχές θα χρειαστείτε περίπου μία ώρα, αν είναι συνεχόμενες, αλλιώς ο χρόνος σας μπορεί να ανέλθει ακόμα και στο διπλάσιο. Εξάλλου, πάμε και για διασκέδαση).

Αν ο σκοπευτής είναι **κυνηγός** που πιθανόν θα πάει μόνο την "νεκρά" κυνηγετικά περίοδο δηλαδή για 5 μήνες θα ξοδέψει σύνολο σε ετήσια βάση **5x36 = 180 ευρώ**.

Βέβαια αν θέλει κάποιος να συμμετέχει αγωνιστικά... θα χρεωθεί και την άδεια του σκοπευτή, η οποία σήμερα ανέρχεται στο ποσό των 20 ευρώ και ανάλογα με το αθλητικό σωματείο μπορεί ίσως να χρεωθεί μία επιπλέον εισφορά.

Πρέπει να είσαι σκοπευτής για να μπεις στο σκοπευτήριο; Για κάποια σωματεία, σκοπευτικούς συλλόγους δεν αποτελεί προϋπόθεση και μπορεί να σε δεχτούν αρκεί βέβαια να μην παρακωλύεις την προπόνηση των αθλητών του.

Εδώ ακριβώς είναι που σύμφωνα με την προσωπική μου άποψη πρέπει οπωσδήποτε οι Κυνηγετικοί Σύλλογοι να δημιουργήσουν το δικό τους ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟ ΣΚΟΠΕΥΤΗΡΙΟ. Να εξυπηρετούν τους κυνηγούς τους, να μαθαίνουν τους νέους και να προσφέρουν όλα όσα έχουμε αναφέρει...

Το ουσιαστικό ερώτημα όμως είναι: Πιστεύει κανείς ότι δεν θα έχει κέρδος καθώς δεν θα μένει αδρανής εκτός κυνηγετικής περιόδου;

Ή πιστεύει κανείς ότι όταν αρχίζει το κυνήγι δεν κάνουμε πολλά έξοδα σε βολές, σε φυσίγγια και σε άλλα άχρηστα πράγματα;

Είμαι σίγουρος για την απάντηση όλων μας, καθώς όλοι έχουμε προσωπική εμπειρία για να εκτιμήσουμε την χρησιμότητα του κυνηγετικού σκοπευτηρίου.

Όσον αφορά το κόστος ίδρυσης του σκοπευτηρίου, βεβαίως και ο Κυνηγετικός Σύλλογος με την βοήθεια των μελών του, τόσο την οικονομική όσο και την εθελοντική

τους εργασία και προσφορά, μπορεί κάλλιστα να το δημιουργήσει. Σίγουρα, τίποτα δεν μπορεί να γίνει από την μία ημέρα στην άλλη. Ενδεικτικά και μόνο θα αναφέρουμε ότι ένα γήπεδο skeet δεν απαιτεί πάνω από 6.000 ευρώ. Ενώ το κόστος για ένα απλό κυνηγετικό σκοπευτήριο με δύο μόνο μηχανές μπορεί να ανέλθει στο μισό. Από εκεί και πέρα σιγά σιγά μπορούμε να δημιουργήσουμε τα πάντα, αρκεί να έχουμε όρεξη για δουλειά και όραμα.

Εξομοιωτής σκοποβολής

Σήμερα που η τεχνολογία έχει προχωρήσει αρκετά, έχουν δημιουργηθεί εξομοιωτές σκόπευσης που προσομοιάζουν τις αληθινές συνθήκες και μάλιστα με την χρήση του δικού μας όπλου. Το κόστος τους δεν είναι απαγορευτικό για την προμήθειά τους. «Απαγορευτική» όμως είναι η σημερινή ισχύουσα νομοθεσία περί όπλων σύμφωνα με την οποία για την χρήση του από αθλητικό σωματείο θα πρέπει πρώτα να εκδοθεί Υπουργική Απόφαση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ρωσική και η Σλοβακική Ολυμπιακή ομάδα είχαν χρησιμοποιήσει εξομοιωτή σκοποβολής κατά την προετοιμασία τους για τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2008. Τα στοιχεία που μπορείς να αποκομίσεις από την ανάλυση της βολής είναι εξαιρετικά και πολύ χρήσιμα όχι μόνο για επαγγελματίες αθλητές αλλά και για κυνηγούς, αφού τέτοια συστήματα χρησιμοποιούνται κατά κόρο στην Ευρώπη για την εκπαίδευση των κυνηγών τόσο σε μεγάλα θηράματα όσο και σε πτηνά. Επιπλέον, μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο για λειόκανο πυροβόλο όπλο όσο και για ραβδωτό.

Είναι αυτονόητο ότι η εκπαίδευση μέσω του εξομοιωτή συμβάλλει επίσης και στην μείωση του κόστους που κάποιος θα χρειαζόταν για να εξασκηθεί στο σκοπευτήριο. Απομένει λοιπόν να γίνει και από την χώρα μας αποδεκτή η χρησιμότητά του κάποια στιγμή.

Μπορεί να γίνει πραγματικότητα το κυνηγετικό σκοπευτήριο;

Μέσα σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, διερευνώντας την θέληση των κυνηγών για την δυνατότητα δημιουργίας κυνηγετικού σκοπευτηρίου διαπίστωσα ότι παρότι πολύ σημαντικό εμπόδιο αποτελεί η σημερινή οικονομική μας κατάσταση, **ΟΛΟΙ ΜΑΖΙ ΜΠΟΡΟΥΜΕ!**

ΝΑΙ, μπορούμε να τα καταφέρουμε να δημιουργήσουμε τουλάχιστον στην έδρα κάθε Νομού της χώρας μας το κυνηγετικό σκοπευτήριο όπου οι κυνηγοί θα μπορούν όλο τον χρόνο να προπονούνται αλλά και να ασκούν το άθλημα.

ΝΑΙ, μπορούμε να αποκτήσουμε έναν τέτοιο χώρο που θα μπορούσε να αποτελεί σημείο συνάντησης, ενημέρωσης, εκπαίδευσης, ανταλλαγής απόψεων και ιδεών των κυνηγών.

Τέλος, θα ήθελα να αναφέρω ότι, δύο είναι οι βασικοί παράγοντες για την ίδρυση του Κυνηγετικού Σκοπευτηρίου από τον Κυνηγετικό μας Σύλλογο.

1. Ο χώρος στον οποίο θα εγκατασταθεί και
2. Η θέληση των κυνηγών – μελών του.

Το κυνήγι δεν είναι ένα άθλημα, είναι πάθος... είναι πάθος με το όπλο μας, τον σκύλο μας, το θήραμα... γι' αυτό και ασχολούμαστε όλο τον χρόνο... γι' αυτό και συνέχεια ζητάμε να μαθαίνουμε νέα πράγματα... γι' αυτό και επιθυμούμε την συνέχισή του, την ανάπτυξή του και την μεταλαμπάδευση των γνώσεών μας στα παιδιά μας...!!

Όμως τι καλύτερο αν είχαμε την δυνατότητα μέσα από ένα Κυνηγετικό Σκοπευτήριο να μαθαίνουμε κάτι παραπάνω... ή να διδάσκουμε τα ΠΑΙΔΙΑ μας με ΑΣΦΑΛΕΙΑ...!!!!

ΕΙΣΒΟΛΗ ΤΟΥΡΚΙΚΩΝ ΑΓΡΙΟΧΟΙΡΩΝ ΣΤΟΝ ΕΒΡΟ

Πέτρος Χ. Πλατής
Δασολόγος -
Θηραματοπόνος

Η παραβίαση των συνόρων και η έλευση μέσω του ποταμού Έβρου, με κατεύθυνση δυτικά προς τη χώρα μας και την Ευρώπη, σκοπεύοντας σε μια καλύτερη ζωή, είναι σήμερα μια πραγματικότητα με πολλές κοινωνικές, οικονομικές και ανθρωπιστικές εν γένει προεκτάσεις. Όμως φαίνεται πως αυτό δεν αποτελεί όνειρο μόνο των βασανισμένων και κατατρεγμένων ανθρώπων της ασιατικής και αφρικανικής Ηπείρου, αλλά και των κυνηγημένων αγριόχοιρων της γειτονικής χώρας Τουρκίας.

Στα 204 από τα συνολικά 540 χιλιόμετρα μήκους του μεγαλύτερου ποταμού της Βαλκανικής χερσονήσου, του Έβρου ποταμού, που στο μεγαλύτερο μέρος του είναι και το φυσικό όριο μεταξύ των δυο κρατών, σχηματίζονται κατά μήκος του λωρίδες παραποτάμιας βλάστησης από υδρόφιλα είδη δέντρων και θάμνων.

Σε πολλά σημεία η παρόχθια αυτή βλάστηση αυξάνεται και δημιουργεί παραποτάμιες δασικές εκτάσεις με πυκνή βλάστηση υπορόφου, που αποτελούν ιδανικό καταφύγιο και ενδιαίτημα για τον αγριόχοιρο και όχι μόνο. Στη δημιουργία αυτών των εκτάσεων, σε πολλές των περιπτώσεων, έπαιξαν ρόλο οι επαναλαμβανόμενες πλημμύρες που προηγήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια με αποτέλεσμα να εγκαταλειφθούν από τη γεωργία ορισμένες παραποτάμιες περιοχές και με τον καιρό να καλυφθούν

από πυκνή βλάστηση, ικανή να συγκρατήσει πληθυσμό αγριόχοιρου.

Επιπλέον οι διάφορες νησίδες που σχηματίζονται στη κοίτη του ποταμού αυξάνουν τα διαθέσιμα καταφύγια για τους αγριόχοιρους, αφού η επισκεψιμότητά τους από ανθρώπους εκατέρωθεν είναι αμελητέα και γίνεται μόνο με πλωτά μέσα.

Εξετάζοντας κανείς τα διαθέσιμα στοιχεία και τις μαρτυρίες των κυνηγών, διαπιστώνει, πως οι αγριόχοιροι έκαναν πάντα την εμφάνισή τους στη περιοχή, διασχίζοντας το ποτάμι με σχετική ευκολία. Αυτό είναι λογικό καθώς πρόκειται για δεινούς κολυμβητές, ενώ ένας μικρός αριθμός τους ζούσε πάντα στο δέλτα του ποταμού και απασχολούσε μια δυο κυνηγοπαρέες της εγγύτερης περιοχής του υγροτόπου.

Οι αγριόχοιροι της γειτονικής Ευρωπαϊκής Τουρκίας, της Ανατολικής Θράκης δηλαδή, συνήθιζαν τις επιδρομές τους κατά περιόδους στο ελληνικό έδαφος, με αποκλειστικό σκοπό την εύρεση περισσότερης και ποιοτικότερης τροφής και επιστρέφανε το ίδιο βράδυ πίσω. Από αυτούς τους πληθυσμούς μόνο ένα μικρό ποσοστό συνέχιζε στην ενδοχώρα.

Η κατάσταση όμως, έχει αλλάξει σήμερα καθώς κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σημαντική αύξηση στην έλευση αγριόχοιρων σε πολλά τμήματα του επιμήκη νομού Έβρου, αρκετοί από τους οποίους εισέρχονται στα παρακείμενα δάση του εμπλουτίζοντας τους ντόπιους πληθυσμούς. Ακόμα είναι πολλοί αυτοί που σταθμεύουν στην παραποτάμια βλάστηση, ενίοτε και στις αθέριστες καλαμποκιές. Οι περισσότεροι όμως επιστρέφουν στο Τούρκικο έδαφος. Σήμερα είμαστε σε θέση να υποστηρίξουμε τα παραπάνω ελαχιστοποιώντας την περίπτωση λάθους, αξιοποιώντας και τις αναφορές των συνοριοφυλάκων, που εποπτεύουν όλο το μήκος του ποταμού νυχθημερόν, έχοντας στη διάθεσή τους σύγχρονη τεχνολογία (θερμικές κάμερες κ.α).

Εμπόδιο προς τη διείσδυση των αγριόχοιρων στο εσωτερικό του νομού (δασικές εκτάσεις) στέκεται η Εγνατία οδός που είναι περιφραγμένη, γι αυτό οι μετακινήσεις τους αυτές παρατηρούνται υψηλότερα από τη συμβολή της Εγνατίας οδού με το ποτάμι και το τελωνείο των Κήπων.

Οι λόγοι που οδήγησαν και οδηγούν στην ολοένα μεγαλύτερη έλευση αγριόχοιρων από τη γείτονα χώρα στην απέναντι όχθη είναι συγκεκριμένοι και κατανοητοί:

Η Τουρκία είναι μια μουσουλμανική χώρα και λόγω του θρησκευματος απαγορεύεται η βρώση χοιρινού κρέατος και η ενασχόληση των κυνηγών τους με το

κυνήγι του είδους αυτού ήταν υποτονική για πολλά χρόνια, αιτία που οδήγησε στην υπέρμετρη αύξηση του πληθυσμού του. Σποραδικές εξορμήσεις κατά των αγριόχοιρων γινόταν στο παρελθόν, όχι όμως γι αυτή καθαυτή τη κάρπωσή τους, αλλά περισσότερο για εκδίωξη από τις καλλιέργειές τους, στις οποίες επέφεραν μεγάλες καταστροφές.

Σήμερα ο αγριόχοιρος κυνηγιέται συστηματικά στη Τουρκία, σχεδόν όλο το έτος, ιδίως στη περιοχή της Ανατολικής Θράκης, έχοντας χαρακτηριστεί συγχρόνως επιζήμιο και επιβλαβές είδος, τόσο για τις ζημιές που προκαλεί στη γεωργική παραγωγή, όσο και για τον κίνδυνο μετάδοσης πλήθους ζωοανθρωπονόσων (λύσσας, αφθώδη πυρετού, ευλογιάς κ.α), που μαστίζουν τη γείτονά χώρα μας.

Επιπλέον οι Τούρκοι κυνηγοί, με το κυνήγι του αγριόχοιρου, έχουν να κερδίσουν, είτε από μια πιθανή πώληση του θηράματος εντός και εκτός συνόρων τους, όπου αυτό καταναλώνεται, είτε από τη πώληση εκπαιδευμένων κυνηγόσκυλων σε πρόθυμους πελάτες, όπως είναι οι Έλληνες κυνηγοί, με χρηματικά ποσά διόλου ευκαταφρόνητα. Η συνεχής κυνηγετική πίεση από απέναντι, έχει σπρώξει τα αγριογούρουνα προς τα σύνορά μας στο ποτάμι και συνεχίζει να τα σπρώχνει διαρκώς. Εξάλλου οι πιθανότητες διαφυγής στις εκεί δασικές εκτάσεις είναι λιγοστές εξαιτίας κυρίως του ανάγλυφου του εδάφους. Στο μεγαλύτερο μέρος της η Αν. Θράκη, με εξαίρεση το νοτιοδυτικό άκρο της απέναντι από το δέλτα του Έβρου, χαρακτηρίζεται από μη εκτεταμένες δασικές εκτάσεις με ομαλό ανάγλυφο και χαμηλό υψόμετρο, που περικλείονται από μεγάλες γεωργικές γαίες. Αντίθετα στην ελληνική πλευρά τα δικά μας βουνά, που γειτνιάζουν με το ποτάμι, είναι αισθητά υψηλότερα και καλύπτονται από εκτεταμένα

και πυκνά συνήθως δρυοδάση με υπόροφο.

Η καλλιέργεια καλαμποκιού στο ελληνικό έδαφος και η ανυπαρξία του από την άλλη μεριά του ποταμού, έλκει σα μαγνήτης τους αγριόχοιρους και τους δελεάζει σε μέγιστο βαθμό να διασχίσουν το ρου του ποταμού. Αυτό ιδίως συμβαίνει τη περίοδο όπου απαγορεύεται το κυνήγι στη χώρα μας και επικρατεί ησυχία, σε αντίθεση με τη συνεχή παρενόχληση που δέχονται στη Τουρκία.

Η ραγδαία αύξηση των αγριόχοιρων στις παρέβριες περιοχές είχε ως αποτέλεσμα την ενασχόληση πολλών κυνηγών με το θήραμα αυτό.

Η κάρπωση του μεγάλου τριχωτού βαίνει αυξανόμενη στις παρέβριες περιοχές και θηρεύονται άτομα πολύ μεγάλου βάρους, κάτι που δικαιολογείται από τη ποσότητα και τη ποιότητα τροφής που καταναλώνουν, καθώς και από το γεγονός ότι τα «καμπίσια» γουρούνια δε καταναλώνουν πολύ

ενέργεια για τις μετακινήσεις τους, λόγω της ομαλότητας του εδάφους. Υπάρχει και η εκδοχή κάποια από αυτά να ανήκουν στο υποείδος *Sus scrofa Attila*, που απαντάται σε ορισμένες περιοχές της Τουρκίας, όπως στα δάση της Προύσας και είναι το μεγαλύτερο σε όγκο και βάρος ευρωπαϊκό υποείδος αγριόχοιρου. Αυτό όμως χρειάζεται περισσότερη διερεύνηση, μέσα από σχετικές έρευνες.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗ ΤΗΣ ΛΥΣΣΑΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η χώρα μας
επέλεξε τον κόπο
και όχι τον τρόπο

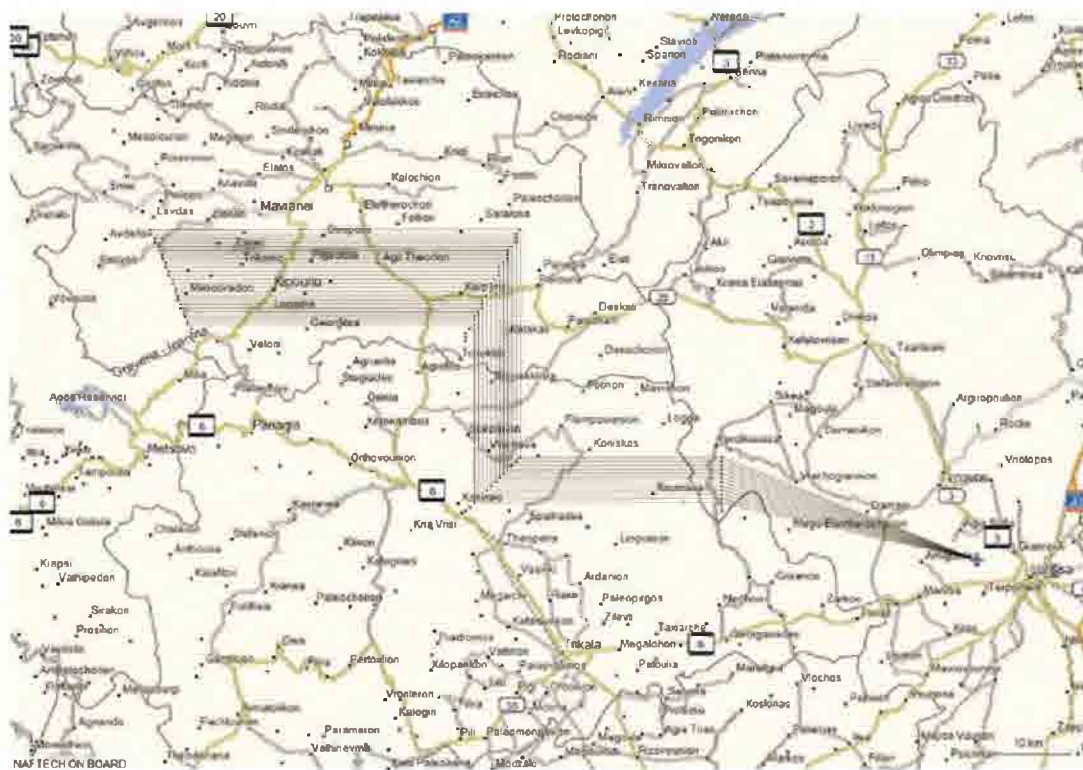
Όπως είναι γνωστό, στη χώρα μας επανεμφανίστηκε η λύσσα σε είδη της άγριας πανίδας τον Οκτώβριο του 2012, αλλά και σε οικόσιτα ζώα ένα χρόνο αργότερα. Η Πολιτεία, με την αμέριστη συμπαράσταση των Κυνηγετικών Οργανώσεων, επέλεξε αρχικά την παθητική επιτήρηση της ασθένειας με τη συλλογή κατά κύριο λόγο νεκρών θηλαστικών και την εξέτασή τους για την ύπαρξη της λύσσας. Ο βασικός φορέας της συλλογής αυτής ήταν η Ομοσπονδιακή Θηροφυλακή της ΣΤ΄ Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας Θράκης. Οι Θηροφύλακές μας, σχεδόν όποτε υπήρχε κάποια ειδοποίηση, αλλά και όποτε έβρισκαν οι ίδιοι κάποιο νεκρό θηλαστικό ζώο, το συνέλλεγαν και το παρέδιδαν στις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές, δίνοντάς τους τη δυνατότητα να διαπιστώσουν πού είχε η χώρα κρούσματα λύσσας. Παράλληλα δόθηκε και η δυνατότητα από την Πολιτεία να δραστηριοποιηθούν κάποια συνεργεία συλλογής δειγμάτων (τα λεγόμενα από την Κοινή Υπουργική Απόφαση του 2012 "συνεργεία δίωξης"), με πενιχρά, όμως, αποτελέσματα. Επιπλέον, παρά την πρόβλεψη της ΚΥΑ, δεν διατέθηκαν από το κράτος εμβόλια για την προστασία των Θηροφυλάκων που συμμετείχαν στο πρόγραμμα.

Κωνσταντίνος Γ.
Παπαστυρόπουλος
Δρ. Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος

Το 2013 η νέα ΚΥΑ για τη λύσσα όρισε να διεξαχθεί και καταπολέμηση της ασθένειας. Ο τρόπος που επιλέχτηκε ήταν οι εμβολισμοί από αέρα, δηλαδή η ρίψη δολωματικών εμβολίων για τη δημιουργία αντισωμάτων στις αλεπούδες, και η ενεργητική επιτήρηση, δηλαδή η θήρα ενός δείγματος αλεπούδων για να διαπιστωθεί κατά πόσο οι εμβολιασμοί επέτυχαν. Η ΣΤ΄ Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας Θράκης ήταν και είναι πάντα αρωγός της Πολιτείας και έτσι συμμετείχε και σε αυτή την προσπάθειά της. Αν και έχει διαφορετική άποψη για το πως θα έπρεπε να καταπολεμηθεί η λύσσα στην Ελλάδα, καθώς και στο πώς μετά τους αεροεμβολιασμούς θα μπορούσε να γίνει η συλλογή των απαραίτητων δειγμάτων, προτάσεις τις οποίες παρουσίασε στο 16ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο που διεξήχθη τον Οκτώβριο του 2013 στη Θεσσαλονίκη, στον Πάν-ΘΗΡΑ 2013, σε πολλές συναντήσεις με τις αρμόδιες υπηρεσίες και σε ημερίδες, εντούτοις βοήθησε και πάλι σε καθοριστικό βαθμό για να λειτουργήσουν τα συνεργεία ενεργητικής επιτήρησης.

Μέχρι τη στιγμή που γράφονται αυτές οι γραμμές (Απρίλιος 2014) τα συνεργεία εργάζονται ακόμα για τη συλλογή αλεπούδων, έχοντας πάρει παράταση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μέχρι τις 30 Απριλίου 2014. Τα χιλιόμετρα που διένυσαν τα οχήματα της ΣΤ΄ Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας Θράκης από τις 5 Δεκεμβρίου 2013 που ξεκίνησαν να εργάζονται έως τώρα είναι 10.000 χλμ. έχοντας εργαστεί περίπου 450 ώρες νύχτα (αν και υπήρξαν και δυσάρεστες αποφάσεις υπηρεσιών για την ημερήσια έξοδο των συνεργείων, απόφαση που ήταν καθόλα μη αποδοτική). Το αποτέλεσμα αυτών των εξορμήσεων ήταν η θήρα

μόλις 25 αλεπούδων. Ο στόχος που είχε θέσει το Υπουργείο ήταν 648 αλεπούδες, δηλαδή επιτεύχθηκε μόνο το 3,86% του στόχου. Δηλαδή αποδεικνύεται ότι το κράτος δαπάνησε ένα εκατομμύριο ευρώ για τους αεροεμβολιασμούς, αλλά δεν φρόντισε να βρει τον κατάλληλο τρόπο για να διαπιστώσει εάν αυτοί πέτυχαν το στόχο τους. Στηρίχθηκε στην εθελοντική εργασία και υπευθυνότητα κυνηγών, Δασικής και Κτηνιατρικής Υπηρεσίας και σε έναν μη αποδοτικό τρόπο και έτσι δεν έχει καταφέρει να μάθει εάν οι αλεπούδες πήραν τα αντισώματα που τους προσέφεραν τα εμβόλια. Για αυτό και συνεχίζεται ακόμα και σήμερα η ενεργητική επιτήρηση, αν και αρχικά είχε ειπωθεί ότι μόνο για δύο μήνες θα ήταν ανιχνεύσιμο στις αλεπούδες το αν έχουν καταπιεί τα εμβόλια. Τώρα έχουν περάσει τέσσερις.

Η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ είναι πάντα στη διάθεση των αρμόδιων φορέων για να συζητήσουν τις προτάσεις της και να βοηθήσει, στο κομμάτι που την αφορά με βάση την εμπειρία της στη διαχείριση της άγριας πανίδας, στην αντιμετώπιση του μεγάλου αυτού σύγχρονου προβλήματος δημόσιας υγείας.

Η ΕΚΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΛΑΓΟΥ:

Η περίπτωση
του Εκτροφείου
της Ορεστιάδας

Ο λαγός (*Lepus europaeus*), συγκαταλέγεται μεταξύ των θηραμάτων που διατηρούν πληθυσμούς σε όλο τον κόσμο, με μεγαλύτερη αφθονία στα λιβαδικά και γεωργικά οικοσυστήματα. Η παρουσία του συνδέθηκε με τον άνθρωπο από τους προϊστορικούς χρόνους, έτσι, σε ανασκαφές σε πολλές περιοχές στην Ευρώπη αποδεικνύεται ότι αποτελούσε γεύμα του προϊστορικού ανθρώπου. Και στην συνέχεια όμως, οι τοιχογραφίες και διακοσμητικές ζωγραφίες σε αντικείμενα παρουσιάζουν εικόνες κυνηγιού του λαγού στην Ελλάδα, Αίγυπτο, Περσία και Κίνα από το 4000 π.Χ., αποδεικνύοντας ότι η θήρα του λαγού, αποτελούσε μια αγαπημένη δραστηριότητα σε όλες τις κοινωνίες και πολιτισμούς. Αποτέλεσμα είναι να αναφέρεται ότι όλες οι φυλές από τους Εσκιμώους έως τους Βουσμάνους να έχουν αναπτύξει παραδοσιακές μεθόδους για την σύλληψη των λαγών, όπως με την χρήση θηλιών, διχτύων, αλόγων και σκυλιών, γερακιών και άλλες.

Εκτός όμως από την τεράστια κυνηγετική παράδοση που υπάρχει για το θηραματικό αυτό είδος, φαίνεται ότι η αγάπη των κυνηγών, τους οδήγησε στην εκτροφής του, μάλλον για να έχουν πιο συχνή επαφή με το αγαπημένο

Πέτρος Χ. Πλατής
Δασολόγος -
Θηραματοπόνος

τους αυτό ζώο και βέβαια για το εύγευστο κρέας του. Πρώτοι, αναφέρεται ότι είναι οι Αιγύπτιοι αυτοί που διατηρούσαν λαγούς, επίσης οι Ρωμαίοι έχτιζαν ειδικές περιφράξεις που τις ονόμαζαν “Ieroparia” και ήταν αδιαπέραστες για τις γάτες, τις αλεπούδες, τους ασβούς και τους λύκους, με την περίμετρο τους να ξεπερνά τα 4 χιλιόμετρα!

Όμως, στον πρώτο αιώνα περίπου π.Χ., διαπιστώθηκε ότι τα αγριοκούνελα (*Oryctolagus cuniculus*) τα οποία περιορίζονταν τότε στην Ισπανία, μπορούν να εκτραφούν ευκολότερα από τον λαγό αρχίζοντας να παίρνουν την θέση του στα Ieroparia. Έτσι, άρχισε η εκτροφή του κουνελιού, ιδιαίτερα μετά το 600 μ.Χ., όπου οι μοναχοί δημιούργησαν τις πρώτες εκτρεφόμενες φυλές. Τα κουνέλια είναι ανθεκτικά, κοινωνικά και έχουν υψηλή αναπαραγωγή, τα πλεονεκτήματα αυτά έναντι του λαγού, δεν άφησαν κανένα περιθώριο ώστε να αναπτυχθεί η εκτροφή του.

Συγκεκριμένα τα κύρια ελαττώματα του λαγού όσον αφορά την εκτροφή του είναι η μοναχικότητά του (σε αντίθεση με όλα τα γνωστά εκτρεφόμενα ζώα τα οποία είναι κοινωνικά), με αποτέλεσμα όταν εκτρέφεται σε ομάδες να αποκτά περισσότερο άγρια συμπεριφορά, όπως επίσης και το γεγονός ότι είναι ιδιαίτερα νευρικός, είναι χαρακτηριστικό μάλιστα, ότι εάν συλληφθεί άγριος μπορεί να σκοτωθεί πηδώντας στον φράκτη ή να πεθάνει από το σοκ. Ο λαγός επομένως μπορεί να μάθει να ζει σε κλωβούς όταν γεννηθεί σε αυτόν ή συλληφθεί σε μικρή ηλικία. Τα θηλυκά παράγουν κατά μέσο όρο 8 – 10 νεογνά το έτος, σε τέσσερις περίπου τοκετούς και από αυτά επιζούν περίπου πέντε. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζονται στοιχεία από τρία εκτροφεία στην Δανία, Γιουγκοσλαβία και Γαλλία.

	Δανία	Γιουγκοσλαβία	Γαλλία
1. Ωρίμανση (μήνες)	6,4 - 12	-	6 - 8
2. Περίοδος αναπαραγωγής	Ιαν. - μέσα Σεπτ.	-	Φεβρ. - Σεπτ.
3. Αριθμός τοκετών	3,9 (2 - 5)	5,6	4 (max 6)
4. Διάστημα μεταξύ τοκετών	37 - 76 ημέρες	-	-
5. Μέσος αριθμός νεογνών ανά τοκετό	2,6	-	1 - 6
6. Ετήσια παραγωγή ανά θηλυκό	2,6 x 3,9 = 10,14	8,6	10 (max 21)
7. Νεογνά που επέζησαν	-	4,7	-
8. Διάρκεια εγκυμοσύνης	42	-	-
9. Ποσοστό θηλυκών χωρίς να αναπαραχθούν	-	6%	-

Παρά τις δυσκολίες λοιπόν της εκτροφής του, που θα λέγαμε ότι απέκλεισε την ανάπτυξη της λαγοτροφίας, η μεγάλη του αξία ως θηραματικό είδος προσφέρει ένα σημαντικό οικονομικό κίνητρο για την εκτροφή των λαγών και την απελευθέρωση τους για θηρευτικούς σκοπούς για παράδειγμα στην Γαλλία το 1977 ο ζωντανός λαγός στοίχιζε \$45 και για μερικά έτη η Γαλλία ξόδευε ετησίως \$4 εκατομμύρια για την εισαγωγή λαγών. Έτσι σε αρκετά κράτη κατά την δεκαετία του 1970 όπως Γαλλία, Ιταλία, Πολωνία και Σουηδία αναπτύχθηκε η εκτροφή του λαγού.

Συστήματα εκτροφής

Για τον λαγό χρησιμοποιείται η εκτατική εκτροφή σε περιφράξεις και η εντατική σε κλωβούς. Η εκτατική σε περιφράξεις έκτασης των 10 με 30 εκταρίων εφαρμόστηκε στην Βρετανία ιδιαίτερα πριν 150 έτη, η μέθοδος αυτή έχει αποδειχθεί πλέον ότι δεν έχει αξιόλογα αποτελέσματα και υπολείπεται αυτής των κλωβών.

Αξιολογώντας λοιπόν την εντατική εκτροφή, είναι γεγονός ότι απαιτεί σωστό σχεδιασμό των κλωβών, της διατροφής και της διαχείρισης της αναπαραγωγής από έμπειρα άτομα και με ικανότητες στον χειρισμό των ζώων, ώστε να υπάρξει ένα τελικό αποτέλεσμα των πέντε με έξι περίπου νεαρών λαγών ανά θηλυκό. Στην συνέχεια θα πρέπει να πραγματοποιηθεί ο ενδεδειγμένος χειρισμός.

Εντάσσοντας την εκτροφή του λαγού στο γενικότερο πλαίσιο διαχείρισής του

Η εκτροφή και η απελευθέρωση των λαγών, έχει τα αναμενόμενα αποτελέσματα σε συνδυασμό με το κόστος της, ώστε να δικαιολογείται στα πλαίσια της διαχείρισης του είδους;

Αυτό είναι το πρώτο ερώτημα που θα πρέπει απαντηθεί πριν γίνει οποιαδήποτε προσπάθεια εκτροφής του λαγού. Στο ερώτημα αυτό, αναφέρεται το συμπέρασμα του Συνεδρίου των Θηραματολόγων στο Παρίσι το 1971, κατά το οποίο:

η εκτροφή του λαγού δεν θα πρέπει να έχει σκοπό την παραγωγή κρέατος ή την άμεση θανάτωση από κυνηγούς, αλλά για απελευθερώσεις οι οποίες δικαιολογούνται μόνο:

- για την εγκατάσταση ή επανεγκατάσταση πληθυσμών σε περιοχές που έχει εξαφανιστεί τελείως ο λαγός

- ή όταν λόγω κάποιας αιτίας (η οποία δεν δρα πλέον ή είναι δυνατή η αντιμετώπιση της) ο πληθυσμός μειώθηκε σε βαθμό τέτοιο, που η επαναφορά του είναι αδύνατη ή απαιτεί μεγάλο χρονικό διάστημα, με αποτέλεσμα να κρίνεται ότι η απελευθέρωση ατόμων θα έχει θετικά αποτελέσματα.

Ο λαγός όμως, εφόσον δεν έχει μεταβληθεί ο βióτοπος του σε σημαντικό βαθμό, οπότε έτσι και αλλιώς οι απελευθερώσεις είναι ανώφελες, σπάνια αντιμετωπίζει τα παραπάνω προβλήματα.. Τα τελευταία έτη αυτό έχει γίνει αντιληπτό έτσι ώστε στις θηραματοπονικά προηγμένες χώρες, με κυνηγετικά συστήματα ανάλογα της Ελλάδας, το μέτρο των απελευθερώσεων να έχει αποδειχθεί ότι δεν ανταποκρίνεται των επενδύσεων, με αποτέλεσμα να περιοριστεί πλέον σε σημαντικό βαθμό.

Η περίπτωση του Κ.Σ. Ορεστιάδας

Τη δεκαετία του '90 στην ακριτική πόλη της Ορεστιάδας ξεκίνησε μια φιλόδοξη προσπάθεια εντατικής εκτροφής λαγού με σκοπό των εμπλουτισμό περιοχών που η πυκνότητα των λαγών είχε πέσει σε πολύ χαμηλά επίπεδα, για να μπορέσει να ανακάμψει ο πληθυσμός τους.

Πρωτεργάτης του εγχειρήματος ήταν ο τότε θηροφύλακας του κυνηγετικού συλλόγου κ. Γαζής Παναγιώτης που ανέλαβε την προσπάθεια. Μέρος της τεχνολογίας και τεχνογνωσίας εκτροφής λαγών αποκτήθηκε από επισκέψεις σε λαγοτροφεία Ευρωπαϊκών χωρών.

Μετά από διάφορες προσαρμογές και ευρηματικές κατασκευές των κλωβών αναπαραγωγής η παραγωγή σταθεροποιήθηκε τα τελευταία χρόνια. Οι γεννήτορες προέρχονται όλοι από άτομα της περιοχής. Η απελευθέρωση των λαγών γίνεται σε ηλικία 2,5 μηνών περίπου σε περιοχές όπου είναι κατάλληλες να τους φιλοξενήσουν και συνάμα υπάρχουν ελάχιστα άτομα του είδους.

Στους λαγούς τοποθετούνται ειδικά ενώτια, ώστε να είναι δυνατή η διεξαγωγή συμπερασμάτων για το βαθμό επιβίωσης και προσαρμογής τους στο φυσικό περιβάλλον μέσω της θηραματικής κάρπωσης. Ασθένειες που εμφανίζονται κατά καιρούς αντιμετωπίζονται με την βοήθεια των τοπικών κτηνιάτρων και της κτηνιατρικής σχολής του Α.Π.Θ.

Τα πρώτα ένα δυο χρόνια διαπιστώθηκε ότι από μόνος του ο εμπλουτισμός δεν είναι δυνατόν να φέρει τα αναμενόμενα αλλά χρειάζεται μια σειρά μέτρων ώστε να φθάσουμε στα επιθυμητά αποτελέσματα.

Έτσι ο προσεκτικός σχεδιασμός της απελευθέρωσης των λαγών και κυρίως η βελτίωση των ενδιαιτημάτων τους καθώς και η πάταξη της λαθροθηρίας δώσανε καρπούς και η πυκνότητα των λαγών στην περιοχή έφθασε σε ικανοποιητικά επίπεδα.

Το σημαντικότερο όμως από το όλο εγχείρημα και άξιο λόγου προέκυψε αργότερα, όταν στην έρευνα που πραγματοποίησε ο κ. Κωτούλας Γεώργιος, βιολόγος γενετιστής στο Τμήμα Θαλάσσιας Βιολογίας του Πανεπιστημίου της Κρήτης, σχετικά με την ύπαρξη διαφορετικών ειδών λαγού στον ελληνικό χώρο, χρησιμοποίησε δείγματα λαγών από διάφορες περιοχές της Ελλάδας.

Διαπιστώθηκε λοιπόν ότι στα νησιά του ανατολικού Αιγαίου ο λαγός ανήκει σε άλλο υποτύπο από τον γνωστό *Lepus europaeus* της ηπειρωτικής χώρας και ονομά-

στηκε «ανατολικός». Στην Θράκη διαπιστώθηκε η συνύπαρξη και των δυο τύπων. Στο νομό Έβρου ο ευρωπαϊκός λαγός (*Lepus europaeus*) κυριαρχεί στα νότια του νομού ενώ ο νέος τύπος συναντάται περισσότερο στα κεντρικά και βόρεια. Δείγματα που πάρθηκαν από τους λαγούς του εκτροφείου της Ορεστιάδας ανήκαν όλα στον ανατολικό τύπο.

Είναι λοιπόν πολύ σημαντικό όχι τόσο ή επιτυχία της εκτροφής αλλά το γεγονός ότι για πρώτη φορά εκτρέφεται αποκλειστικά αυτός ο υποτύπος λαγού ασχέτως που δεν το γνωρίζαμε επακριβώς μέχρι τώρα.

Δίνεται λοιπόν η δυνατότητα και η ευκαιρία να εξαχθούν χρήσιμα στοιχεία κατόπιν έρευνας, που να αφορά την εκτροφή αυτού του τύπου, τις βιολογικές ιδιαιτερότητές του, την δυνατότητα ή όχι της αναπαραγωγής του με τον ευρωπαϊκό τύπο και την απόδοση γόνιμων ή μη απογόνων μεταξύ τους καθώς και την αντοχή του στις διάφορες ασθένειες.

ΧΩΡΙΚΕΣ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΘΗΡΑΣ:

Ένα ακόμα
μεγάλο και
άλυτο πρόβλημα

Αν ανοίξουμε έναν κυνηγετικό χάρτη θα δούμε εκατοντάδες μεγάλες εκτάσεις στις οποίες απαγορεύεται εντελώς η θήρα. Οι επιστήμονες της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας & Θράκης ανακοινώθηκαν στο πλαίσιο συμμετοχής της ΚΟΜΑΘ στο 16ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο στη Θεσσαλονίκη έρευνα σχετικά με την τεκμηρίωση και το σχεδιασμό αυτών των απαγορεύσεων: Σώκος Χ., Παπασπυρόπουλος Κ., Σκορδάς Κ., Μπίρτσας Π. 2013. Χωρικές απαγορεύσεις θήρας: Η περίπτωση του Δασαρχείου Πολυγύρου. 16ο Πανελλήνιο Δασολογικό Συνέδριο, Ελληνική Δασολογική Εταιρεία, Θεσ/νίκη 6–9 Οκτωβρίου 2013, σελ. 698–709. (<http://www.panida.gr/site/2013/10/10/refuges-and-hunting/>). Στη συνέχεια αναφέρονται κάποια αποσπάσματα της εργασίας.

Περίληψη

Στην Ελλάδα υφίσταται ένα δίκτυο χωρικών απαγορεύσεων θήρας (καταφύγια) το οποίο δεν είναι κατάλληλα σχεδιασμένο. Αναγκαίες αρχές για την τεκμηρίωση των καταφυγίων αναφέρονται: α) στο εάν η θήρα προκαλεί ή όχι επιπτώσεις σε προστατευόμενα είδη της περιοχής, β) στο ότι για το μικρό θήραμα μακροχρόνιες απαγορεύσεις και μεγάλου εμβαδού καταφύγια έχουν περισσότερες

Χρήστος Κ. Σώκος
Θηραματολόγος MSc

επιπτώσεις παρά οφέλη, και γ) στο ότι για τον αγριόχοιρο, υπερβολικού εμβαδού καταφύγια στερούν κυνηγότοπο όχι μόνο στους κυνηγούς αγριόχοιρου - αλλά και στους κυνηγούς μικρών θηραμάτων.

Εισαγωγή

Οι χωρικές απαγορεύσεις θήρας στην Ελλάδα αναφέρονται στα καταφύγια άγριας ζωής (ΚΑΖ, παλαιότερα καταφύγια θηραμάτων) και στις απαγορεύσεις θήρας ορισμένου χρόνου. Στην Ελλάδα ελάχιστες χωρικές απαγορεύσεις θήρας υπήρχαν κατά τις αρχές του 20ου αιώνα, κυρίως στο πλαίσιο ίδρυσης των Εθνικών Δρυμών. Αργότερα, το 1954 καταγράφονται: α) έξι μόνιμοι Δρυμοί ή κυνηγετικά πάρκα, όπως στον Όλυμπο,

β) 26 ημιμόνιμα καταφύγια θηραμάτων, έκτασης 20 έως 30 km² το καθένα και αορίστου χρονικής ισχύος, και γ) 18 χωρικές απαγορεύσεις θήρας, χρονικής ισχύος τριών έως πέντε ετών (ΑΛΕΞΠΗΡ 1954). Στη συνέχεια ο αριθμός των χωρικών απαγορεύσεων αυξήθηκε σοβαρά στο πλαίσιο του Ν.Δ. 86/1969, όπου τα καταφύγια θηραμάτων έχουν αποκλειστικό σκοπό την προστασία θηραματικών ειδών και την αύξηση της κυνηγετικής κάρπωσης με την «ακτινοβολία» των θηραμάτων περίξ αυτών. Ως «ακτινοβολία» ορίζεται η αύξηση του πληθυσμού του θηράματος εντός του καταφυγίου και η διασπορά του στον κυνηγότοπο (Παπαγεωργίου 1995).

Σήμερα, τα καταφύγια θηραμάτων έχουν μετονομαστεί σε ΚΑΖ με διαφορετικούς σκοπούς και προϋποθέσεις (άρθρο 57 του Νόμου 2637/1998 και μετέπειτα Ν. 3937/2011). Η αλλαγή όμως αυτή περιορίστηκε μόνο στην αλλαγή του ονόματος. Δεν λήφθηκε υπόψη το εάν τα πρώην καταφύγια θηραμάτων πληρούν τα αναγκαία κριτήρια – και ακόμα περισσότερο – για το πώς η θήρα μπορεί να επηρεάσει το προστατευτέο κάθε φορά αντικείμενο (Τσαχαλίδης 2009).

Τονίζεται ότι η σοβαρή αδυναμία του νέου αυτού καθεστώτος έγκειται στο ότι απαγορεύει εξαρχής τη θήρα ακόμα και αν τα προστατευόμενα είδη (π.χ. φυτά, έντομα, θηλαστικά, ερπετά, πτηνά) της περιοχής δεν έχουν επιπτώσεις από τη θήρα. Από την άλλη, για τις υπόλοιπες δραστηριότητες, όπως η βόσκηση, η υλοτομία κ.α., συνήθως δεν συμβαίνει καμιά ρύθμιση (Τσαχαλίδης 2009). Ο αριθμός των ΚΑΖ ανέρχεται σε 685 περίπου και καλύπτουν έκταση 11.917,43km² στους καλύτερους συνθήκες κυνηγοτόπους (Τσαχαλίδης 2009).

Εκτός των ΚΑΖ υφίστανται και οι απαγορεύσεις θήρας ορισμένου χρόνου, όπου η θήρα απαγορεύεται για τουλάχιστον πέντε έτη συνήθως, με σκοπό να ανακάμψουν οι πληθυσμοί των θηραμάτων και να «ακτινοβολούν» στους περίξ κυνηγοτόπους. Ο

αριθμός τους και το συνολικό εμβαδόν όπου καταλαμβάνουν δεν είναι γνωστά, εκτιμάται πως ανέρχονται στις 300 περιοχές σε όλη τη χώρα.

Καταφύγια και η σημασία τους για το θήραμα

Η διεξαγωγή της θήρας σε οποιαδήποτε περιοχή δεν θα πρέπει να προκαλεί επιπτώσεις σε πληθυσμούς προστατευόμενων ειδών. Αυτό άλλωστε σπάνια ενδέχεται να συμβαίνει καθώς για τα προστατευόμενα είδη απαγορεύεται η θήρα και η όχληση της θήρας δεν προκαλεί επιπτώσεις (Sokos κ.α. 2013). Πράγματι έρευνες έδειξαν πως η διεξαγωγή της θήρας είναι συμβατή με την προστασία προστατευόμενων ειδών (Vinuela και Arroyo 2002) και πως σε κάποιες περιπτώσεις οι πληθυσμιακές πυκνότητες των προστατευόμενων ειδών είναι υψηλότερες σε περιοχές που ασκείται θήρα (Beja κ.α. 2009, Mateo-Tomás και Olea 2010). Συνεπώς οι χωρικές απαγορεύσεις θήρας εξετάζονται κυρίως για τη σημασία τους για το θήραμα. Η σημασία των καταφυγίων για το θήραμα εξετάζεται ως προς το: 1) εάν η θήρα απειλεί με σοβαρή μείωση ή εξαφάνιση πληθυσμούς θηραμάτων, συνεπώς είναι απαραίτητη η απόλυτη απαγόρευση της θήρας στο πλαίσιο του καταφυγίου, και 2) εάν «ακτινοβολούν» τα θηρεύσιμα θηράματα πέριξ των καταφυγίων σε βαθμό τέτοιο όπου να ωφελείται ο κυνηγός παρά τη στέρηση κυνηγοτόπου από το καταφύγιο.

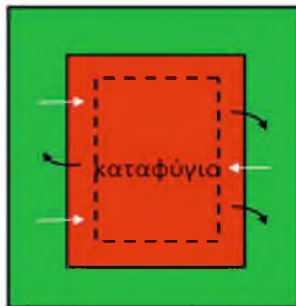
Η θήρα στο πλαίσιο των κανονισμών και της εφαρμοζόμενης θηροφύλαξης δεν αναμένεται να απειλεί πλέον με εξαφάνιση τους πληθυσμούς των υφιστάμενων θηρεύσιμων ειδών στην Ελλάδα. Αυτό επιβεβαιώνεται από το πρόγραμμα απογραφής της κάρπωσης, “Άρτεμις” (Θωμαΐδης κ.α. 2007) και από έρευνες καταμέτρησης πληθυσμών, όπου το θήραμα, αν και σε μικρές, σε κάποιες περιπτώσεις πυκνότητες, διατηρεί τους υπάρχοντες πληθυσμούς του κατά τα τελευταία έτη (π.χ. Σφουγγάρης και Γκαραβέλη 2006, Bakaloudis κ.α. 2009, Τασούλας 2011, Bontzorlos κ.α. 2012). Αν ωστόσο ο πληθυσμός ενός θηρεύσιμου είδους μειωθεί σοβαρά σε μια περιοχή καθώς δρουν εκτός από τη θήρα και άλλοι παράγοντες (άρπαγες, παθογόνοι μικροορ-

γανισμοί), τότε υπό συγκεκριμένες προϋποθέσεις συνήθως απαγορεύεται η θήρα ειδικά για αυτό το είδος και δεν εφαρμόζεται χωρική απαγόρευση θήρας και για τα υπόλοιπα θηρεύσιμα είδη της περιοχής (Connelly 2012, Zaccaroni κ.α. 2012). Η ίδρυση καταφυγίων για προστασία από σοβαρή πληθυσμιακή μείωση ή εξαφάνιση είναι επιστημονικά ανυπόστατη και διαχειριστικά επιζήμια (Connelly 2012). Η τοπική ρύθμιση θήρας για το συγκεκριμένο είδος λύνει το πρόβλημα χωρίς να απαιτείται η χωρική απαγόρευση θήρας για όλα τα είδη. Τέτοιες ρυθμίσεις εφαρμόζονται και στην Ελλάδα, όπως με την πεδινή και νησιώτικη πέρδικα (ΥΠΕΚΑ 2013, Ετήσια Ρυθμιστική Θήρας).

Καταφύγια και «ακτινοβολία» μικρού θηράματος

Το μικρό επιδημητικό θήραμα συνήθως δεν απομακρύνεται σε αποστάσεις μεγαλύτερες των 1-3 km από τη θέση γέννησης του (natal dispersal ή spring dispersal, Putaala και Hissa 1998, Bray κ.α. 2007; Avril κ.α. 2011, NRCS 2002), ενώ ακόμα μικρότερο είναι το εύρος κατοικίας (home range) - ακτίνας συνήθως 0,5-1 km (home range, Reitz και Leonard 1994, Smith κ.α. 1999, NRCS 2002, Walter 2002).

Οι Bray κ.α. (2007) βρήκαν πως το 50% των νεαρών λαγών δεν απομακρύνεται από τη θέση γέννησης περισσότερο από 700μ., για το υπόλοιπο 50% η διάμεσος απομάκρυνσης ήταν 1500μ.. Σε παρόμοια έρευνα οι Avril κ.α. (2011) βρήκαν πως σε μεγάλες αποστάσεις από τη θέση γέννησης (1000-3000μ.) απομακρύνεται το 30% περίπου των λαγών. Η απομάκρυνση αυτή είναι μικρότερη για τους λαγούς που γεννήθηκαν σε περιοχές με υψηλότερη πληθυσμιακή πυκνότητα (Bray κ.α. 2007, Avril κ.α. 2011). Συνεπώς, η υποτιθέμενη «ακτινοβολία» από τον πληθυσμό μεγαλύτερης πυκνότητας (του καταφυγίου) προς τον πληθυσμό μικρότερης πυκνότητας (του κυνηγοτόπου), ίσως να μην ισχύει και να συμβαίνει σε ένα βαθμό και το αντίθετο, δηλαδή η χωρική απαγόρευση να «απορροφά» το θήραμα από τους πέριξ κυνηγοτόπους (Σχήμα 1). Έχει παρατηρηθεί πως οι λαγοί συχνά κατευθύνονται προς το καταφύγιο όταν διώκονται από τα λαγόσκυλα (προσωπική επικοινωνία με λαγοκυνηγούς), κάτι το οποίο υποδηλώνει την ικανότητα των λαγών να διαφύγουν της θήρευσης μετακινώντας το εύρος κατοικίας τους προς το καταφύγιο.

Σχήμα 1. Απεικόνιση της «ακτινοβολίας» (βέλη μαύρου χρώματος) ή της «απορρόφησης» (βέλη λευκού χρώματος) του θηράματος από την απαγορευμένη για τη θήρα περιοχή.

Επιπλέον, το πλεόνασμα λαγών το οποίο θεωρητικά θα «ακτινοβολεί» ενδέχεται να χάνεται λόγω απωλειών από άρπαγες, ασθένειες, λαθροθήρες, περιφερόμενα σκυλιά και τη θανάτωση στους δρόμους. Η κατάρρευση του ελέγχου των αρπάγων από τη δεκαετία του 1980 στην Ελλάδα, αναμένεται να μειώσει το υποτιθέμενο πλεόνασμα για το μικρό θήραμα αφού δέχεται πλέον μεγαλύτερη αρπακτικότητα (Reynolds και Tapper 1996,

Βλάχος κ.α. 2008). Συχνά ως όρια των καταφυγίων ορίζονται δρόμοι ώστε αυτά να είναι σαφή. Ωστόσο έχει βρεθεί πως οι δρόμοι και ιδιαίτερα οι ασφαλτόδρομοι προκαλούν σοβαρή θνησιμότητα στους λαγούς (Roedenbeck και Voser 2008).

Οι Bakaloudis κ.α. (2009) βρήκαν μικρή διαφορά πυκνότητας λαγών μεταξύ κυνηγοτόπων και καταφυγίων στη Στερεά Ελλάδα ($3,52 \pm 2,6$ και $4,04 \pm 0,17$ λαγοί/ km^2 , αντίστοιχα). Συνεπώς, η απουσία κατάλληλου σχεδιασμού και η μη λήψη μέτρων (π.χ. έλεγχος αρπάγων) δεν αναμένεται να εξασφαλίζουν τη δημιουργία σοβαρού πληθυσμιακού πλεονάσματος και την «ακτινοβολία» (Παπαγεωργίου 1995).

Επομένως, μετά την ίδρυση ενός καταφυγίου δεν ασκείται καθόλου η θήρα σε μια έκταση, και από την άλλη ενδέχεται πως σε κάποιες περιπτώσεις θα κερδηθεί μια αύξηση της κάρπωσης. Αν και δεν έχει γίνει κάποια ειδική έρευνα, σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτιμάται πως η αύξηση αυτή μπορεί να είναι το πολύ 30%, σε μια λωρίδα περίπου 1-3 km πέριξ του καταφυγίου. Άρα, καθώς ο λόγος περίμετρος προς εμβαδόν καταφυγίου μικραίνει, η «ακτινοβολία» είναι μικρή και τα οφέλη αναμένεται να είναι λιγότερα σε σχέση με τις επιπτώσεις. Τέτοιες επιπτώσεις είναι πως: α) τα καταφύγια μπορούν να προκαλέσουν αύξηση του κινδύνου να εκδηλωθούν ασθένειες (Gortazar et al. 2006), 2) οι κυνηγοί συνωστιζονται στις πέριξ περιοχές οπότε η ποιότητα θήρας μειώνεται (Σώκος κ.α. 2003), 3) προκαλούνται προβλήματα με τη λειτουργία των γειτονικών Ζωνών Εκπαίδευσης Σκύλων και κυνηγοτόπων, καθώς ακουσίως κυνηγοί ή τα κυνηγόσκυλα τους μπορεί να εισέλθουν εντός των απαγορευμένων εκτάσεων κατά την καταδίωξη του θηράματος, και 4) προκαλείται κόστος φύλαξης των καταφυγίων.

Όσον αφορά τη διάρκεια της απαγόρευσης, τα θηράματα έχουν υψηλούς ρυθμούς αναπαραγωγής, οπότε ένα έως δύο έτη είναι αρκετά για να ανακάμψουν από την επίδραση της θήρας, αν αυτή ήταν η κύρια αιτία μείωσής τους (Σώκος 2008α). Επιπρόσθετα, στο μικρό θήραμα μειώνεται η γονιμότητα μετά τα τρία με τέσσερα έτη ζωής (Stott κ.α. 2008). Εάν λοιπόν σε ένα καταφύγιο η αναλογία από υπερώριμα

άτομα γίνεται μεγαλύτερη, η παραγωγικότητα του πληθυσμού θα γίνεται μικρότερη. Συνεπώς, η πενταετής διάρκεια των απαγορεύσεων ορισμένου χρόνου είναι εξαιρετικά μεγάλη.

Καταφύγια και «ακτινοβολία» μεγάλου θηράματος

Οι μεγάλες μετακινήσεις όπου πραγματοποιεί το μεγάλο θήραμα (Αρτιοδάκτυλα) και η περιορισμένη αρπακτικότητα από τους άρπαγες είναι παράμετροι οι οποίοι διαφοροποιούν τη προσέγγιση όσον αφορά το σχεδιασμό των καταφυγίων. Στην Ελλάδα το μόνο μεγάλο θήραμα το οποίο θηρεύεται ευρέως είναι ο αγριόχοιρος. Ο αγριόχοιρος ζει κατά ομάδες και παρουσιάζει ιδιαίτερα ευμετάβλητο εποχιακό εύρος κατοικίας, καθώς μπορεί να κυμαίνεται από 3 – 150 km², αλλά κατά μέσο όρο ανέρχεται στα 26 km² (Leaper κ.α. 1999). Κατά την περίοδο της αναπαραγωγής οι θηλυκές περιορίζονται στα 4 km² (Leaper κ.α. 1999).

Κατά την περίοδο του κυνηγίου τα ζώα μετακινούνται σε μεγαλύτερες αποστάσεις και αυξάνεται το εύρος κατοικίας τους (Maillard και Fournier 1995, Leaper κ.α. 1999, Sodeikat και Pohlmeier 2003). Στην Ιταλία βρέθηκε πως οι αγριόχοιροι μπορούν να μετατοπίσουν το κέντρο του εύρους κατοικίας τους στα 8 km κατά μέσο όρο σε περιοχές με έντονη θήρευση (Scillitani κ.α. 2009). Επίσης, αν στην περιοχή υπάρχει καταφύγιο, τα ζώα μετακινούνται εντός αυτού και σε μερικές περιπτώσεις επιστρέφουν πάλι στο αρχικό εύρος κατοικίας τους μετά τη λήξη της κυνηγετικής περιόδου (Scillitani κ.α. 2009). Άρα, στην περίπτωση του αγριόχοιρου το καταφύγιο τον προστατεύει από την υπερθήρευση αλλά εδώ υφίσταται και σοβαρή «ακτινοβολία» όπου αναμένεται να έχει όφελος για τη δραστηριότητα της θήρας.

Όσον αφορά τη διάρκεια της απαγόρευσης, ο αγριόχοιρος έχει υψηλούς ρυθμούς αναπαραγωγής, οπότε ένα έως τρία έτη είναι αρκετά για να ανακάμψει από την επίδραση της θήρας, αν αυτή ήταν η κύρια αιτία μείωσης του πληθυσμού του (Μπίρτσας κ.α. 2007). Ωστόσο, επειδή είναι ζώο μεγάλων μετακινήσεων τα καταφύγια για αγριόχοιρους μπορεί να είναι αορίστου διάρκειας χωρίς σοβαρές επιπτώσεις.

Συμπεράσματα – Προτάσεις

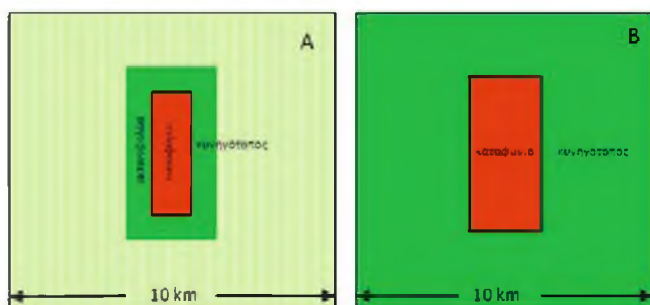
Οι σχετικές επιστημονικές έρευνες για τη σημασία των καταφυγίων είναι περιορισμένες παρά τη σοβαρή διαχειριστική σημασία του αντικειμένου. Στην ανασκόπηση αυτή καταβλήθηκε προσπάθεια για την όσο το δυνατόν πληρέστερη τεκμηρίωση, αλλά και την ανάδειξη του κενού σε επίπεδο ερευνών και μελετών. Ο ανασχεδιασμός των καταφυγίων είναι απαραίτητος από ειδικούς επιστήμονες στη θηραματολογία, ενώ αναγκαίες είναι ειδικές έρευνες, νομοθετικές και διοικητικές ρυθμίσεις.

Βρέθηκε πως η απαγόρευση της θήρας εξαρχής στα Καταφύγια Άγριας Ζωής αποτελεί σοβαρό ατόπημα και η πολιτεία οφείλει να επανορθώσει, καθώς σε μεγάλες εκτάσεις απαγορεύεται εξαρχής η θήρα χωρίς τεκμηρίωση.

Τα καταφύγια για το μικρό θήραμα προτείνεται να έχουν μικρή εφαρμογή, καθώς

άλλοι κανονισμοί θήρας και μέτρα είναι αποτελεσματικότερα (Σώκος 2008β). Καταφύγια για το μικρό θήραμα θα μπορούσαν να δικαιολογηθούν σε περιοχές όπου το θήραμα είναι ευάλωτο στην υπερθήρευση και δεν αναμένεται να υπάρχουν σοβαρές απώλειες από άλλους παράγοντες (π.χ. γεωργικές εργασίες, άρπαγες, ασθένειες). Πρέπει να επιδιώκεται: α) σχήμα καταφυγίου που να αυξάνει το λόγο περίμετρος προς εμβαδό, β) το καταφύγιο να έχει εμβαδό μέχρι 4-5 km² και να περιβάλλεται από κυνηγότοπο τουλάχιστον 95 km² ώστε να μη προκαλείται συνωστισμός στους κυνηγούς (Σχήμα 2Α). Προτείνεται, επίσης, να διερευνηθεί η χρησιμοποίηση συστήματος περιφοράς όπου δύο γειτονικές περιοχές θα απαγορεύονται εναλλάξ για διάρκεια 1-3 έτη, ενώ πριν επιτραπεί η θήρα θα επιτρέπεται η εκπαίδευση των κυνηγετικών σκύλων.

Για τον αγριόχοιρο τα καταφύγια έχουν περισσότερα οφέλη. Με ένα κατάλληλο δίκτυο καταφυγίων το είδος μπορεί να αντιμετωπίσει την ενδεχόμενη υπερθήρευση (στην περίπτωση που δεν εφαρμόζεται ικανοποιητική διαχείριση και παρακολούθηση των πληθυσμών). Θετική, λοιπόν, κρίνεται η δημιουργία ενός δικτύου καταφυγίων όπου η μεταξύ τους απόσταση θα είναι οκτώ περίπου km. Επιπλέον, λαμβάνοντας υπόψη την αυξητική τάση του πληθυσμού του αγριόχοιρου στην Ελλάδα και πως στις περιοχές αυτές ασκείται και η θήρα μικρών θηραμάτων, προτείνεται τα καταφύγια για αγριόχοιρο να έχουν εμβαδό 15 - 20 km² και να περιβάλλονται από κυνηγότοπο τουλάχιστον 80 - 85 km² (Σχήμα 2Β).

Σχήμα 2. Αναλογία κυνηγοτόπου προς καταφύγιο ώστε να μεγιστοποιούνται τα οφέλη σε ένα διαχειριστικό τμήμα 100 km²: (Α) για το μικρό θήραμα καταφύγιο 5 km², (Β) για το μεγάλο θήραμα, καταφύγιο 15 km². Το σχήμα είναι επίμηκες ώστε να αυξάνεται η «ακτινοβολία» των θηραμάτων.

Η εξάπλωση του μικρού και του μεγάλου θηράματος συχνά επικαλύπτονται, ο διαχειριστής πρέπει να επιλέξει σύμφωνα με την καταλληλότητα των ενδιατημάτων, την αφθονία των θηραμάτων και την προτίμηση των κυνηγών αν θα στραφεί περισσότερο στη διαχείριση για μικρό ή μεγάλο θήραμα σε μια περιοχή. Μια αποδοτικότερη διαχείριση θα μπορούσε βέβαια να επιτευχθεί αν καθιερώνονταν και καταφύγια αποκλειστικά για το μεγάλο θήραμα όπου να επιτρέπεται η θήρα για το μικρό θήραμα ή το αντίστροφο, όπως εφαρμόζεται σε άλλες χώρες.

Μια ακραία περίπτωση σε όλα αυτά που προαναφέρθηκαν είναι η περιοχή ευθύνης

του Δασαρχείου Πολυγύρου όπου τα καταφύγια καταλαμβάνουν υπερβολικές εκτάσεις, δίχως τεκμηρίωση. Η κατάθεση σχετικής μελέτης από την ΚΟΜΑΘ είχε ως αποτέλεσμα τη μη ανανέωση δύο απαγορεύσεων ορισμένου χρόνου, και τη μείωση του εμβαδού μίας ακόμα. Υπολείπονται όμως πολλές προτάσεις οι οποίες δεν έχουν υλοποιηθεί. Για παράδειγμα στο Πανεπιστημιακό Δάσος Ταξιάρχη το 2012 ανανεώθηκε η απαγόρευση θήρας για πέντε ακόμα έτη, παρόλο που μεταξύ άλλων, εφάπτεται και με το ΚΑΖ Προφήτη Ηλία και μαζί έχουν εμβαδόν 48,35 km². Επίσης η εκτεταμένη απαγόρευση των 169 km² στη Σιθωνία χαρακτηρίζεται τουλάχιστον αντιεπιστημονική και χρήζει άμεσης τροποποίησης.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Αριστοτέλειο
Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης,
54124, Θεσσαλονίκη.

Ανδρέας Π. Μαμώλος
Εργαστήριο Οικολογίας και
Προστασίας Περιβάλλοντος,
Τμήμα Γεωπονίας

Μενεξές Χ. Γεώργιος
Εργαστήριο Γεωργίας,
Τμήμα Γεωπονίας

Καμπουρτζή Α. Κυριακή
Εργαστήριο Οικολογίας και
Προστασίας Περιβάλλοντος,
Τμήμα Γεωπονίας

Τσατσαρέλης Κων/νος
Εργαστήριο Γεωργικής
Μηχανικής, Τμήμα Γεωπονίας

Το άρθρο βασίστηκε σε αρχική ανακοίνωση στο Επιστημονικό Συμπόσιο του Α.Π.Θ. με γενικό τίτλο «Ποια Ελλάδα;»
<http://symposio-poiellada.auth.gr/sites/default/files/sections/final-mamolos.pdf>

Περίληψη

Η Ελλάδα αντιμετωπίζει σήμερα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα. Ένα φάσμα προσαρμοστικών μέτρων, τόσο τεχνολογίας όσο και πρακτικών διαχείρισης των αγροοικοσυστημάτων, μπορεί να συμβάλει στην απόκριση των αγροτών στην κρίσιμη συγκυρία. Η γεωργία ως παραγωγικός και αναπτυξιακός τομέας της χώρας δεν θα πρέπει να αναπτύσσεται σε βάρος των φυσικών πόρων και της ποιότητας του περιβάλλοντος. Προς αυτή την κατεύθυνση θα μπορούσαν να συμβάλουν η επιλογή κατάλληλου φυτογενετικού υλικού, η ορθή χρήση ενεργειακών πόρων και η μείωση εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

Λέξεις κλειδιά: Αγροοικοσυστήματα, Αέρια θερμοκηπίου, Εναλλακτική γεωργία, Φυτογενετικοί πόροι

Εισαγωγή

Στα ύψη έφτασαν, εν μέσω κρίσης, οι εισαγωγές αγροτικών προϊόντων περί τα 5,96 δισ. ευρώ το 2011 και

τα 5,7 δισ. ευρώ το 2012 σύμφωνα με τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Η κρίση των τελευταίων ετών περιόρισε αρκετά τη κατανάλωση ελληνικών φρούτων, λαχανικών και δημητριακών. Με βάση μελέτη που δημοσιεύθηκε το 2012, η Ελλάδα έχει αυτάρκεια σε βρώσιμες ελιές, επιτραπέζια σταφύλια, ακτινίδια, σταφίδα, ρύζι, ελαιόλαδο και σκληρό σιτάρι (ΠΑΣΕΓΕΣ 2012). Αντίθετα, η εγχώρια παραγωγή καλύπτει μόλις 32% σε μαλακό σιτάρι, 39% στα όσπρια, 13% στο βόειο κρέας και 38% στο χοιρινό κρέας. Τέλος, τροφές της μεσογειακής διατροφής, όπως τα όσπρια, προέρχονται κατά κύριο λόγο από το εξωτερικό. Η υποκατάσταση μέρους των εισαγωγών αγροτικών προϊόντων με εγχώρια παραγωγή μπορεί μέχρι σήμερα να μην διαφαίνεται, στο μέλλον όμως αναμένεται να παρατηρηθεί, συνδεδεμένη μάλιστα με αύξηση της εγχώριας παραγωγής, εφόσον η παγκόσμια αγροτική παραγωγή θα πρέπει να συμβαδίσει με την αύξηση του πληθυσμού της γης (Ray κ.ά. 2013).

Η γεωργία στην Ελλάδα, όπως και σε άλλες παραμεσόγειες χώρες, βρίσκεται σε κρίσιμη συγκυρία. Παρατηρείται αύξηση της εγκατάλειψης της καλλιεργήσιμης γης, η οποία οδηγεί σε διαφοροποίηση της καταλληλότητας των ενδιαιτημάτων της άγριας πανίδας (Franco και Sutherland 2004, Morgado κ.ά. 2010). Οι δημόσιες επενδύσεις και οι πολιτικές μεταρρυθμίσεις επηρεάζουν τη διαχείριση που πρέπει να ακολουθείται από τους αγρότες και τους κτηνοτρόφους τόσο για την παραγωγή τροφίμων όσο και για τη διατήρηση των οικοσυστημάτων. Παρόλο που η γεωργική παραγωγή παρέχει τρόφιμα και άλλα προϊόντα, εκ παραλλήλου συμβάλλει στην απώλεια φυτογενετικών πόρων (απώλεια ποικιλιών), στην υποβάθμιση των φυσικών πόρων, στην εκπομπή αερίων του θερμοκηπίου και σε προβλήματα δημόσια υγείας (IPCC 2007).

Η αλλαγή χρήσης γης στις Μεσογειακές χώρες κυρίως οφείλεται στην ανάπτυξη της εντατικής γεωργίας (π.χ. καλλιέργεια ελιάς, Beaufoy 2001). Ο Stoate και οι συνεργάτες του (2001) αναφέρουν ότι η εξάπλωση της εντατικής καλλιέργειας κάποιων φυτικών ειδών απειλεί παραδοσιακά αγροοικοσυστήματα όπως τα χειμερινά σιτηρά και γενικά αγροοικοσυστήματα χαμηλών εισροών. Η αντικατάσταση του παραδοσιακού μωσαϊκού που υπήρχε στο αγροτικό τοπίο με τις εντατικές μονοκαλλιέργειες οδήγησε σε μεγάλη μείωση της βιοποικιλότητας (Santos & Cabral 2003; Siebert 2004).

Η παραγωγικότητα των αγροοικοσυστημάτων και η οικονομική βιωσιμότητα τους είναι ευάλωτη σε ελλείψεις πόρων (π.χ. νερού), την κλιματική μεταβολή και την αστάθεια της αγοράς (Battisti και Naylor 2009). Οι ανησυχίες σχετικά με τη μακροπρόθεσμη προοπτική διατήρησης των αγροοικοσυστημάτων, σε σχέση με το μέλλον της χώρας, έχουν εστιαστεί σε μορφές άσκησης της γεωργίας που πρέπει να λάβουν υπόψη: (i) την παραγωγή άφθονων και προσιτών προϊόντων, (ii) την αειφορία της γεωργίας, και (iii) τους φυσικούς πόρους και το μικροπεριβάλλον της περιοχής.

Στην Έκθεση της Τράπεζας Ελλάδος (ΤτΕ) το 2011, δίνονται αρκετά παραδείγματα σχετικά με τις επιπτώσεις της κλιματικής μεταβολής στο Ελληνικό περιβάλλον, την οικονομία και την κοινωνία της χώρας. Σε όλες τις περιφέρειες της Ελλάδας ο τομέας της γεωργίας αναμένεται να υποστεί τις πλέον έντονες επιπτώσεις του φαινομένου της κλιματικής μεταβολής, οι οποίες συνδέονται κυρίως με σοβαρές μεταβολές του υδρολογικού κύκλου, της θερμοκρασίας και της βιοποικιλότητας. Η μείωση των βροχοπτώσεων ανά έτος κατά τη διάρκεια του 20ού αιώνα κυμαίνεται από 20% στη Δ. Ελλάδα έως 10% στην Α. Ελλάδα (ΤτΕ 2011). Προκειμένου να μετριαστούν οι ζημιές εξαιτίας της κλιματικής μεταβολής, είναι αναγκαίο να ασκηθεί αγροτική πολιτική η οποία θα λαμβάνει υπόψη: τη διαθεσιμότητα των φυσικών πόρων (κυρίως του νερού) και το φυτογενετικό υλικό της εκάστοτε περιοχής, καθώς και τις εναλλακτικές μορφές άσκησης της γεωργίας με τις αντίστοιχες επιδράσεις στο περιβάλλον.

Φυτογενετικό υλικό

Η γεωργία επηρεάζεται περισσότερο από τις καιρικές συνθήκες συγκριτικά με άλλους τομείς της οικονομίας (Newton κ.ά. 2007). Μειωμένη διαθεσιμότητα νερού κατά τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου μπορεί να οδηγήσει σε μείωση της παραγωγής (Newton κ.ά. 2007). Τα προβλήματα είναι εντονότερα στις ορεινές περιοχές, στα μικρά νησιά και στις καλλιεργούμενες περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλους (δίκτυο Natura 2000). Τα αποθέματα νερού στα γεωγραφικά διαμερίσματα απειλούνται τόσο από την υπερκατανάλωση όσο και από τις κλιματικές μεταβολές. Το 86% του νερού καταναλώνεται σήμερα στην Ελλάδα για άρδευση, 13% στη βιομηχανία και μόνο 1% καλύπτει τις οικιακές ανάγκες (ΤτΕ 2011). Η χρήση νερού συνδέεται με το πόσο εντατικό είναι ένα γεωργικό σύστημα. Συνήθως, το σύνολο των εισροών είναι υψηλότερο στην εντατική συμβατική γεωργία, μειούμενο προοδευτικά στα εναλλακτικά γεωργικά συστήματα δηλαδή, στην ολοκληρωμένη διαχείριση παραγωγής γεωργικών προϊόντων, στην παραδοσιακή γεωργία και στην οργανική γεωργία (π.χ. Guzman και Alonso 2008). Τα εναλλακτικά γεωργικά συστήματα που χρησιμοποιούν αμειψισπορά και συγκαλλιέργεια συμβάλλουν στην προστασία της άγριας πανίδας (Brambilla κ.ά. 2008, Delgado και Moreira 2000).

Στην Ελλάδα, το εύρος των μεταβολών στην απόδοση των καλλιεργειών εξαιτίας της διαθεσιμότητας του νερού ποικίλλει. Ανάλογα με το είδος της καλλιέργειας και τη γεωγραφική περιοχή, έχει παρατηρηθεί μείωση της παραγωγής έως 75%, αλλά ενίοτε και αύξηση έως 26% (ΤτΕ 2011). Η μείωση της διαθεσιμότητας αρδευτικού νερού, η οποία οφείλεται στη μείωση των βροχοπτώσεων και στην επιμήκυνση της περιόδου ξηρασίας, οδηγεί σε αύξηση των δαπανών του αγροτικού τομέα για πρόσβαση στο αρδευτικό νερό (π.χ. μεγαλύτερες δαπάνες για εγγειοβελτιωτικά έργα). Συνέπεια των παραπάνω είναι η παραγωγικότητα του τομέα να οδηγεί σε αύξηση του κόστους παραγωγής, προκαλώντας μείωση των εξαγωγών, μείωση της εγχώριας κατανάλωσης και αύξηση των εισαγωγών αγροτικών προϊόντων (ΤτΕ 2011).

Η γεωργική παραγωγή της χώρας κατά τις τελευταίες δεκαετίες στηρίζεται σε έναν πολύ μικρό αριθμό ποικιλιών (φυτογενετικό υλικό) που έχουν ευρεία εμπορική και γεωγραφική εξάπλωση (Σταυρόπουλος κ.ά. 2009). Συνέπεια αυτού ήταν να εγκαταλειφτεί το καλλιεργούμενο γενετικό υλικό της χώρας, όπως οι παραδοσιακές ποικιλίες που είναι καλύτερα προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες συνθήκες της κάθε περιοχής. Οι εισαγόμενες ποικιλίες δεν είναι προσαρμοσμένες και απαιτούν αυξημένη διαθεσιμότητα σε φυσικούς πόρους (κυρίως νερό) και υποστήριξη από φυτοπροστατευτικές ουσίες και λιπάσματα. Η μετατροπή από μη έως ελάχιστα αρδευόμενες καλλιέργειες σε αρδευόμενες, που παρατηρήθηκε και σε άλλες Μεσογειακές χώρες, άλλαξε τις συνήθειες γεωργικές πρακτικές και οδήγησε σε αντικατάσταση των φθινοπωρινής σποράς καλλιεργειών με εαρινής (Stoate κ.ά. 2001). Γεγονός, που επηρέασε την άγρια πανίδα (π.χ. Ursua κ.ά. 2005). Το παραγωγικό πρότυπο των εισαγόμενων ποικιλιών βασίζεται σε στενή γενετική βάση και απαιτεί μεγάλους κλήρους, χρήση μηχανικών μέσων και υψηλές ενεργειακές εισροές (Σταυρόπουλος κ.ά. 2009). Η

στενή γενετική βάση αφενός ομογενοποιεί τα φυτά και αφετέρου δεν διευκολύνει την προσαρμογή τους σε διαφορετικά περιβάλλοντα όσο και στις κλιματικές μεταβολές (Σταυρόπουλος κ.ά. 2009). Επίσης, η συνεχής μεταβολή του περιβάλλοντος δημιουργεί την ανάγκη ποικιλιών με ευρεία προσαρμοστικότητα. Τέλος, ο γεωργός είναι δέσμιος των εταιριών παραγωγής και διακίνησης πολλαπλασιαστικού υλικού για τη συνέχεια της παραγωγής του. Αντίθετα, το καλλιεργούμενο γενετικό υλικό της χώρας, κυρίως οι παραδοσιακές ποικιλίες έχουν χαμηλότερες απαιτήσεις σε φυσικούς πόρους, και δεν χρειάζονται υψηλές ποσότητες φυτοπροστατευτικών ουσιών και λιπασμάτων. Η παραγωγή τους, αν και μικρή, μπορεί να καλύψει τοπικές ανάγκες με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τις αποδίδει το μικροπεριβάλλον της περιοχής. Γενικά, η παραλλακτικότητα στις αποδόσεις από καλλιεργητικό έτος σε έτος είναι μικρότερη στις παραδοσιακές ποικιλίες σε σχέση με εισαγόμενες υψηλοαποδοτικές (IPCC 2007).

Οι παραδοσιακές ποικιλίες διατηρούνται και μεταφέρονται από γενιά σε γενιά και αποτελούν μέρος της παράδοσης κάθε περιοχής. Δεν έχουν μεγάλη απόδοση, αλλά αποτελούν δεξαμενή γενετικής ποικιλότητας και είναι προσαρμοσμένες στο ιδιαίτερο περιβάλλον τους. Οι εισροές που απαιτούν είναι χαμηλές, συνεπώς ταιριάζουν περισσότερο σε καλλιεργούμενες εκτάσεις περιοχών του δικτύου Natura 2000 και

σε περιοχές με μικρό κλήρο. Ο μοναδικός αυτός φυσικός πλούτος πρέπει πρώτα να καταγραφεί, να προστατευτεί και να αναδειχθούν σε κάθε γεωγραφικό διαμέρισμα τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του (Ντάφης κ.ά. 2000). Η συλλογή της Τράπεζας Γενετικού Υλικού, η οποία απειλείται με κλείσιμο, εκτιμάται ότι υπερβαίνει τις 14.500 ποικιλίες (Σταυρόπουλος κ.ά. 2009). Ο αριθμός θεωρείται χαμηλός σε σύγκριση με το γενετικό υλικό που υπήρχε πριν μερικές δεκαετίες. Σήμερα, μόνο 1% της ελληνικής γεωργικής γης καλλιεργείται με παραδοσιακές ποικιλίες σιταριού και λαχανικών (Σταυρόπουλος κ.ά. 2009). Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των παραδοσιακών ποικιλιών που τις διαφοροποιούν από τις υπόλοιπες και συνδέονται με παραγωγικές μεθόδους με αναγνωρισμένη γεωγραφική προέλευση ενδιαφέρουν ολοένα και περισσότερους καταναλωτές για λόγους υγείας, ασφάλειας και νοσταλγίας για μια περασμένη περίοδο παραγωγής τροφίμων (ILbery και Kneafsey 2000). Οι κυριότερες κατηγορίες που αναγνωρίζονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι: ΠΓΕ (Προστατευμένη Γεωγραφική Ένδειξη), ΠΟΠ (Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης), ΕΠΠΕ

(Ειδικό Παραδοσιακό Προϊόν Εγγυημένο) και Οίνοι ποιότητας, στις οποίες έχουν ενταχθεί αρκετές ελληνικές ποικιλίες. Οι παραπάνω κατηγορίες προϊόντων παρά τη μικρή τους παραγωγή, η οποία μπορεί να αντισταθμιστεί με τις υψηλότερες τιμές, είναι δυνατό να προωθηθούν μέσα από οργανωμένα δίκτυα σε στοχευόμενες αγορές του εξωτερικού.

Γίνονται προσπάθειες καταγραφής και προστασίας παραδοσιακών ποικιλιών, είτε από ερευνητικά ιδρύματα, είτε από ομάδες παραγωγών. Τελευταία το ενδιαφέρον έχει στραφεί σε ποικιλίες χαμηλών ενεργειακών εισροών με υψηλά ποιοτικά χαρακτηριστικά που συνδέονται με το μικροκλίμα της περιοχής. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη με αρκετή σκέψη και ορθή κριτική ο νέος προτεινόμενος κανονισμός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που αφορά στην παραγωγή και τη διαθεσιμότητα φυτικού αναπαραγωγικού υλικού στην αγορά (ΕΕ 2013).

Ενεργειακά ισοζύγια - Αέρια θερμοκηπίου

Οι κλιματικές μεταβολές επηρεάζουν την ανθοφορία, τη βλαστική περίοδο, το βιολογικό κύκλο των φυτών και το ημερολόγιο των γεωργικών δραστηριοτήτων (όργωμα, σπορά κ.λπ.). Δεν είναι ευρέως διαδεδομένη η εφαρμογή καινοτόμων συστημάτων γεωργικής παραγωγής που συμβάλλουν τόσο στην ανάδειξη των ποιοτικών χαρακτηριστικών που προσδίδει το μικροπεριβάλλον στους φυτογενετικούς πόρους όσο και στην προστασία του περιβάλλοντος. Στην Ελλάδα η συμβατική γεωργία θα πρέπει να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα που συνδέονται με τη κλιματική μεταβολή όσο και με τις υποχρεώσεις τις χώρας στο πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος. Οι εναλλακτικές μορφές γεωργίας υπηρετούν αυτούς του σκοπούς γιατί: α) γίνεται ορθολογικότερη χρήση ενεργειακών εισροών (ενεργειακά ισοζύγια), β) μειώνονται σημαντικά οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, γ) αξιοποιούνται καλύτερα οι παραδοσιακές ποικιλίες, δ) αναδεικνύονται τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που προσδίδει το μικροπεριβάλλον στις ποικιλίες και ε) χρησιμοποιώντας αμειψισπορά και συγκαλλιέργεια συμβάλλουν στην προστασία της άγριας πανίδας.

Προκειμένου να περιοριστούν οι επιπτώσεις της κλιματικής μεταβολής είναι αναγκαίο να ασκηθεί πολιτική προσαρμογής της ελληνικής γεωργίας. Οι εκπομπές αερίων θερμοκηπίου από τη γεωργία δεν μπορεί να ρυθμιστούν με απλό τρόπο, όπως σε άλλους τομείς της οικονομίας. Η άσκηση της γεωργίας περιλαμβάνει σύνθετες βιολογικές και οικολογικές διεργασίες. Η Ελλάδα μειώνει συνεχώς και δραστικά τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, στο πλαίσιο αντίστοιχης παγκόσμιας προσπάθειας. Από τους παραγωγικούς τομείς, ευθύνη για εκπομπές έχουν η γεωργία και η κτηνοτροφία. Η αλλαγή στον τρόπο άσκησης της γεωργίας από υψηλών σε χαμηλών ενεργειακών εισροών, οδηγεί στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (CO₂, CH₄ και N₂O) στην ατμόσφαιρα, επιφέρει όμως και μείωση των αποδόσεων (Kavargiris κ.ά. 2009, Litskas κ.ά. 2011, Michos κ.ά. 2012). Το CO₂ απελευθερώνεται στην ατμόσφαιρα από την κατανάλωση υγρών καυσίμων από τα γεωργικά μηχανήματα (Kaltsas κ.ά. 2007, Kavargiris κ.ά. 2009, Michos κ.ά. 2012, Zafiriou κ.ά. 2012), τη μικροβιακή αποσύνθεση (Smith και Conen 2004) και την καύση φυτικών υπολειμμάτων (Torbert κ.ά. 2000). Το CH₄ απελευθερώνεται κυρίως από τις διαδικασίες πέψης των μηρυκαστικών ζώων (Mosier κ.ά. 1998), ενώ το N₂O κυρίως λόγω του μικροβιακού μετασχηματισμού των ανόργανων (αζωτούχων) και οργανικών λιπασμάτων (Smith και Conen 2004, Oenema κ.ά. 2005). Οι εκπομπές CH₄ και N₂O παράγονται επίσης και από την αποθήκευση και διασπορά της κοπριάς των ζώων (EU 2008). Μεγάλες ποσότητες CO₂ μπορούν να αφαιρεθούν από την ατμόσφαιρα και να αποθηκευτούν στο έδαφος μέσα από μια σειρά γεωργικών πρακτικών, όπως η μηδενική ή μειωμένη χρήση συστημάτων οργώματος και η μετατροπή αρόσιμων εκτάσεων σε βοσκοτόπια (Küstermann κ.ά. 2008, Trumper κ.ά. 2009). Η απαγόρευση της καύσης φυτικών υπολειμμάτων θα μπορούσε να ισχύει για όλη τη διάρκεια του έτους. Οι Οδηγίες για τις νιτρικές ενώσεις (1975/440/EC και 2000/60/EC) αφορούν: α) στην παρακολούθηση της ποιότητας του νερού, β) στο χαρακτηρισμό ευπρόσβλητων στη νιτρορρύπανση ζωνών και γ) στην καθιέρωση ορθών γεωργικών πρακτικών, όπως είναι οι απαιτούμενες ποσότητες λιπασμάτων αλλά και ο τρόπος και ο χρόνος εφαρμο-

γής τους, οι μέθοδοι αποθήκευσης της κοπριάς και ο αριθμός ζωικών μονάδων ανά στρέμμα.

Συμπεράσματα

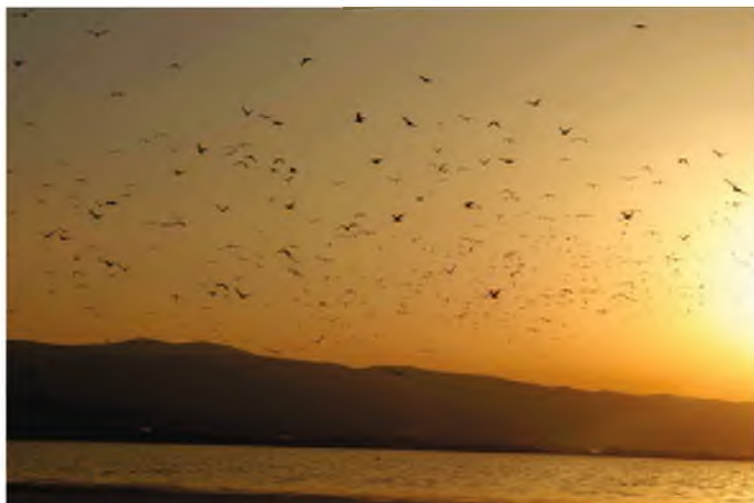
Ένα μεγάλο φάσμα προσαρμοστικών μέτρων τόσο τεχνολογίας όσο και πρακτικών διαχείρισης των αγροοικοσυστημάτων μπορεί να συμβάλει στην απόκριση των αγροτών στη κρίσιμη οικονομική και κοινωνική συγκυρία. Η ορθολογικότερη χρήση εισροών (ενεργειακά ισοζύγια) σε παραδοσιακές ποικιλίες με ταυτόχρονη ανάδειξη των ποιοτικών χαρακτηριστικών που προδίδει το μικροπεριβάλλον σ' αυτές αποτελεί βάση για να ξεπεραστεί η υφιστάμενη κατάσταση. Με την ορθολογική χρήση εισροών αξιοποιούνται καλύτερα οι φυσικοί πόροι και προστατεύεται το περιβάλλον ιδιαίτερα σε αγροοικοσυστήματα που βρίσκονται εντός του δικτύου Natura 2000. Θα μπορούσε επίσης να υπάρξει συνεργασία με οργανώσεις που ενδιαφέρονται για την άγρια πανίδα με στόχο την διατήρηση κάποιων παραδοσιακών ποικιλιών που μπορεί να μην είναι παραγωγικές, αλλά μπορούν να βοηθήσουν στις δράσεις βελτιώσεις των ενδιαιτημάτων της πανίδας. Για παράδειγμα, οι κυνηγετικές οργανώσεις δαπανούν περίπου 200.00 ευρώ ετησίως αποκλειστικά σε σπορές κυρίως σιτηρών και ψυχανθών για να μείνουν ασυγκόμιστες και να προσφέρουν τροφή και κάλυψη σε πτηνά και θηλαστικά.

Σχόλιο της σύνταξης

Οι κυνηγετικές οργανώσεις δαπανούν περίπου 200.000 ευρώ ετησίως αποκλειστικά σε σπορές κυρίως σιτηρών και ψυχανθών για να μείνουν ασυγκόμιστες και να προσφερθεί τροφή και κάλυψη στην άγρια πανίδα. Συνεπώς υπάρχει πεδίο λαμπρό για την ανάπτυξη συνεργασιών με σκοπό τη διατήρηση κάποιων ποικιλιών αγροτικών φυτών που να μην μπορεί να μην είναι τόσο παραγωγικές για τους γεωργούς - αλλά χωρίς ιδιαίτερη φροντίδα μπορούν να δώσουν ικανοποιητική ποσότητα τροφής για την πανίδα και να έχουν καλύτερη επιτυχία στις βελτιώσεις ενδιαιτημάτων.

Η ΑΠΟΜΥΘΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΟΧΛΗΣΗΣ ΕΙΝΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Στην έννοια της όχλησης των πτηνών από τη θήρα έχει στηριχθεί η Οδηγία για τα Πτηνά 2009/147/EU (πρώην 79/409) για την περικοπή της κυνηγετικής περιόδου, όπως και η Οδηγία των Οικοτόπων (92/43) για την απαγόρευση της θήρας σε πολλές περιοχές όπως είναι οι υγρότοποι. Έτσι τις τελευταίες δεκαετίες οι Ευρωπαίοι κυνηγοί και ιδιαίτερα οι εκατοντάδες χιλιάδες κυνηγοί της Μεσογείου υπέστησαν πολλούς περιορισμούς στην αγαπημένη τους δραστηριότητα στο βωμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι κοινωνικο-οικονομικές επιπτώσεις από αυτούς τους περιορισμούς μπορούν να αποτιμηθούν ετησίως σε εκατοντάδες εκατομμύρια ευρώ. Μήπως όμως όλοι αυτοί οι περιορισμοί έχουν βασιστεί σε ένα μύθο και σε ένα δογματισμό που θυμίζει Ευρώπη του Μεσαίωνα;

Επιστήμονες από την Ευρώπη κυρίως, έκαναν έρευνες δείχνοντας πως η όχληση από τη θήρα οδηγεί στη μετακίνηση ή στην τοπική εκτόπιση των θηρεύσιμων υδρόβιων πτηνών. Με αυτόν τον τρόπο η έννοια της όχλησης καθιερώθηκε, και μεγάλο μέρος της επιστημονικής κοινότητας έκανε αποδεκτό πως: όχληση = μετακίνηση = επίπτωση στον πληθυσμό.

Τις εξισώσεις αυτές κατέρριψαν, βάζοντας το δάχτυλο επί τον τύπον των ήλων, οι θηραματολόγοι της Διεύθυνσης Έρευνας & Τεκμηρίωσης της ΚΟΜΑΘ σε συνεργασία με τον John Connelly γνωστό θηραματολόγο ερευνητή στην Υπηρεσία Αλιείας και Θήρας του Αϊντάχο των ΗΠΑ, με την επιστημονική εργασία τους: Sokos C., Birtsas P., Connelly J., Papaspyropoulos K. 2013. Hunting of migratory birds: disturbance intolerant or harvest tolerant? *Wildlife Biology* 19: 113-125. Σε μετάφραση: Σώκος Χ., Μπίρτσας Π., Connelly J.,

Χρήστος Σώκος &
Περικλής Μπίρτσας
Δασολόγοι - Θηραματολόγοι

Παπασπυρόπουλος Κ. 2013. Θήρα αποδημητικών πτηνών: ζήτημα όχλησης ή κάρπωσης; Βιολογία Άγριας Πανίδας 19: 113-125. (<http://www.bioone.org/doi/pdf/10.2981/12-032>).

Η εργασία υποβλήθηκε στο περιοδικό το Μάρτιο του 2012 και αφότου υποβλήθηκε σε κρίση από ειδικούς έγινε αποδεκτή και δημοσιεύτηκε το καλοκαίρι του 2013. Η εργασία επίσης τιμήθηκε από τους επιστήμονες του περιοδικού, μετά από σχετική ψηφοφορία, ως το σημαντικότερο άρθρο του τεύχους.

Wildl. Biol. 19: 113-125 (2013)
DOI: 10.2981/12-032
© Wildlife Biology, NKV
www.wildlifebiology.com

Current management

Hunting of migratory birds: disturbance intolerant or harvest tolerant?

Christos K. Sokos, Periklis K. Birtsas, John W. Connelly & Konstantinos G. Papaspyropoulos

An understanding of how hunting affects migratory birds is essential for reaching sustainable management of hunted populations. The purpose of our paper was to synthesise current knowledge of autumn and winter hunting disturbance on migratory birds and to describe a case study in Hellas (Greece). Hunting may influence migratory bird behaviour and movements, but studies have not found a corresponding increase in non-hunting mortality factors or any reduction in feeding, body condition, breeding success and any long-term population decrease. We developed a diagnostic procedure which provides a tool for assessing the potential susceptibility of a species or group of species to hunting disturbance. The application of this procedure showed that the influence of hunting disturbance on quarry species is inverse to hunting harvest. This new insight should be considered in a holistic hunting management approach.

Key words: birds, energetics, EU Directives, habitats, hunting regulations, sustainability, trade off

Christos K. Sokos & Periklis K. Birtsas, Laboratory of Wildlife, Department of Forestry and Management of Natural Environment, Applied Science Institute of Larissa, End of Mavromichali Street, GR 43100 Karditsa, Greece - e-mail addresses: sokos@vet.auth.gr (Christos K. Sokos); Birtsas@teilar.gr (Periklis K. Birtsas)

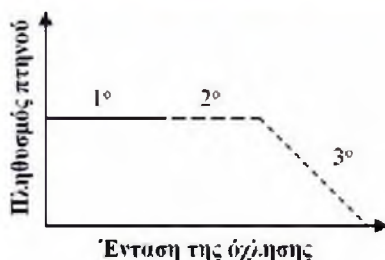
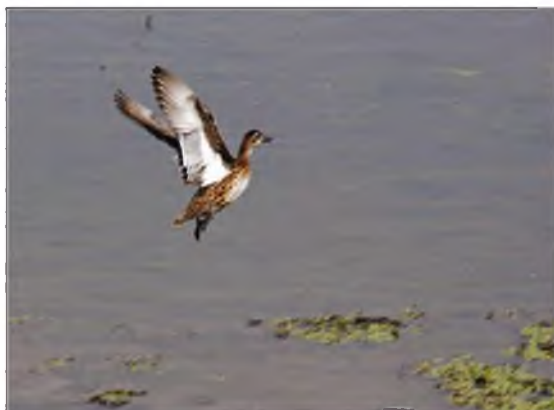
John W. Connelly, Idaho Department of Fish and Game, 345 Barton Road, Pocatello, Idaho, 83204, USA - e-mail: jcsagegrouse@aol.com

Konstantinos G. Papaspyropoulos, Laboratory of Forest Economics, Faculty of Forestry and Natural Environment, Aristotle University of Thessaloniki, GR 54124 Thessaloniki, Greece - e-mail: kodafype@for.auth.gr

Corresponding author: Christos K. Sokos

Received 24 March 2012, accepted 15 October 2012

Στην εργασία αυτή έγινε συνδυασμός της γνώσης από 200 περίπου έρευνες και βρέθηκε πως η όχληση από τη θήρα μπορεί να επηρεάσει τη συμπεριφορά και τις μετακινήσεις των πτηνών, ωστόσο δεν βρέθηκε να υπάρχει κάποια επιπτώση λόγω όχλησης με την αύξηση της θνησιμότητας, τη μείωση της τροφοληψίας, της σωματικής κατάστασης, της επιτυχίας αναπαραγωγής και οποιαδήποτε μακροπρόθεσμη μείωση του πληθυσμού των πτηνών.

Ένταση της όχλησης και επιρροή της στον πληθυσμό: 1ο) υπάρχουν μόνο επιδράσεις, όπως μετακινήσεις, 2ο) υπάρχουν επιπτώσεις που αντισταθμίζονται χωρίς να μειώνεται ο πληθυσμός, 3ο) υπάρχουν επιπτώσεις που προκαλούν μείωση του πληθυσμού.

Αναπτύχθηκε επίσης μια μέθοδος διάγνωσης, η οποία παρέχει έναν τρόπο για την εκτίμηση της δυνητικής ευαισθησίας ενός είδους πτηνού στην όχληση από τη θήρα. Η εφαρμογή της μεθόδου αυτής έδειξε ότι η επίδραση της όχλησης στα θηρεύσιμα είδη είναι αντίστροφη της κάρπωσης τους. Δηλαδή το πολύ απλό: ότι τα είδη που ενοχλούνται περισσότερο από τους κυνηγούς και απομακρύνονται σε μακρύτερες αποστάσεις π.χ. αγριόπαπιες – υφίστανται μικρότερη κάρπωση. Άρα σε επίπεδο πληθυσμού η όχληση από την όχληση εξισορροπείται από τη μικρότερη κάρπωση. Επιπλέον στο άρθρο

γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην Ελλάδα. Οι χωροχρονικοί περιορισμοί, οι υπερβολικές απαγορεύσεις στους υγροτόπους και η αφθονία τροφής στα μεσογειακά οικοσυστήματα δεν βρέθηκε να επιτρέπουν την ανάπτυξη σοβαρών επιδράσεων από την όχληση της θήρας.

Τα συμπεράσματα αυτά ρίχνουν άπλετο φως στο ζήτημα της όχλησης, με αποτέλεσμα να καταρρίπτεται ο δογματισμός και η φιλολογία περί επιπτώσεων από την όχληση που έχει εμποτίσει τις αρμόδιες υπηρεσίες στην Ευρώπη. Ήδη πολλοί Ευρωπαίοι επιστήμονες επικοινωνούν με την ΚΟΜΑΘ και ζητούν το πλήρες κείμενο της εργασίας. Η διαχείριση της θήρας με τις υπερβολικές απαγορεύσεις δεν θα πρέπει να θυμίζει πρακτικές του παρελθόντος, αλλά να βασίζεται σε συμπεράσματα ερευνών και στη λήψη ουσιαστικών διαχειριστικών μέτρων.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗ ΖΗΤΗΣΗ ΓΙΑ ΑΔΕΙΕΣ ΚΥΝΗΓΙΟΥ:

Στοιχεία από Ελλάδα

Παρουσία της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ
στο Διεθνές Συνέδριο
Θηραματολόγων

Κωνσταντίνος Γ.
Παπασπυρόπουλος
Δρ. Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος

Κυριάκος Ε. Σκορδάς
Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος MSc

Τον Αύγουστο 2013 έλαβε χώρα στις Βρυξέλλες το Διεθνές Συνέδριο Θηραματολόγων (International Union of Game Biologists, IUGB) και για μια ακόμα φορά η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ πήρε μέρος στις εργασίες του παρουσιάζοντας ερευνητικές εργασίες των επιστημονικών της συνεργατών. Το Συνέδριο έχει κάθε φορά ως σκοπό να παρουσιάσει τις τελευταίες εξελίξεις σε θέματα διαχείρισης της άγριας πανίδας, ενώ έχει έντονο κυνηγετικό ενδιαφέρον, αφού πολλοί επιστήμονες που ασχολούνται είτε με τη διαχείριση των θηραμάτων, είτε με την κοινωνικοοικονομική σημασία του κυνηγιού, παίρνουν μέρος. Μαζί με τη ΣΤ' ΚΟΜΑΘ η Ελλάδα εκπροσωπήθηκε και από την Κυνηγετική Συνομοσπονδία Ελλάδας, καθώς και την Δ' Κυνηγετική Ομοσπονδία Ηλείου, ενώ υπήρχαν και ακαδημαϊκοί από το ΤΕΙ Θεσσαλίας και το ΤΕΙ Στερεάς Ελλάδας.

Από τους επιστημονικούς συνεργάτες της Ομοσπονδίας μας παρουσιάστηκε προφορικά η εργασία με τίτλο "National economy's impact on hunting demand: evidence from Greece (Η επίδραση της εθνικής οικονομίας στη ζήτηση για άδειες κυνηγιού: στοιχεία από Ελλάδα)", της οποίας οι σκοποί και τα βασικά ευρήματα παρουσιάζονται παρακάτω:

Στην εργασία αυτή έγινε προσπάθεια να καλυφθεί ένα σημαντικό κενό που υπάρχει στη διεθνή βιβλιογραφία, αυτό της έρευνας του πώς επιδρά η κατάσταση της εθνικής οικονομίας μιας χώρας στη ζήτηση για έκδοση αδειών θήρας. Η πιο συνηθισμένη έρευνα που έχει γίνει μέχρι τώρα είναι το πώς ο κυνηγός συμβάλλει στην εθνική οικονομία με τα χρήματα που δαπανά ετησίως. Η αντίστροφη, όμως, επίδραση φαίνεται να μην έχει διερευνηθεί κατά το παρελθόν ερευνητικά. Για το λόγο αυτό

συλλέχτηκαν από το ΥΠΕΚΑ τα διαθέσιμα στοιχεία των αδειών θήρας που εκδίδονται ετησίως στην Ελλάδα από το 1962 έως το 2010, καθώς και το ετήσιο ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος για την ίδια περίοδο, όπως αυτό συλλέγεται από την Παγκόσμια Τράπεζα (Σχήμα 1).

Μέσω μιας οικονομετρικής ανάλυσης (ARDL cointegration), κατάλληλης για τα διαθέσιμα δεδομένα, διαπιστώθηκε ότι οι δύο δείκτες δεν συνδέονται μακροχρόνια, κάτι που σημαίνει ότι η κατάσταση της εθνικής οικονομίας δεν επηρεάζει μακροπρόθεσμα τον αριθμό των αδειών θήρας που εκδίδονται. Βραχυπρόθεσμη επίδραση μπορεί να εμφανίζεται σε κάποιες περιόδους (όπως άλλη έρευνα της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ απέδειξε το 2012, βλέπε Πάν-ΘΗΡΑ 2012), αλλά μακροχρόνια δεν είναι ο καθοριστικός παράγοντας για την έκδοση των αδειών θήρας (δεν υπάρχει ισορροπία). Άρα, οι οικονομικές κρίσεις δεν αποτελούν πάντοτε το αίτιο για την ζήτηση για κυνήγι. Άλλοι παράγοντες, όπως έχουν ξανασυζητηθεί και μελετηθεί από τη ΣΤ' ΚΟΜΑΘ, μπορεί να παίζουν πιο σημαντικό ρόλο: α) οι πολλές και συχνά αναίτιες χωρικές και χρονικές απαγορεύσεις, β) η αντι-κυνηγετική φιλοσοφία που περνάει εύκολα από τα περισσότερα ΜΜΕ, γ) η μείωση των νέων που θέλουν να ασχοληθούν με το κυνήγι και δ) η κακή ποιότητα των ενδιαιτημάτων που επηρεάζουν την πυκνότητα των θηραματικών πληθυσμών.

Η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ έχει φυσικά υπόψη της όλα τα παραπάνω και δουλεύει συστηματικά για την αναστροφή των παραπάνω δυσχερειών και την αύξηση της ζήτησης για άδειες κυνηγιού.

Σχήμα 1. Σχέση αδειών θήρας με ΑΕΠ μέσα στο χρόνο

ΚΥΝΗΓΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑ: ΣΧΗΜΑ ΑΣΥΜΒΙΒΑΣΤΟ;

Είναι μάλλον κοινά αποδεκτό πως ένας από τους τομείς που πάσχουμε ή υστερούμε οι κυνηγοί, λιγότερο ή περισσότερο, είναι η εικόνα μας στην κοινωνία. Η εικόνα αυτή επηρεάζεται από πολλούς παράγοντες και σίγουρα έχουμε και οι κυνηγοί τόσο συλλογικά όσο και ατομικά τις ευθύνες μας.

Το πλαίσιο όμως στο οποίο καλούμαστε να ανταπεξέρθουμε είναι εξαιρετικά στρεβλό, με αποτέλεσμα οι καλύτερες δράσεις και ενέργειες από πλευράς κυνηγών να αποσιωπούνται, ενώ η παραμικρή αφορμή για τη δυσφήμιση μας γίνεται με περισσή ευκολία δεκτή από τα κυρίαρχα ΜΜΕ και όχι μόνο.

Τη χρονιά που μας πέρασε η ειδησεογραφία είχε αρκετές αναφορές αποκλειστικά αρνητικών γεγονότων, που συνδέθηκαν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο με το κυνήγι και τους κυνηγούς. Στις περισσότερες από αυτές τις περιπτώσεις όπως γίνεται εδώ και χρόνια δε δόθηκε η παραμικρή τεκμηρίωση που να συνδέει τις λέξεις κυνήγι και κυνηγός με τα επίμαχα περιστατικά.

Αποκορύφωση της συκοφαντικής δυσφήμισης που δέχονται οι νόμιμοι κυνηγοί, αποτέλεσε ίσως ένα περιστατικό με τη θανάτωση μιας αρκούδας και του μικρού της στο Γράμμο.

Το παρακάτω κείμενο αν και δεν έχει γίνει γνωστή η προέλευσή του, αναπαράχθηκε σε εκατοντάδες ιστοσελίδες στο διαδίκτυο, επηρεάζοντας ανάλογα την κοινή γνώμη. Δε χρειάζεται να το διαβάσει κανείς ολόκληρο. Από τον τίτλο και μόνο έχουν ήδη απαγγελθεί οι κατηγορίες και δεν αφήνεται κανένα περιθώριο απόδοσης ευθυνών σε τρίτους:

Αλέξανδρος Γκάσιος
Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος MSc

«Κυνηγοί εκτέλεσαν αρκούδα και το μωρό της στον Γράμμο. Το αρκουδάκι ξεψύχησε τραυματισμένο πάνω στη μητέρα του»

Οι ερευνητές εκτιμούν ότι η αρκούδα χτυπήθηκε από κυνηγούς, που είχαν στήσει καρτέρι για αγριογούρουνα. Το ζώο προσπάθησε να ξεφύγει, αλλά δεν μπόρεσε να απομακρυνθεί περισσότερο και σωριάστηκε νεκρό μέσα στο δάσος. Στη συνέχεια, οι κυνηγοί πυροβόλησαν και το αρκουδάκι, που έπαιζε αμέριμνο 30 μέτρα μακρύτερα. Τα σημάδια δείχνουν ότι, όταν έφυγαν οι εκτελεστές, το μωρό σύρθηκε τραυματισμένο προς τη μάνα του και ξάπλωσε πάνω της, περιμένοντας να ξυπνήσει».

(Σκουπίζω τα δάκρυά μου και συνεχίζω με κάποια δυσκολία ομολογουμένως να γράφω.) Στην επίσημη ανακοίνωση του Αρκτούρου δε γίνεται καμία αναφορά σε κυνήγι και κυνηγούς. Δε θα μπορούσε άλλωστε μιας και οι «μεγάλες» περιβαλλοντικές ΜΚΟ, αν είναι πραγματικά σε κάτι μεγάλες αυτό είναι η επικοινωνιακή τους πολιτική, που αποκλείει τέτοια ατοπήματα από τη στιγμή που δεν υπάρχει κανένα τεκμήριο.

Ποιοι είναι οι ερευνητές που «εκτίμησαν» πως πρόκειται για κυνηγούς, χωρίς να κάνουν έστω τη διάκριση σε λαθροθήρες προφανώς δε θα το μάθουμε ποτέ. Έχει πολλούς καλοθελητές για να γίνει στηθεί η συγκεκριμένη και κάθε αντίστοιχη απάτη. Όταν η κοινωνία διψάει για αίμα και πόνο, τότε αυτοί που τα πουλάνε μέσω ειδήσεων θα κάνουν τα πάντα για να την ικανοποιήσουν. Με το αζημίωτο φυσικά.

Το γεγονός πως με εξαίρεση το συμβάν της θανάτωσης των δύο αρκούδων οι παραπάνω 8 γραμμές αποτελούνται από ψευδείς αναφορές, με σαφή στόχο να προκαταλάβουν και όχι να ενημερώσουν την κοινή γνώμη δεν απασχόλησε ως συνήθως κανέναν.

Σε ένα άλλο «μέτωπο», όπως γνωρίζουμε όλοι, το Γενάρη εκδόθηκε απόφαση ακύρωσης της Ρυθμιστικής από το ΣτΕ για την οποία βούιξε στην κυριολεξία η Ελλάδα. Αν και η καθ' ύλη αρμόδια Δασική Υπηρεσία δεν έλαβε ποτέ κάποια σχετική ενημέρωση (όπως μπορεί να διαπιστώσει κανείς στη «Διαύγεια»), για λίγες μέρες όπως «συνηθίζεται» τα τελευταία χρόνια, ίσχυσε δια των ανακοινώσεων των ΜΜΕ, απαγόρευση θήρας στην επικράτεια.

Ανεξάρτητα από το ποια είναι η διαδικασία που μεσολαβεί από τη λήψη απόφασης στο ΣτΕ μέχρι την εφαρμογή της, τα κατά τόπους Δασαρχεία δήλωναν πως όσο δεν έχουν κάτι στα χέρια τους, τόσο η θήρα ασκείται νόμιμα. Δε μπορούσε να γίνει και διαφορετικά, από τη στιγμή που ο θεσμικά αρμόδιος φορέας για την τήρηση και εφαρμογή της φημολογούμενης απόφασης δεν είχε καμία ενημέρωση. Παρόλα αυτά, όσοι δεν είχαν τη δυνατότητα να αντλήσουν την ενημέρωσή τους από το δασαρχείο και βασίστηκαν στα ΜΜΕ, στερήθηκαν για κάποιες μέρες το κυνήγι στην καρδιά της περιόδου, που για πολλούς αποτελεί και τη μοναδική διέξοδο από τα μεγάλα πλέον προβλήματα της καθημερινότητας.

Τα παραπάνω δύο παραδείγματα έχουν κατά τη γνώμη μου ένα βασικό κοινό χαρακτηριστικό: και στα δύο έχει πάει περίπατο κάθε έννοια δημοσιογραφικής δεοντολογίας. Για να απαγορευτεί το κυνήγι θα πρέπει να είναι ενήμερη η αρμόδια Δασική Υπηρεσία. Τέτοιο πράγμα όπως προκύπτει από τις απαντήσεις των Δασαρχείων τον καιρό εκείνο και τη «Διαύγεια» δεν έγινε, άρα η είδηση της απαγόρευσης που διέσπειραν με πάθος τα περισσότερα ΜΜΕ ήταν ψευδής ή. Ακόμη και να ακυρώθηκε η Ρυθμιστική, υπάρχουν νομικοί που θεωρούν πως αυτό δεν σημαίνει αυτεπάγγελα απαγόρευση θήρας.

Για την σκοτωμένη αρκούδα και το μωρό της, η «αγκυλιά» των οποίων είναι γνωστό πλέον πως αποτέλεσε προϊόν σκηνοθεσίας, ισχύουν ακριβώς τα ίδια: ΚΑΝΕΙΣ δεν είναι σε θέση να δηλώσει πως τα ζώα πυροβολήθηκαν από λαθροθήρες, πόσο μάλλον από κυνηγούς και όχι από οποιονδήποτε άλλο, στο βαθμό που στην Ελλάδα μπορεί οποιοσδήποτε μη κυνηγός να προμηθευτεί άδεια κατοχής κυνηγετικού όπλου.

Παρόλα αυτά πολλά ΜΜΕ δε δίστασαν να βάλουν ακόμη και στον τίτλο τους τη λέξη κυνηγοί και να μας δικάσουν ερήμην στην κοινωνική κατακραυγή.

Έχουμε να κάνουμε δηλαδή με σκηνοθετημένη συκοφαντική δυσφήμιση που με περισσή ευκολία υιοθετήθηκε και αναρτήθηκε σε δεκάδες διαδικτυακούς χώρους.

Θεωρώ πως τα παραπάνω είναι ενδεικτικά της κατάστασης που επικρατεί σε ότι αφορά στην τήρηση της δημοσιογραφικής δεοντολογίας απέναντι στους κυνηγούς και είναι επίσης αρκετά για να διαμαρτυρηθούμε εγγράφως στα αρμόδια δημοσιογραφικά όργανα. Στην Ελλάδα μέχρι σήμερα επιτρέπεται να κατέχει κάποιος νόμιμα λειόκανο όπλο, αυτό που λανθασμένα αναφέρεται και ως κυνηγετικό, χωρίς απαραίτητα να είναι κυνηγός.

Η θανάτωση επομένως κάποιου ζώου από τέτοιο όπλο σε καμία περίπτωση δε μπορεί αυτεπάγγελα να συνδεθεί με τους κυνηγούς, πόσο μάλλον τους νόμιμους.

Ακόμη και αν αποδειχτεί πως πρόκειται για κυνηγούς, ο μόνος αποδεκτός όρος είναι λαθροθήρες και όχι κυνηγοί και η σημασία αυτής της διάκρισης είναι πολύ μεγάλη, τόσο δημοσιογραφικά, όσο και νομικά – ηθικά.

Θεωρώ πως η παραπάνω κατάσταση της συκοφαντικής δυσφήμισης των νόμιμων κυνηγών, κάθε που σκοτώνεται κάποιο ζώο από λειόκανο όπλο, θα πρέπει άμεσα να σταματήσει, έτσι ώστε να σταματήσει παράλληλα και ο αποπροσανατολισμός – σύγχυση της κοινωνίας σχετικά με τα αίτια κάθε περιστατικού και να μπορέσουν να οδηγηθούν τόσο οι πολίτες όσο και οι ελεγκτικοί μηχανισμοί ανεπηρέαστοι στους πραγματικούς ενόχους.

Υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις που οι νόμιμοι κυνηγοί είναι οι μόνοι που μπορούν και θέλουν να στηρίξουν τις αρμόδιες αρχές στην αντιμετώπιση ζητημάτων δημόσιας υγείας όπως η λύσσα και η γρίπη των πτηνών, στην πρόληψη των πυρκαγιών και στην πάταξη της λαθροθηρίας, της λαθροουλοτομίας και άλλων δασικών παραβάσεων. Θα περίμενε κανείς, στο βαθμό τουλάχιστον που οι συγκεκριμένες ενέργειες των κυνηγών ωφελούν τη δημόσια υγεία, να είναι αυτού του είδους οι ειδήσεις που θα αναπαράγονται μαζικά και όχι οι «άλλες», που είναι αμφιβόλου γνησιότητας και ερμηνείας.

Θα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον να μαθαίναμε τη γνώμη της Ένωσης Συντακτών Περιοδικού και Ηλεκτρονικού Τύπου επί των παραπάνω.

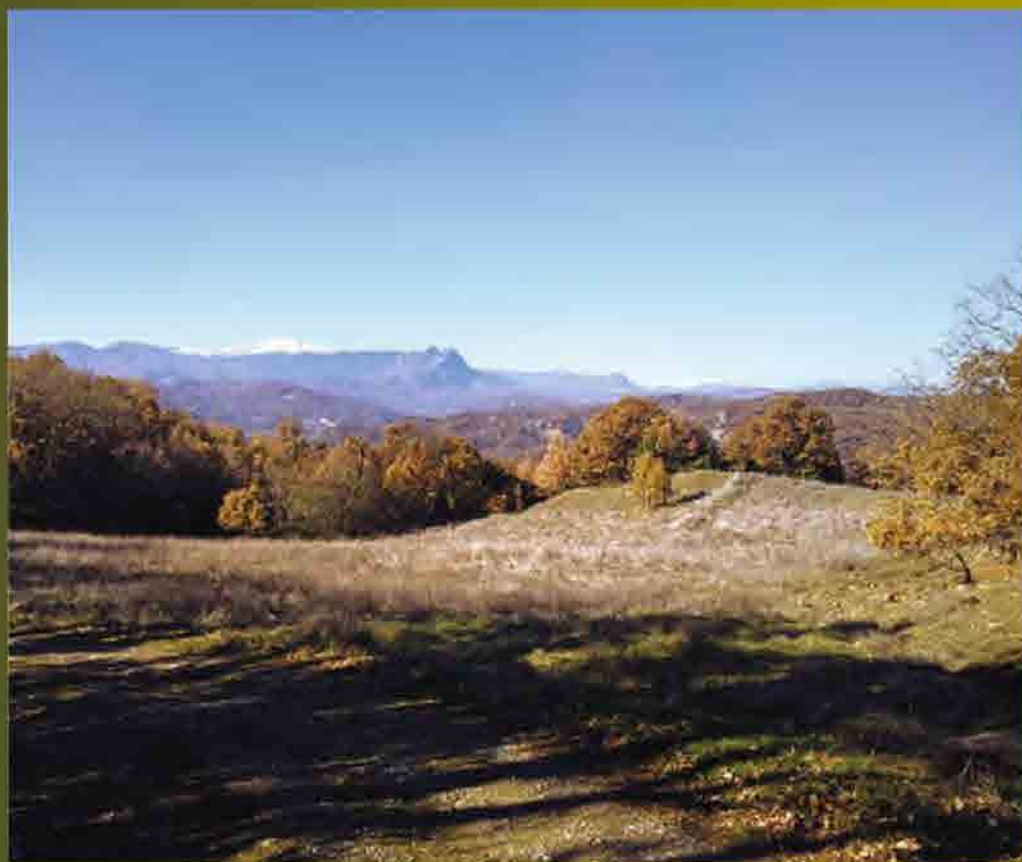
Μήνυση της Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας – Θράκης για τη θανάτωση δύο αρκούδων στην Καστοριά

Μήνυση κατέθεσε η Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας – Θράκης, μέσω του Ομοσπονδιακού της Θηροφύλακα, για τη θανάτωση δύο αρκούδων στο Νομό Καστοριάς. Η μήνυση κατατέθηκε στη Δ/ση Δασών Καστοριάς.

Πρόκειται για ένα ενήλικο θηλυκό, μαζί με το ανήλικο μικρό αρκουδάκι.

ΟΜΩΣ μετά από καταγγελία για ίχνη αίματος στην περιοχή ο Ομοσπονδιακός Θηροφύλακας της ΚΟΜΑΘ έκανε έρευνα και σύμφωνα με την αναφορά-έκθεση του αργά τη νύχτα βρήκε νεκρό ένα αρκουδάκι. Και την επόμενη μέρα, επισκεπτόμενος την περιοχή για περαιτέρω έρευνα προς συμπλήρωσή της αναφοράς του διαπίστωσε το παράδοξο το αρκουδάκι αγκαλιά με μία μεγάλη θηλυκή αρκούδα;

Σε κάθε περίπτωση η ΚΟΜΑΘ καταδικάζει με τον πλέον κατηγορηματικό τρόπο το περιστατικό αυτό, που με τόση ευκολία κάποιои θέλουν να το συνδέσουν με το κυνήγι, παραβλέποντας πως εκατομμύρια λειώκανα όπλα υπάρχουν (νόμιμα ή παράνομα) στα χέρια μη κυνηγών!

ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ

Μια παράλληλη
δραστηριότητα
με το κυνήγι

Γενικότερα η συλλογήμανιταριών δεν είναι πολύ διαδομένη στη χώρα μας σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Το φθινόπωρο όμως, παράλληλα με την κυνηγετική δράση, πολλοί κυνηγοί ασχολούνται και με την συλλογή μανιταριών. Ο περισσότεροι κυνηγοί που συλλέγουν μανιτάρια αναγνωρίζουν ένα με δύο είδη, που τα έμαθαν από παλαιότερους κυνηγούς ή τον πατέρα τους και με αυτό τον τρόπο μεταφέρεται η γνώση.

Καλό είναι να γνωρίσουμε καλύτερα τα μανιτάρια

Μανιτάρι ονομάζεται κοινώς το ορατό μέρος πολυκύτταρων μυκήτων με τη χαρακτηριστική, συνήθως ομβρελοειδή μορφή. Στην ουσία, αυτό που βλέπουμε είναι το σώμα του μανιταριού, δηλαδή το όργανο στο οποίο θα αναπτυχθούν τα σπόρια που θα εξασφαλίσουν τη διαίωνιση του είδους. Το κυρίως μέρος του μύκητα είναι υπόγειο και σχεδόν πάντα αθέατο το μεγαλύτερο μέρος του χρόνου. Είναι το μυκήλιο που αναπτύσσεται σαν ιστός στο υπόστρωμα με τη μορφή των μυκηλιακών υφών.

Η λέξη μανιτάρι είναι υποκοριστικό της αρχαιοελληνικής αμανίτης.

Χρήστος Καλαϊτζής
Δασοπόνος

Γενική διάκριση

Τα αυτοφυόμενα στα λιβάδια και τα δάση ονομάζονται διεθνώς μανιτάρια και τα υπογείως αναπτυσσόμενα ονομάζονται τρούφες.

Επίσης τα μανιτάρια διακρίνονται στους Βασιδιομύκητες. Χαρακτηρίζονται από τα καλούμενα βασίδια, δηλαδή ειδικά επιμήκη, σφηνοειδή κύτταρα που έχουν προορισμό την παραγωγή σπορίων (βασιδιοσπορίων) που είναι υποδιαίρεση από μανιτάρια, η οποία περιλαμβάνει περίπου το 25% του συνόλου των μυκήτων. Αριθμούν περισσότερα από 450 γένη, διαδεδομένα σε όλες τις χερσαίες περιοχές της γης και τους ασκομύκητες, κύριο χαρακτηριστικό των οποίων είναι η παραγωγή ασκών, δηλαδή σποριαγγείων ασκόμορφου σχήματος περιλαμβάνουν περί τα 1.600 γένη και 15.000 είδη διάφορων μεγεθών και σχημάτων.

Θεωρούνται εξαιρετική τροφή, καθώς περιέχουν αμελητέες ποσότητες λίπους και σακχάρων, αλλά σημαντικές ποσότητες φυτικών ινών. Επίσης, έχουν τις ίδιες πρωτεΐνες με το κρέας (υψηλής βιολογικής αξίας), χωρίς όμως τις τοξίνες, τα λίπη και τη χοληστερόλη που βρίσκονται σε αυτό, επομένως θεωρούνται ιδανικά για τους χορτοφάγους. Αποτελούν ακόμη, ιδανική επιλογή για όσους θέλουν να χάσουν βάρος, αφού περιέχουν ελάχιστες θερμίδες (13 θερμίδες ανά 100 γραμμ.). Το ελάχιστο νάτριο, τέλος, που βρίσκουμε σε αυτά, τα κάνει ιδιαίτερα αγαπητά σε όσους είναι υποχρεωμένοι να ακολουθούν διατροφή φτωχή σε αλάτι.

Τι πρέπει να ξέρουμε για ταμανιτάρια

Πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι η έλλειψη γνώσης στην αναγνώριση μπορεί να οδηγήσει σε τραγικές συνέπειες.

Για να γίνει διάκριση στα βρώσιμα από τα δηλητηριώδημανιτάρια, δεν υπάρχουν γενικοί κανόνες.

Ο μόνος κανόνας που ισχύει γενικά για τη συλλογήμανιταριών είναι αυτός που λέει, ότι μαζεύουμε για τροφή μόνο τα είδη των οποίων τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά γνωρίζουμε με απόλυτη

βεβαιότητα. Η παραμικρή αμφιβολία είναι λόγος απόρριψής τους.

Οι πιο κοινές μέθοδοι για τον προσδιορισμό τουμανιταριού, και η εφαρμογή τους στην πράξη μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρές συνέπειες ή ακόμα και θανατηφόρα δηλητηρίαση.

Πρέπει να θυμόμαστε ότι ταμανιτάρια είναι αρκετά δύσκολο να χωνέψουμε γιατί περιέχουν ουσίες που δεν αφομοιώνονται από το πεπτικό μας σύστημα. Ως εκ τούτου, συνιστάται πριν από το μαγείρεμα ταμανιτάρια να τα ψιλοκόβουμε και να τα βράζουμε μέχρι να μαλακώσουν, ώστε να μπορούν να τα αφομοιώσει καλύτερα ο οργανισμός μας.

Μην ξεχνάμε το γεγονός ότι, από τη φύση τους, ταμανιτάρια λειτουργούν σαν σφουγγάρι που απορροφούν τοξίνες ουσίες, βαρέα μέταλλα, καθώς και αλκαλοειδή. Για τον λόγο αυτό η συλλογή πρέπει να γίνεται μακριά από πολυσύχναστους δρόμους, χώρους υγειονομικής ταφής, βιομηχανικές επιχειρήσεις. Για αυτό είναι απαραίτητο για την ασφάλεια μας η συλλογή να γίνεται μακριά από την πόλη για τουλάχιστον 30-40 χλμ.

Η δηλητηρίαση, επηρεάζει κυρίως τα νεφρά, το συκώτι, τα έντερα, το κεντρικό νευρικό σύστημα. Τα πρώτα σημάδια της δηλητηρίασης μπορεί να εμφανιστούν σε μισή ώρα, ή και μετά από δύο ή τρεις ημέρες. Εξαρτάται από τον τύπο τουμανιταριού που χρησιμοποιήθηκε για τα τροφή.

Σημάδια δηλητηρίασης είναι η υπερβολική εφίδρωση, ναυτία, έμετος, κοιλιακός πόνος, διάρροια, χαμηλή αρτηριακή πίεση. Σε αυτή την περίπτωση, να θυμάστε ότι ένα άτομο μπορεί να πεθάνει αν δεν κάνουμε τις απαραίτητες ενέργειες και πρέπει επείγοντως κάποιος να τον μεταφέρει στο νοσοκομείο, όπου θα είναι σε θέση να του παρασχεθεί επαγγελματική βοήθεια. Εάν κάποιος εμφανίσει κάποιο από τα παραπά-

νω, θα πρέπει το συντομότερο δυνατό να του γίνει πλύση στομάχου. Για τον σκοπό αυτό πρέπει να καταναλώσει μεγάλη ποσότητα νερού, κατά προτίμηση ανθρακούχο. Αν δεν υπάρχει διάρροια θα πρέπει να την προκαλέσουμε με ένα καθαρτικό. Αλλά κυρίως πρέπει χωρίς καθυστέρηση, να τον προωθήσουμε στο νοσοκομείο.

Συχνά σφάλματα κατά τον προσδιορισμό των δηλητηριωδών μανιταριών

Οι πιο διάσημες παρανοήσεις:

"Τα έντομα και οι προνύμφες τους, σκουλήκια και γυμνοσάλιαγκες δεν τρώνε δηλητηριώδη μανιτάρια."

Απολύτως λανθασμένη και επικίνδυνη άποψη, δεδομένου ότι ακόμα και σε εξαιρετικά δηλητηριώδη μανιτάρια που βρέθηκαν άτομα αυτών των παρασίτων.

"Όταν μαγειρεύετε τα μανιτάρια με κρεμμύδι και σκελίδες σκόρδο αυτά αποκτούν καφέ χρώμα, αν στο μαγειρικό σκεύος έχει δηλητηριώδες μανιτάρι."

Στην πραγματικότητα, αυτά τα λαχανικά μαυρίζουν από το ένζυμο τυροσινάση, που περιέχεται στα εδώδιμα και δηλητηριώδη μανιτάρια.

"Αν ασημένια αντικείμενα (κουτάλια, κέρματα) τα τοποθετήσουμε σε μια κατσαρόλα με μαγειρεμένα μανιτάρια, αυτά σκουραίνουν με την παρουσία δηλητηριώδη μανιταριών."

Αυτό είναι λάθος γιατί το ασημί σκουραίνει κατά την έκθεση σε ορισμένα αμινοξέα που μπορεί να περιέχονται σε διάφορους τύπους μανιταριών.

"Όλα τα βρώσιμα μανιτάρια έχουν καλή γεύση."

Στην πραγματικότητα, υπάρχουν πολλά είδη δηλητηριωδών μανιταριών που δεν έχουν καμία ιδιαίτερη γεύση ή είναι νόστιμα.

"Όλα τα μανιτάρια με ροζ πλάκες είναι βρώσιμα."

Την άποψη αυτή θεωρείται εσφαλμένη. Φυσικά, υπάρχουν και εδώδιμα μανιτάρια (π.χ., μανιτάρια), στην οποία η πλάκα γίνεται ροζ όταν ωριμάσουν. Αλλά υπάρχουν επίσης δηλητηριώδη είδη με τις ίδιες πλάκες.

"Τα δηλητηριώδη μανιτάρια έχουν δυσάρεστη οσμή."

Πραγματικά κάποια δηλητηριώδη έχουν άσχημη μυρωδιά. Αλλά κάποια δηλητηριώδη μυρίζουν ευχάριστα ή απουσιάζει εντελώς η οσμή.

ΕΙΔΗ ΘΗΛΑΣΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΖΟΥΝ ΣΤΗΝ ΟΡΟΣΕΙΡΑ ΤΟΥ ΤΡΟΟΔΟΥΣ

Το όρος Τρόοδος στην Κύπρο είναι μια περιοχή με μεγάλη οικολογική σπουδαιότητα. Τα είδη θηλαστικών που ζουν στην οροσειρά του Τροόδους είναι:

Το κυπριακό Αγρινό (*Ovis orientalis ophion*) σπάνιο είδος άγριου προβάτου και ενδημικό στη Κύπρο. Ο Λαγός (*Lepus europaeus*) που ζει σε πυκνή βλάστηση και είναι κυνηγητικό είδος στη Κύπρο. Η Αλεπού (*Vulpes vulpes*) είναι σαρκοφάγο θηλαστικό που η αναπαραγωγή της είναι μέσα στον Ιανουάριο και παμφάγο θηλαστικό που ζει στη Κύπρο. Ο Σκαντζόχοιρος (*Erinaceus europaeus*) και από τα ερπετά η φίνα η οχιά (*Macronipera lebentina*) που αρκετά άτομα φωλιάζουν κάτω από τη σκιά των Λάτσιον. Επίσης το Τρόοδος φιλοξένει και πλούσια πτηνοπανίδα από την οποία ξεχωρίζουν ο κλοκκαρος (*Corvus corax*) και το περτικοσιάνο (*Hieraetus faciatius*), ο σταυρομύτης (*Loxia curvirostra*), το Αηδόνι (*Luscinia megarhynchos*), ο Δεντροβαρής (*Certhia brachydactyla*) και η σκαλιφούρτα (*Oenath*). Σε οριακά επίπεδα έχει φτάσει ο πληθυσμός του γύπα του πυρρόχρου (*Gyps fulvus*) που τώρα υλοποιείται και σχέδιο προστασίας, με παρακολουθήσεις και επιτήρηση των πουλιών μέσω ραδιοπομπών σε ειδικούς χώρους για την αποφυγή δηλητηρίασης τους.

Ευάγγελος Φ.
Ευαγγέλου
Δασοπόνος

*Gyps fulvus**Hieraetus fasciatus*

Κυρίαρχο είδος της πανίδας του Τροόδους είναι το κυπριακό αγρινό (*Ovis orientalis ophion*) που ζει στο νησί περισσότερο από 8000 χρόνια και η περιοχή εξάπλωσης του είναι το δάσος της Πάφου. Είναι ενδημικό είδος της Κύπρου που είχε κινδυνεύσει για εξαφάνιση του επί δεκαετίες ήδη από το 1930. Από τότε έχουν ληφθεί αυστηρά μέτρα για την προστασία του και κατά την τελευταία καταμέτρηση που έγινε το 2007 ο πληθυσμός του ξεπερνά τα 2.900 άτομα.

Ovis orientalis ophion

Τα Κυπριακά Αγρινά στην Περιοχή του Τροόδους

Το κυπριακό αγρινό, λόγω της μοναδικότητάς του, της σπανιότητας και της χάρης του, θεωρείται σύμβολο για τη Κύπρο. Στην Κυπριακή νομοθεσία ορίζεται ως αυστηρά προστατευόμενο υποείδος και κατατάσσεται στο παράρτημα IV της Οδηγίας Περί Προστασίας των Βιοτόπων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (92/43 – Habitats Directive). Το Ταμείο Θήρας του Υπουργείου Εσωτερικών είναι υπεύθυνο για τη διαχείριση του είδους αυτού και δραστηριοποιείται στη εντατική διαχείριση του αγρινού για περισσότερα από 15 χρόνια.

Το ενδημικό αγρινό της Κύπρου (*Ovis orientalis ophion*) ζει στο νησί για περισσότερα από 10.000 χρόνια. Πιστεύεται πως πρόκειται για άγριο απόγονο προβάτου ασιατικής προέλευσης που έφεραν στο νησί προϊστορικοί άνθρωποι. Το αγρινό απαντάται σήμερα σε μια ορεινή, δασώδη περιοχή έκτασης 700 m² (με πυρήνα το Κρατικό Δάσος της Πάφου) στο βορειοδυτικό μέρος του νησιού.

Είναι μικρότερο από άλλα άγρια πρόβατα (βάρος αρσενικού 35-45 κιλά, βάρος θηλυκού 25-35 κιλά). Μετά την εξάλειψη του ελαφιού (*Dama dama mesopotamica*) το 19ο αιώνα, το αγρινό απέμεινε το μεγαλύτερο χερσαίο θηλαστικό στο νησί. Είναι ένα υποείδος μοναδικό στον κόσμο, παρόλο που και άλλα είδη αγριοπροβάτων απαντούν σε πολλά μέρη της Ευρώπης της Ασίας και της Βόρειας Αμερικής.

Είναι άγνωστο από που προήλθε η ονομασία αγρινό. Κατά πάσαν πιθανότητα από την αρχαία λέξη αγριηνός (ουδέτ. αγριηνόν) που σημαίνει άγριος (αγρίων).

Το ώριμο αρσενικό αγρινό είναι δυνατό, καλοφτιαγμένο και όμορφο ζώο, με μεγάλα γυριστά κέρατα. Το τρίχωμα του το χειμώνα είναι πυκνό κι έχει χρώμα καφέ ανοιχτό με ανοιχτόγκριζο στην πλάτη και μακρύ μαύρο στο κάτω μέρος του λαιμού. Το καλοκαίρι το τρίχωμά του είναι κοντό και λείο, με χρώμα όμορφο καφέ και λευκό στο κάτω μέρος του σώματος. Το μήκος των κεράτων του κυμαίνεται μεταξύ 45 και 60 εκ. σε πλήρη ανάπτυξη. Το θηλυκό δεν έχει κέρατα.

Το φθινόπωρο, μετά το ζευγάρωμα, τα ζώα σχηματίζουν μικτές αγέλες από 10 μέχρι 20 και ζουν μαζί όλη τη διάρκεια του χειμώνα. Την άνοιξη, όταν πλησιάζει ο τοκετός, τα ζώα χωρίζονται σε μικρότερες ομάδες. Τα μικρά τους γεννιούνται τον Απρίλη. Κάθε θηλυκό γεννά συνήθως ένα μικρό και σπανιότερα δύο.

Τα παλιά χρόνια υπήρχαν στην Κύπρο μεγάλοι αριθμοί αγρινών, τα οποία ζούσαν σε όλες τις λοφώδεις και ορεινές περιοχές του νησιού. Ανασκαφέντα μωσαϊκά αποδεικνύουν ότι τα ζώα αυτά ήταν γνωστά στην Κύπρο τουλάχιστον από την ελληνιστική εποχή. Κατά το μεσαίωνα το αγρινό αναφερόταν συχνά σε κείμενα ξένων επισκεπτών σαν “κρίός” ή “αγριοπρόβατο”, σε πολλές δε περιπτώσεις περιλαμβάνονταν στις περιγραφές κυνηγετικών εξορμήσεων της αριστοκρατίας της τότε εποχής.

Θηλυκό Αγρινό

Αρσενικό αγρινό και
θηλυκά νεαρής ηλικίας (πίσω)

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΗ

Ένα αντί σε δύο
παλιούς θηροφύλακες

Τον Αύγουστο 2013 υπήρξε μια ιστορική στιγμή για την Ομοσπονδιακή Θηροφυλακή της ΣΤ΄ Κυνηγετικής Ομοσπονδίας Μακεδονίας Θράκης. Μετά από 13 χρόνια ιστορίας του Σώματος, υπήρξαν οι πρώτες συνταξιοδοτήσεις υπαλλήλων που εργάστηκαν σκληρά για χρόνια στο ύπαιθρο για την προστασία των πληθυσμών της άγριας πανίδας και την αποτροπή δυσφημιστικών για τον κυνηγό πράξεων. Την επιτυχημένη θητεία τους στη ΣΤ΄ ΚΟΜΑΘ ολοκλήρωσαν ο Ιωάννης Κουρτέσογλου -πρώτος χρονικά στις 26 Αυγούστου 2013- και ο Παναγιώτης Γαζής, λίγες μέρες μετά στις 31 Αυγούστου 2013.

Οι δύο θηροφύλακες ήταν ξεχωριστές περιπτώσεις. Ήταν άνθρωποι που για όλο τον εργασιακό τους βίο δούλεψαν με την ιδιότητα αυτή. Από τη δεκαετία του '70, όταν ακόμα υπήρχε και θηροφυλακή στη Δασική Υπηρεσία, μέχρι πρόσφατα με τη γνωστή και επιτυχημένη μορφή της Ομοσπονδιακής Θηροφυλακής. Η ΣΤ΄ ΚΟΜΑΘ, αναγνωρίζοντας την προσφορά τους, τους τίμησε σε μια μικρή, λιτή και συγκινητική τελετή κατά τη διάρκεια του Σεμιναρίου Ομοσπονδιακών Θηροφυλάκων που έγινε στις εγκαταστάσεις του τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του ΑΠΘ στις 12 Αυγούστου 2013. Ο Γενικός Γραμματέας της ΣΤ΄ ΚΟΜΑΘ και υπεύθυνος εκ του Διοικητικού Συμβουλίου για τη λειτουργία της Ομο-

Κωνσταντίνος Γ.
Παπαστυρόπουλος
Δρ. Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος

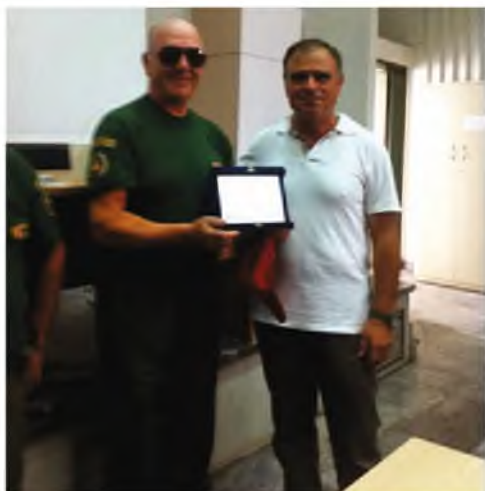
σπονδιακής Θηροφυλακής Ιωάννης Πολυχρόνης εξήρε συγκινημένος το έργο των δύο υπαλλήλων, την προθυμία και την αυτοθυσία τους για την τήρηση της νομιμότητας στους κυνηγοτόπους και στη συνέχεια τους απένειμε τιμητική πλακέτα ως ελάχιστη αναγνώριση για την προσφορά τους. Οι δύο θηροφύλακες χειροκροτήθηκαν θερμά από τους υπόλοιπους συναδέλφους τους.

Ποιοι ήταν, όμως, οι δύο ιδιωτικοί φύλακες θήρας;

Ο **Ιωάννης Κουρτέσoglou** γεννήθηκε την 1η Φεβρουαρίου 1947 στο Λεβεντοχώρι Κιλκίς, όπου και συνεχίζει να διαμένει μέχρι και σήμερα. Στον Κυνηγετικό Σύλλογο Κιλκίς πρωτοδούλεψε ως θηροφύλακας το 1971! Στη συνέχεια, αφού κατάλαβε πόσο του άρεσε το επάγγελμα, αποφάσισε να φοιτήσει στο Κέντρο Δασικής Εκπαίδευσης της Ιεράς Μονής Αγάθωνος-Υπάτης, η οποία λειτουργούσε υπό την ευθύνη της Διεύθυνσης Δασών Φθιώτιδας. Εκεί παρακολούθησε για τέσσερις μήνες επιτυχώς τα μαθήματα του Σχολείου Φυλάκων Θήρας και έλαβε το πτυχίο του στις 30-6-1973. Το 2000, με την έναρξη λειτουργίας της Ομοσπονδιακής Θηροφυλακής, μετατάχθηκε από θηροφύλακας του Συλλόγου Κιλκίς σε Ομοσπονδιακός Θηροφύλακας της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ συμμετέχοντας, εκτός της βασικής του δραστηριότητας στη φύλαξη, στις φιλοθηραματικές δράσεις της Ομοσπονδίας, στο Πρόγραμμα Προσδιορισμού της σχετικής αφθονίας των θηραματικών ειδών στην Ελλάδα και στο πρόγραμμα καταμετρήσεων λαγού, αλεπούς και κουναβιών. Πριν τη συνταξιοδότησή είχε ως βασική περιοχή φύλαξης την περιοχή ευθύνης του Κυνηγετικού Συλλόγου Πολυκάστρου.

Ο **Παναγιώτης Γαζής** γεννήθηκε στις 31 Αυγούστου 1948 στην Κόρινθο. Η ζωή τον έφερε στην Ορεστιάδα όπου έκανε και οικογένεια με δύο παιδιά. Το 1978 έκανε αίτηση για πρόσληψη ως θηροφύλακας στον Κυνηγετικό Σύλλογο Ορεστιάδας. Την 1η Μαρτίου 2000, με την ίδρυση της Ομοσπονδιακής Θηροφυλακής, έγινε αδιαμφισβήτητα θηροφύλακας της ΣΤ' ΚΟΜΑΘ, έχοντας ήδη 22 χρόνια προϋπηρεσίας στη φύλαξη του φυσικού περιβάλλοντος. Σταθερά, στις ακριτικές περιοχές του νομού Έβρου, συνεργάστηκε με τους συναδέλφους του για την τήρηση της νομιμότητας, ενώ συμμετείχε και στις φιλοθηραματικές δράσεις της Ομοσπονδίας, στο Πρόγραμμα Προσδιορισμού της σχετικής αφθονίας των θηραματικών ειδών στην Ελλάδα και στο πρόγραμμα καταμετρήσεων λαγού, αλεπούς και κουναβιών.

Η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ εύχεται στον Γιάννη και τον Παναγιώτη καλή σύνταξη και τους ευχαριστεί για την προσφορά τους στην αειφορική διαχείριση των θηραματικών πληθυσμών.

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΚΗ ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΗ:

ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗΣ
ΠΕΡΙΟΔΟΥ 2013 - 2014

Συνεχής πρόληψη - αναγκαία καταστολή: Μόνιμη παρουσία στο ύπαιθρο

Η ΣΤ΄ Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας Θράκης με τη λειτουργία της Ομοσπονδιακής Θηροφυλακής κατάφερε για μια ακόμα χρονιά (Κυνηγετική περίοδος 1/3/2013 με 28/2/2014) να έχει συνεχή παρουσία στο ύπαιθρο της Μακεδονίας και της Θράκης παρέχοντας προστασία στην άγρια πανίδα και το φυσικό περιβάλλον, προλαμβάνοντας ή καταστέλλοντας περιστατικά περιβαλλοντικής υποβάθμισης.

Έλεγχος - ενημέρωση: Το δίπτυχο για την επίτευξη της πρόληψης

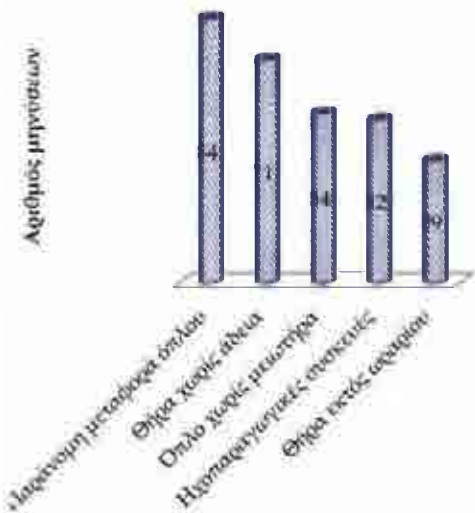
Στην καθημερινή τους έξοδο οι Ομοσπονδιακοί Θηροφύλακες έρχονται σε επαφή με τους ανθρώπους της υπαίθρου (κυνηγούς, αγρότες) ελέγχοντάς τους με ευγένεια και ενημερώνοντάς τους για τη σωστή και ασφαλή συμπεριφορά στον αγροτικό και ορεινό χώρο. Κατά την προηγούμενη χρονιά διένυσαν 1,3 εκατομμύρια χιλιόμετρα περιπολίας ελέγχοντας συνολικά 23.000 άτομα, εξασφαλίζοντας με αυτό τον τρόπο την πρόληψη περιβαλλοντικών προβλημάτων.

Κωνσταντίνος Γ.
Παπασπυρόπουλος
Δρ. Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος

**Προληπτική... καταστολή:
Σύλληψη πριν τη θανάτωση είδους της άγριας πανίδας**

Η λαθροθηρία που καταγράφεται από τους Θηροφύλακές μας δεν έχει καμία σχέση με αυτό που καταλαβαίνει ο απλός κόσμος ακούγοντας τη λέξη αυτή. Οι περισσότερες μηνύσεις μας (καταστολή) αφορούν παραβάσεις του νόμου περί θήρας και του νόμου περί όπλων που δεν σχετίζονται με θανάτωση είδους της άγριας πανίδας. Η εύρεση του παράνομου γίνεται προτού προλάβει αυτός να προβεί σε τέτοια κίνηση. Η λαθροθηρία, δηλαδή, δεν συνδέεται στις περισσότερες περιπτώσεις με θανάτωση προστατευόμενου ζώου, όπως δείχνει και το Γράφημα. Κατά την προηγούμενη κυνηγετική περίοδο καταγγέλθηκαν συνολικά 356 περιπτώσεις παραβατικής συμπεριφοράς. Οι περιπτώσεις αυτές καταγράφηκαν συνολικά σε 332 μηνύσεις. Τα βασικά από τα 830 καταγεγραμμένα παραπτώματα παρουσιάζονται στο Γράφημα.

ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ

Θεματοφύλακες της Δημόσιας Υγείας

Η ΣΤ΄ ΚΟΜΑΘ μέσω της Ομοσπονδιακής Θηροφυλακής ήταν και είναι αρωγός της Δασικής και Κτηνιατρικής Υπηρεσίας στο πρόγραμμα ενεργητικής επιτήρησης της λύσσας. Συμμετέχει με τους Θηροφύλακες και τους κυνηγούς της στην προσπάθεια συλλογής δειγμάτων αλεπούδων έχοντας πραγματοποιήσει με τα οχήματά της περισσότερα από 10.000 χιλιόμετρα.

Όλοι οι Ομοσπονδιακοί Θηροφύλακες είναι από τον Οκτώβριο 2013 πιστοποιημένοι από το Εκπαιδευτικό Κέντρο Υποστήριξης Ζωής (ΕΚΥΖ) για την παροχή πρώτων βοηθειών στο πεδίο και την αντιμετώπιση καρδιακών περιστατικών (Καρδιοαναπνευστική Αναζωογόνηση, ΚΑΡΠΑ).

Δύναμη της Θηροφυλακής

Την υπηρεσία τους στο πεδίο προσέφεραν 24 ώρες τη μέρα – 7 ημέρες τη βδομάδα 62 Ομοσπονδιακοί Θηροφύλακες της ΣΤ΄ ΚΟΜΑΘ και περίπου 40 Θηροφύλακες Κυνηγετικών Συλλόγων. Χρησιμοποίησαν για τις περιπολίες τους τα ιδιόκτητα οχήματα των Κυνηγετικών Οργανώσεων αγορασμένα αποκλειστικά από τα χρήματα του Έλληνα κυνηγού.

Η Ομοσπονδιακή Θηροφυλακή της ΣΤ΄ ΚΟΜΑΘ θα συνεχίσει με τον ίδιο ζήλο να προσφέρει τις υπηρεσίες της στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας, παρά τις αντιξοότητες και τις τρικλοποδιές που θέλουν να τιςβάλουν κατά καιρούς κάποιοι....

ΑΙΘΑΛΟΜΙΧΛΗ: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΥΠΟΚΡΙΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΜΑΖΙ

Ένα από τα θέματα που βρίσκονται μόνιμα στην επικαιρότητα από το Φθινόπωρο μέχρι την Άνοιξη τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας, είναι η αιθαλομίχλη. Αυτό το άκρως βλαπτικό για τη δημόσια υγεία φαινόμενο το οποίο χωρίς διακρίσεις δηλητηριάζει με απρόβλεπτες συνέπειες τα πνευμόνια όλων μας.

Το Χειμώνα που μας πέρασε έγιναν συσκέψεις, συναντήσεις, δελτία τύπου και αποφάσεις που δεν εφαρμόστηκαν ή δεν είχαν αποτελέσματα, ενώ η κοινωνία παρατηρούσε αμήχανη, μουδιασμένη και ...καπνισμένη. Η αιθαλομίχλη νικά κατά κράτος, το ...κράτος και μας θυμίζει την ανεπάρκεια τόσο των πολιτικών όσο και τη δική μας ως πολιτών αυτής της χώρας. Όπως γίνεται σε κάθε πρόβλημα στην Ελλάδα δηλαδή εδώ και αρκετά χρόνια.

Τα στελέχη της κυβέρνησης έφτασαν να κάνουν εκκλήσεις στους πολίτες, να μην ανάβουν τα τζάκια τους όταν έχει άπνοια και λοιπές συνθήκες που ευνοούν το φαινόμενο. Λες και δεν είναι οι πολιτικοί που μας έχουν οδηγήσει με τις ενέργειές και τις αποφάσεις τους να πεθαίνουμε από τα φονικά μαγκάλια, λες και δεν είναι οι ίδιοι που χωρίς ίχνος κοινωνικής ευαισθησίας, μας έχουν στερήσει ακόμη και τις απόλυτα βασικές ανάγκες της κοινωνίας, μία από τις οποίες είναι και η θέρμανση.

Να πεθάνεις Έλληνα από το κρύο, γιατί η αιθαλομίχλη έφτασε στην Εκάλη και το Κολωνάκι και δε μπορούν να την ανεχτούν οι πολιτικοί που ζούνε γενικά «αλλού» και όχι μέσα στις γειτονιές και τις επαρχίες της Ελλάδας. Άλλο μέτρο δεν υπάρχει. Μόνο να αφήσουμε τα παιδιά και τους γέροντες, τις μονάδες και τους ανήμπορους να πεθάνουν από το κρύο. Ούτε που περνά από το μυαλό των αρμόδιων πως οι σόμπες και τα τζάκια δεν είναι για ντεκόρ πλέον.

Αλέξανδρος Γκάσιος
Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος MSc

Τα αίτια της εξαιρετικά βλαπτικής για την υγεία μας αιθαλομίχλης είναι πολλά. Θα μπορούσαν όμως κατά τη γνώμη μου να διακριθούν σε δύο βασικές κατηγορίες. Η μία έχει να κάνει με τα αίτια που σχετίζονται με τους πολιτικούς και τις αποφάσεις τους και η άλλη αυτή που έχει να κάνει με τα αίτια που σχετίζονται με τους πολίτες και τις πράξεις τους.

Στο πολιτικό σκέλος τα πράγματα μόνο τραγικά θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν. Η εξίσωση προς τα πάνω της τιμής του πετρελαίου θέρμανσης με το πετρέλαιο κίνησης. Η πλήρης αναποτελεσματικότητα στο να δοθούν ακόμη και τα χρήματα που έχουν εγκριθεί ως επίδομα θέρμανσης. Η θέσπιση αποκλειστικά ηλεκτρονικής (!) διαδικασίας όπου όταν υπάρχουν κοινοί λέβητες γίνεται σχετικά μπερδεμένη, ενώ θα μπορούσαν κάλλιστα τα ΚΕΠ να διεκπεραιώνουν τις περιπτώσεις που οι ενδιαφερόμενοι δεν είναι χρήστες του διαδικτύου ή οι λέβητες είναι κοινοί, δίνοντας έτσι σε πολλούς περισσότερους πολίτες τη δυνατότητα να ζεσταθούν με πετρέλαιο που έχει πολύ πιο καθαρή καύση. Οι υποκριτικές αποφάσεις περί μειωμένου ρεύματος όταν υπάρχει αιθαλομίχλη, οι οποίες όμως βγήκαν παράλληλα με κάποιες άλλες που ανεβάζουν την τιμή του ρεύματος στα ύψη για να πληρώσουμε τα αιολικά των μεγαλοεργολάβων (τα οποία αντιθέτως θα τα πληρώσουμε όλο το χρόνο και για πολλά χρόνια και όχι μόνο όταν έχει αιθαλομίχλη). Και το αποκορύφωμα των δηλώσεων «μην καίτε τα τζάκια σας παρακαλώ όταν το φαινόμενο είναι σε έξαρση», μόνο αγανάκτηση μπορούν να προκαλέσουν στους Έλληνες που έχουν ξεπεράσει τα όρια τους προ πολλού.

Από την άλλη όλοι εμείς, καθένας με τον τρόπο του, παρά το γεγονός πως η αιθαλομίχλη σαν πραγματικότητα στην Ελλάδα είναι γνωστή σε όλους, όταν έχουμε κάτι για κάψιμο το καίμε χωρίς ενδοιασμό, ότι και να 'ναι αυτό.

Από τα αγροτικά υπολείμματα που κακώς έτσι κι αλλιώς καιγόntonτουσαν εδώ και χρόνια μέχρι τις εφημερίδες, παλιά βερνικωμένα έπιπλα και ακόμη και φλοκάτες στα τζάκια (!) όπως μου μετέφερε άνθρωπος που είναι μέσα στα πράγματα, καίμε οτιδήποτε είτε για να το καταστρέψουμε είτε για να ζεσταθούμε, αγνοώντας πως τα δηλητηριώδη αέρια που δημιουργούμε με αυτόν τον τρόπο, τα οποία αθροιστικά έχουν φονική δράση, πρώτοι από όλους θα τα αναπνεύσουμε εμείς και οι δικοί μας. Και οι πολλοί «καπνίζουν» την ανοησία των λίγων, έτσι ώστε να μη μείνει ούτε ένα παιδί χωρίς δηλητήριο στα πνευμόνια του.

Το φαινόμενο της αιθαλομίχλης και τα αίτια που το διαμορφώνουν και το συντηρούνε όχι μόνο επιβεβαιώνουν πως είμαστε μία χρεωκοπημένη από όλες τις πλευρές χώρα, αλλά δημιουργούν σε οποιοδήποτε στοιχειωδώς νοήμονα άνθρωπο την εύλογη απορία του πως στο διάολο έχουμε καταφέρει με τόση αδιαφορία και ανοησία να επιβιώνουμε ακόμη.

Οι κυνηγοί εκτιμώ πως μπορούμε κάλλιστα κι εδώ να αποδείξουμε πως όχι μόνο δεν είμαστε οι βάρβαροι της υπόθεσης αλλά το αντίθετο. Ότι σεβόμαστε τους εαυτούς μας, τους γύρω μας και το περιβάλλον. Η τιμή του πετρελαίου θέρμανσης με το επίδομα που ήταν 35 λεπτά τη χρονιά που πέρασε, κυμάνθηκε κοντά στα 90 λεπτά του ευρώ ανά λίτρο. Αν και θα

μπορούσε να είναι ακόμη χαμηλότερη, σε αρκετές περιπτώσεις ήταν από τις φτηνότερες λύσεις. Όσοι δικαιούνταν το επίδομα και το απέρριψαν λόγω διαδικασίας καλό θα ήταν του χρόνου να κάνουν μία προσπάθεια και θα διαπιστώσουν πως δεν είναι και τόσο δύσκολα τα πράγματα. Για όσους η επιλογή πρώτης ύλης για τη θέρμανση είναι τα καυσόξυλα, τόσο για τη θέρμανση και την καλή συντήρηση της σόμπας ή του τζακιού, όσο και για την υγεία όλων πρέπει να χρησιμοποιούνται στεγνά ξύλα χωρίς βερνίκια και χημικά και κατάλληλα προσαννάμματα, περιορίζοντας έτσι τη μεγάλη συγκέντρωση αυτών στην ατμόσφαιρα.

Η πιο άσκοπη και περιττή αιτία δημιουργίας αιθαλομίχλης όμως είναι σίγουρα η καύση αγροτικών και άλλων υπολειμμάτων. Όσοι από μας είναι και αγρότες, νομίζω πως θα πρέπει να σεβαστούνε απόλυτα την ανάγκη που υπάρχει για περιορισμό της έκλυσης μονοξειδίου του άνθρακα και λοιπών καυσαερίων, μη καίγοντας τυχόν αγροτικά υπολείμματα ή οτιδήποτε άλλο συνήθως εξαφανίζανε με την καύση. Όχι τουλάχιστον σε μέρες με άπνοια, με βροχή και γενικά με συνθήκες που ευνοούν την αιθαλομίχλη. Να αφήνουμε τα προς καύση υλικά να στεγνώνουν καλά και να τα καίμε (εφόσον επιτρέπεται) μέρες με άνεμο που φυσά προς κατεύθυνση αντίθετη.

Φωτο: Ν. Σανόπουλος

Συμπερασματικά

Η αιθαλομίχλη είναι ένα ιδιαίτερα σημαντικό εποχικό πρόβλημα που σχετίζεται άμεσα με τη δημόσια υγεία. Θα πρέπει για την επόμενη χειμερινή περίοδο να πιέσουμε να αλλάξουν οι λάθος πολιτικές επιλογές. Θα πρέπει όμως επίσης να το περιορίσουμε σε σημαντικό βαθμό και με τις δικές μας πράξεις. Τα παιδιά μας πληρώνουν ήδη βαρύ τίμημα για τις δικές μας επιλογές. Δεν τιμά κανέναν το να τα δηλητηριάζουμε κι από πάνω.

ΟΙ ΚΥΝΗΓΟΙ ΩΣ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η ουσιώδης διαφορά
μεταξύ κυνηγών μελών
αναγνωρισμένων
κυνηγετικών συλλόγων
και λοιπών κυνηγών

Είναι οι κυνηγοί επενδυτές; Τι σημαίνει επενδύω για το κυνήγι; Είναι όλοι όσοι εκδίδουν κυνηγετική άδεια ικανοί να χαρακτηριστούν ως επενδυτές κοινωνικού κεφαλαίου; Τα παραπάνω ερωτήματα θα απαντηθούν σε αυτό το κείμενο, λαμβάνοντας υπόψη ένα νέο βιβλίο που εκδόθηκε στη Μεγάλη Βρετανία το 2014 από την Greenleaf Publishing. Πρόκειται για το βιβλίο ενός από τους πιο γνωστούς ερευνητές της υπευθυνότητας των κερδοσκοπικών και μη κερδοσκοπικών οργανισμών, του Marc Epstein, ο οποίος είναι καθηγητής στο Rice University του Τέξας. Ο Epstein, μαζί με τη συν-συγγραφέα του Kristi Yuthas, παρουσιάζουν τρόπους με βάση τους οποίους θα μπορούσαν οι μη κερδοσκοπικοί (όπως είναι η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ), αλλά και οι κερδοσκοπικοί οργανισμοί, να μετρήσουν και να αυξήσουν τις θετικές κοινωνικές τους επιδράσεις.

Κωνσταντίνος Γ.
Παπασπυρόπουλος
Δρ. Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος

Κοινωνικές επιδράσεις και επενδύσεις

Οι συγγραφείς ορίζουν ως κοινωνικές επιδράσεις τις κοινωνικές και περιβαλλοντικές αλλαγές που επιτυγχάνονται από δραστηριότητες και επενδύσεις. Ως επένδυση χαρακτηρίζεται κάθε προσφορά χρήματος, χρόνου ή άλλων πόρων με στόχο τη δημιουργία κοινωνικού (συμπεριλαμβάνεται και το περιβαλλοντικό) οφέλους. Κάθε πολίτης που προσφέρει αυτούς τους πόρους για κοινωνικούς λόγους, είναι επενδυτής, σύμφωνα με τους συγγραφείς.

Από τα παραπάνω γίνεται κατανοητό ότι οι κυνηγοί, άνθρωποι που προσφέρουν χρόνο και χρήμα στις κυνηγετικές οργανώσεις, είναι επενδυτές που στοχεύουν σε μια σημαντική κοινωνική ανάγκη, τη διαχείριση και προστασία των θηραματικών πληθυσμών και της άγριας πανίδας. Όλοι οι κυνηγοί; Δυστυχώς όχι. Ποιοι κυνηγοί; Μόνο οι κυνηγοί των αναγνωρισμένων από το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής Κυνηγετικών Οργανώσεων, οργανώσεων που, σύμφωνα με τον ορισμό του βιβλίου, μπορούν να χαρακτηριστούν ως οργανώσεις κοινωνικού σκοπού. Στις παρακάτω γραμμές θα εξηγηθεί γιατί συμβαίνει κάτι τέτοιο, με καθαρά αντικειμενικούς όρους.

Επένδυση σε χρήμα

Τρεις βασικές εισφορές περιλαμβάνονται στην άδεια κυνηγίου που πληρώνει κάθε χρόνο ο κυνηγός που την εκδίδει από τις αναγνωρισμένες κυνηγετικές οργανώσεις: α) οι υποχρεωτικές εισφορές προς το δημόσιο, που καταλήγουν στο Πράσινο Ταμείο και δεν επανεπενδύονται ουσιαστικά στη θήρα, β) οι τακτικές εισφορές προς τις κυνηγετικές οργανώσεις, των οποίων τουλάχιστον το 50% επενδύεται υποχρεωτικά από αυτές σε φιλοθηραματικές δράσεις, και γ) οι πρόσθετες εισφορές που εθελοντικά μέσω των αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων δίνει ο κυνηγός στις οργανώσεις του, οι οποίες εξολοκλήρου επενδύονται σε φιλοθηραματικές και περιβαλλοντικές δράσεις. Αν θεωρήσουμε ότι η α και η β κατηγορία εισφορών είναι το αντίτιμο που πληρώνει ο κυνηγός για να μπορεί να κυνηγήσει και να καρπωθεί το θηραματικό κεφάλαιο της χώρας μας, η γ κατηγορία είναι μια καθαρά εθελοντική επένδυση του κυνηγού για τη σημαντική κοινωνική ανάγκη της αειφορικής διαχείρισης και προστασίας των πληθυσμών της άγριας πανίδας. Μια ανάγκη, που δυστυχώς το κράτος δεν είναι σε θέση να ικανοποιήσει (Σχήμα 1).

Αντίθετα, ο κυνηγός που δεν εκδίδει άδεια σε αναγνωρισμένο κυνηγετικό σύλλογο πληρώνει μόνο την α εισφορά, πληρώνει, δηλαδή, μόνο για τη δυνατότητά του να μπορεί να καρπωθεί το θηραματικό κεφάλαιο της χώρας, χωρίς να επενδύει στο να είναι αυτό αειφόρο (στον Πάν-ΘΗΡΑ 2011 είχε εξηγηθεί ότι η συμπεριφορά αυτή είναι καθαρά μια συμπεριφορά λαθρεπιβάτη). Αυτός ο κυνηγός δεν μπορεί να θεωρηθεί ως ένας άνθρωπος που επενδύει και ενδιαφέρεται για την κοινωνική ευημερία και επιβάλλεται (δικαίως έχει αποφανθεί το ΣτΕ) να εξυπηρετείται, αφού πρώτα έχουν εξυπηρετηθεί οι συνεργαζόμενοι με το κράτος κυνηγοί.

Επένδυση σε χρόνο

Οι κυνηγοί των αναγνωρισμένων κυνηγετικών οργανώσεων επενδύουν μεγάλο μέρος του προσωπικού χρόνου τους για τους σκοπούς αυτών, μεγάλο μέρος των οποίων, όπως καταδείχτηκε παραπάνω, είναι η ικανοποίηση της κοινωνικής ανάγκης για αειφορική διαχείριση και προστασία των πληθυσμών της άγριας πανίδας. Το επιτελούν αυτό με τρεις τρόπους: α) την επένδυση προσωπικού χρόνου ως μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου κάποιας κυνηγετικής οργάνωσης, β) συμμετέχοντας εθελοντικά στις φιλοθηραματικές δράσεις της οργάνωσης, και γ) βοηθώντας την πολιτεία με προσωπικά μέσα σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (δασικές πυρκαγιές), ή απειλής της δημόσιας υγείας (λύσσα, ιός του Δυτικού Νείλου). Ο χρόνος αυτός είναι πολύτιμος, ειδικά αν αναλογιστούμε ότι σε περιόδους οικονομικής κρίσης, όπως αυτές που διανύει η χώρα αυτό το διάστημα, η επένδυση στην ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών είναι μια πολυτέλεια που δεν μπορεί ο καθένας να την προσφέρει (Σχήμα 1).

Σχήμα 1. Διαφορές κυνηγών αναγνωρισμένων κυνηγετικών οργανώσεων σε σχέση με λοιπούς κυνηγούς

Αντιθέτως, ο κυνηγός που δεν είναι μέλος των αναγνωρισμένων κυνηγετικών συλλόγων, δεν μπορεί να επενδύει σε χρόνο για φιλοθηραματικές δράσεις, αφού ο σύλλογος στον οποίο μπορεί να ανήκει δεν επενδύει χρήματα σε τέτοιες, ούτε καλείται από την πολιτεία να βοηθήσει σε έκτακτες καταστάσεις, αφού αυτή δεν συνεργάζεται με τις όποιες οργανώσεις μπορεί να ανήκει. Η τυχόν παρουσία του και συμμετοχή του σε Διοικητικά Συμβούλια αυτών των οργανώσεων δεν μπορεί να θεωρηθεί ως επένδυση σε χρόνο για την κάλυψη κοινωνικών αναγκών, αφού αυτές οι οργανώσεις δεν έχουν τέτοιους σκοπούς.

Είναι ξεκάθαρο ότι ο κυνηγός των αναγνωρισμένων από το ΥΠΕΚΑ κυνηγετικών οργανώσεων είναι ένας άνθρωπος που επενδύει στην αειφορία του περιβαλλοντικού κεφαλαίου, δηλαδή στην ευημερία του κοινωνικού κεφαλαίου. Καλείται πια η Πολιτεία να κατανοήσει τη σημαντικότητα αυτής της επένδυσης και τη διαφορά μεταξύ των δύο κατηγοριών κυνηγών.

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΣΕΡΡΩΝ

Στα πλαίσια της Κοινωνικής και Πολιτιστικής προσφοράς του ο δήμος Σερρών ίδρυσε το 1996 το κέντρο προστασίας Φυσικού Περιβάλλοντος Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, στο πλαίσιο του Επιχειρηματικού Αναπτυξιακού Προγράμματος «Leader» . Το Μουσείο στεγάζεται σε ειδικά διαμορφωμένο κτίριο ιδιοκτησίας του Κυνηγετικού Συλλόγου Σερρών που βρίσκεται στο 1^ο χιλιόμετρο του δρόμου Σερρών Ιεράς Μονής Τιμίου Προδρόμου. Είναι ανοιχτό στο κοινό για επισκέψεις και πιστεύουμε ότι συμβάλει στην πληρέστερη ενημέρωση του επισκέπτη για το φυσικό περιβάλλον γενικά του τόπου μας. Η συλλογή και διατήρηση κάθε είδους πανίδας, χλωρίδας και ορυκτού πλούτου διάθεση και έκθεση αυτών για μελέτη, έρευνα, παιδεία, γνώση ιδίως της νεολαίας και γενικά η πολιτισμική ανάπτυξη του τόπου αλλά και η ανάπτυξη συνείδησης για την προστασία του περιβάλλοντος.

Παραθέτοντας, σε έναν εκθεσιακό χώρο που ξεπερνά τα 250m², μία μικρογραφία της χλωρίδας και της βλάστησης του οικοσυστήματος της περιοχής ο επισκέπτης θα μπορέσει να ενημερωθεί για:

- Τη γεωλογία, τα πετρώματα και τα απολιθώματα της περιοχής.
- Τα εντυπωσιακά ζώα από τα μικρού μεγέθους και συνήθως απαρατήρητα αρθρόποδα μέχρι και αετούς, τα παρυδάτια, τα αγρίμια.
- Τη δομή των πιο χαρακτηριστικών οικοσυστημάτων όπως του δάσους, της εκβολής του ρυακιού, του θαμνότοπου κ.α.

Τις σχέσεις που αναπτύχθηκαν, μέσα από τη συμβίωση, ανάμεσα στον άνθρωπο και το περιβάλλον που τον περιέβαλλε καθώς και τις διαφορετικές τεχνοτροπίες που ανέπτυξε στη γεωργία, την κτηνοτροφία και το κυνήγι. Όλα τα εκθέματα και οι πληροφορίες προσφέρονται στον επισκέπτη μας με σύγχρονες μουσειακές προσεγγίσεις όπως διοράματα, μικροδιοράματα, αναπαραστάσεις καθώς και με μορφή πληροφοριακού κειμένου με πλούσιο υλικό. Η έκθεση του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Σερρών σε καμία περίπτωση δεν προσπαθεί να προσομοιάσει και να υποκαταστήσει το ίδιο το περιβάλλον, αλλά θέλει να λειτουργήσει σαν μία εισαγωγή σε αυτό.

Η μεγάλη ποικιλομορφία των οικοσυστημάτων και των ειδών πανίδας και χλωρίδας του Νομού Σερρών καθιστούν την περιοχή, ενδιαφέρουσα και επιβάλλει την ανάγκη λειτουργίας ενός τοπικού περιφερειακού μουσείου που θα αναδείξει τον πλούτο της περιοχής και θα τον παρουσιάζει στους επισκέπτες. Η προοπτική είναι να αποτελέσει το μουσείο κέντρο μελέτης και έρευνας βιοτόπων, αγροβιοτόπων και ορυκτού πλούτου στο νομό. Πρόκειται για μια προσπάθεια όπου ο επισκέπτης έχει την ευκαιρία να γνωρίσει το εντυπωσιακό περιβάλλον της περιοχής καθώς και να ανακαλύψει τη μεγάλη βιολογική και γεωλογική ποικιλότητα που το χαρακτηρίζει.

Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες του Μουσείου συμβάλλουν στην έγκυρη γνώση και διαμόρφωση περιβαλλοντικής συνείδησης απευθυνόμενες στους μαθητές, φοιτητές, εκπαιδευτικούς καθώς και στο ευρύ κοινό.

Εκτός από τις παρουσιάσεις που απευθύνεται σε οργανωμένες ομάδες επισκεπτών, το εκπαιδευτικό τμήμα είναι ανοιχτό για συνεργασία με εκπαιδευτικούς, φοιτητές, εθελοντές, μουσειοπαιδαγωγούς και εμψυχωτές για την υλοποίηση προγραμμάτων, εργασιών και παιδικών εργαστηρίων που σχετίζονται με το αντικείμενο του Μουσείου και έχουν σκοπό:

- Την εξοικείωση με το φυσικό περιβάλλον
- Την κατανόηση των σχέσεων αλληλεξάρτησης
- Την ευαισθητοποίηση του κοινού στους κινδύνους που διατρέχει το φυσικό περιβάλλον
- Την ενεργοποίηση στην κατεύθυνση της διαφύλαξης του

Στόχος των προγραμμάτων αυτών είναι να ενισχυθεί η σύνδεση με τη φύση και να καλλιεργηθούν στάσεις και αξίες θετικές για την διαφύλαξη του φυσικού πλούτου, όχι μόνο μέσα από τη γνώση αλλά μέσα από τη χαρά της παρατήρησης και της έρευνας, της συνεργασίας και της δημιουργίας.

Η Κυνηγετική Ομοσπονδία Μακεδονίας – Θράκης συμμετείχε σε συνέντευξη τύπου σχετικά με τη λειτουργία του Μουσείου Φυσικής Ιστορίας Σερρών και την προβολή της βιοποικιλότητας του Ν. Σερρών. Συμμετείχαν επίσης ο Δήμος Σερρών, η UNESCO και ο Φορέας Διαχείρισης της Λίμνης Κερκίνης. Το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας λειτουργεί σε κτήριο του Κυνηγετικού Συλλόγου Σερρών και τα περισσότερα εκθέματα προέρχονται από τον Κυνηγετικό Σύλλογο.

«ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΚΥΝΗΓΙ»

Συμμετοχή της
ΣΤ' ΚΟΜΑΘ σε
σύσκεψη της FACE

Στις 18 Οκτώβριου 2013 η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ εκπροσώπησε τις Κυνηγετικές Οργανώσεις της χώρας μας σε σύσκεψη που έγινε στα γραφεία της FACE (Ομοσπονδία Κυνηγετικών Οργανώσεων Ευρώπης) για τη σχέση των υπηρεσιών που παρέχουν τα οικοσυστήματα με το κυνήγι. Η συνάντηση αυτή έγινε με αφορμή τη Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Βιοποικιλότητα και το στόχο που έχει θέσει να σταματήσει την απώλεια της βιοποικιλότητας και των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων μέχρι το 2020. Η Στρατηγική αυτή περιλαμβάνει έξι κύριους στόχους και συνολικά 20 δράσεις προς αυτό το σκοπό.

Τι εκτιμάται

Η 5η Δράση του Στόχου 2 με τίτλο «Διατήρηση και αποκατάσταση των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών του» καλεί τα Μέλη-Κράτη της Ε.Ε. να:

■ Χαρτογραφήσουν και εκτιμήσουν την κατάσταση των οικοσυστημάτων και των υπηρεσιών του στην επικράτειά τους μέσα στο 2014

■ Εκτιμήσουν την οικονομική αξία των υπηρεσιών αυτών και να προωθήσουν την ενσωμάτωση αυτών των αξιών στα λογιστικά και λογοδοτικά συστήματα σε

Κωνσταντίνος Γ.
Παπασπυρόπουλος
Δρ. Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος

Ευρωπαϊκό και Εθνικό επίπεδο μέχρι το 2020.

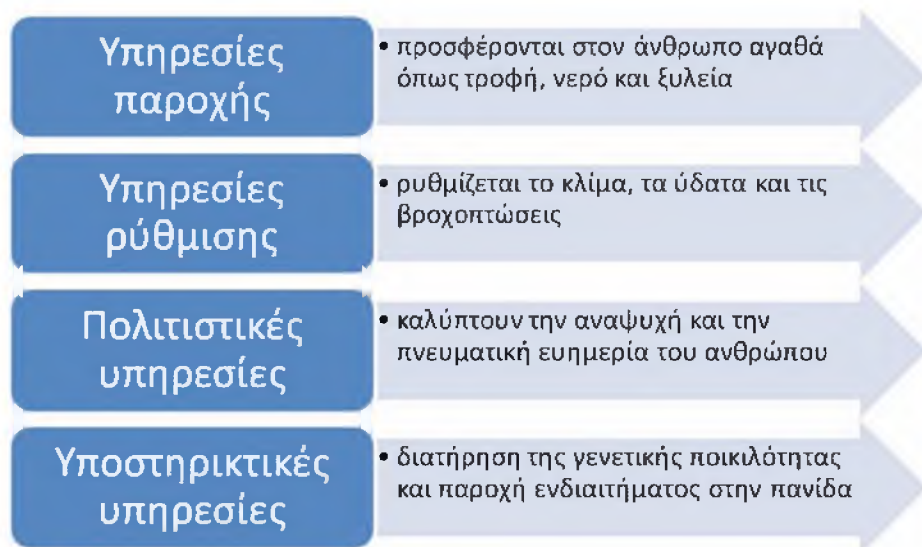
Για την επίτευξη των παραπάνω η Ευρωπαϊκή Ένωση σύστησε μια Ομάδα Εργασίας για την Χαρτογράφηση και Εκτίμηση των Υπηρεσιών του Οικοσυστήματος (Mapping and Assessment of Ecosystem Services, MAES), που περιλαμβάνει έξι θεματικές ενότητες-πilotους που στοχεύουν να συλλέξουν πραγματικά δεδομένα για την Ευρώπη και την κάθε χώρα ξεχωριστά.

Συμμετοχή των Κυνηγετικών Οργανώσεων

Οι Κυνηγετικές Οργανώσεις της Ευρώπης μέσω της FACE συμμετέχουν σε δύο θεματικές ενότητες-πilotους για τη συλλογή δεδομένων και την εκτίμηση των οικονομικών των υπηρεσιών του οικοσυστήματος που συνδέονται με το κυνήγι: α) τα αγροτικά οικοσυστήματα και β) τα δάση. Για τη συλλογή των κατάλληλων δεδομένων, είναι αναγκαίο να απαντηθεί η εξής ερώτηση: «ποιες ωφέλειες θα χαθούν εάν κάποιο οικοσύστημα και οι υπηρεσίες που αυτό παρέχει χαθούν;». Η απάντηση μπορεί να δοθεί αν αναλογιστεί κάποιος ποια είναι τα οφέλη των οικοσυστημάτων και πως επηρεάζονται οι κυνηγοί από αυτά.

Υπηρεσίες οικοσυστήματος και κυνηγοί

Οι υπηρεσίες των οικοσυστημάτων διακρίνονται σε τέσσερις κατηγορίες, όπως παρουσιάζονται στο Σχήμα 1.

Σχήμα 1. Υπηρεσίες οικοσυστημάτων

Οι κυνηγοί επηρεάζονται άμεσα από τις υπηρεσίες παροχής και από τις πολιτιστικές υπηρεσίες των οικοσυστημάτων. Οι υπηρεσίες παροχής σχετίζονται με το κρέας που μπορεί να καρπωθεί ο κυνηγός από το οικοσύστημα (τροφή), καθώς και με τα άλλα υπό-προϊόντα, όπως τα τρόπαια (κυρίως για τους κυνηγούς του εξωτερικού). Οι πολιτιστικές υπηρεσίες σχετίζονται με τη δυνατότητα που δίνει το οικοσύστημα στον κυνηγό να ασκεί τη

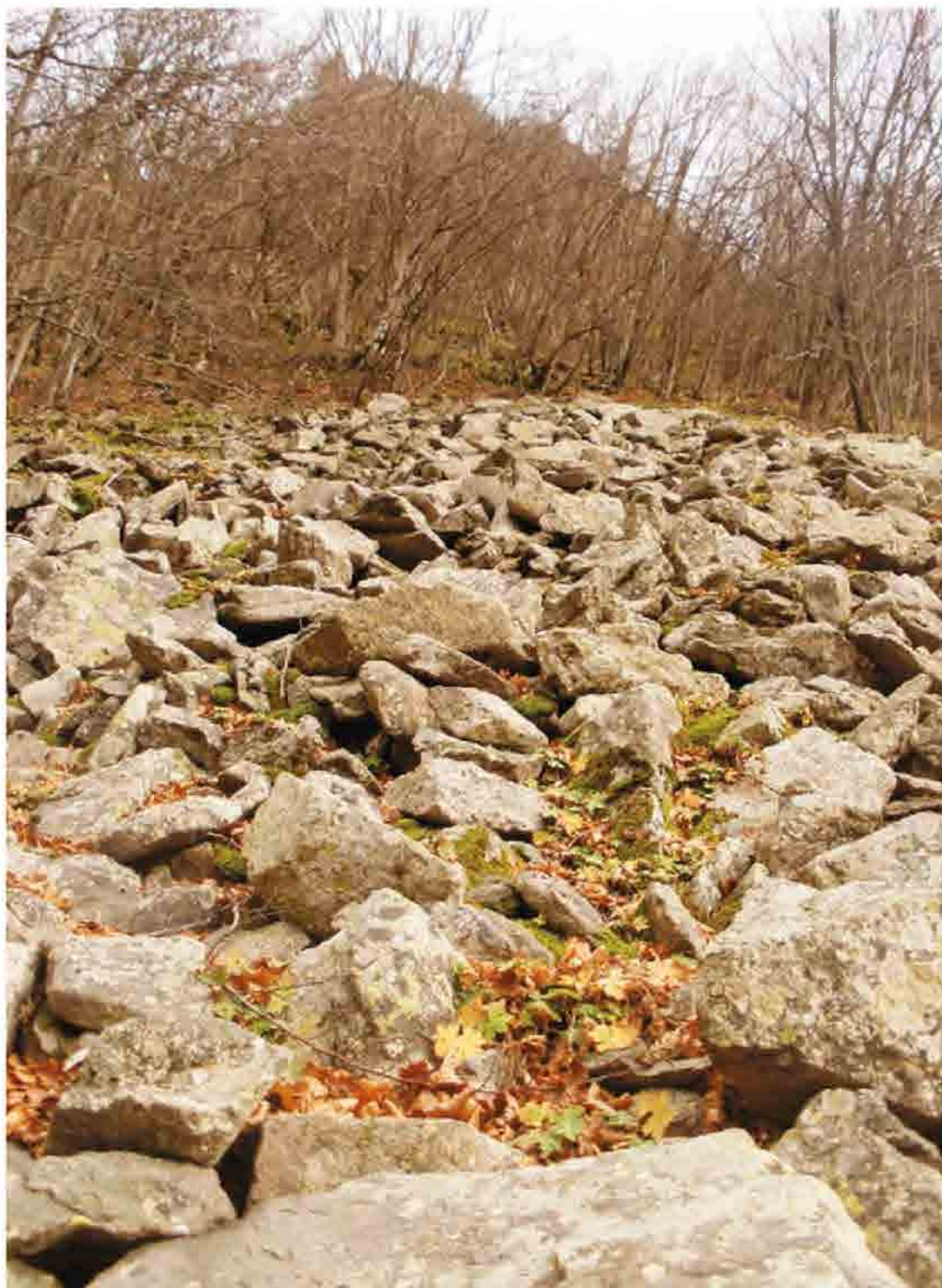
δραστηριότητά του και να απολαμβάνει τις πνευματικές υπηρεσίες που αυτή του προσφέρει.

Από την άλλη, όμως, ο κυνηγός δαπανά χρήματα και εθελοντική εργασία για να βοηθήσει τα οικοσυστήματα να ανακάμψουν και να μπορούν προσφέρουν αειφορικά τις υπηρεσίες τους. Έτσι, με τη δράση της βελτίωσης ενδιαιτημάτων επιδρά στις υπηρεσίες ρύθμισης, για παράδειγμα με το διοξείδιο του άνθρακα που δεσμεύεται από τα δενδρώδη είδη που φυτεύει εθελοντικά κάθε χρόνο, παρέχοντας υπηρεσία με αυτόν τον τρόπο σε όλη την κοινωνία. Ταυτόχρονα, ο κυνηγός επιδρά και στις υποστηρικτικές υπηρεσίες των οικοσυστημάτων, αφού παρέχει κατάλληλο ενδιαίτημα για τη διαβίωση των πληθυσμών της άγριας πανίδας.

Η ΣΤ' ΚΟΜΑΘ συμμετείχε στις εργασίες παρουσιάζοντας την έρευνα που έχει παράγει τα προηγούμενα χρόνια έως και σήμερα σε κοινωνικο-οικονομικά θέματα που σχετίζονται με την κυνηγετική δραστηριότητα και τις κυνηγετικές οργανώσεις και το πώς όλες οι δράσεις τους επηρεάζονται από ή ενισχύουν τις υπηρεσίες που παρέχουν τα οικοσυστήματα.

Αυτή την περίοδο, η FACE σε συνεργασία με τις εθνικές κυνηγετικές οργανώσεις, βρίσκεται σε διαδικασία συζητήσεων για την εύρεση των κατάλληλων δεικτών αποτίμησης όλων των παραπάνω και τη συλλογή των αντίστοιχων δεδομένων.

ΟΙ ΛΥΚΟΙ, Ο ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ ΚΑΙ... ΟΙ ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

Η Ελλάδα στη νέα
εποχή της λύσσας,
τι μέλει γενέσθαι;

Ακούμε στα ΜΜΕ ή διαβάζουμε στο διαδίκτυο ότι, λύκοι προκάλεσαν ζημιές σε κοπάδι προβάτων στην τάδε περιοχή, ότι άγνωστοι έβαλαν δηλητηριασμένα δολώματα και σκότωσαν γύπες και πολλά άλλα παρόμοια δημοσιεύματα. Εκείνο όμως που προκαλεί εντύπωση, είναι η έκπληξη που δείχνουν οι δημοσιογράφοι που αναφέρουν την είδηση, σαν είναι τα συμβάντα, γεγονότα εξωπραγματικά και φυσικά η είδηση μένει στο αποτρόπαιο έγκλημα και κανένας μα κανένας δεν ερευνά τα αίτια που οδήγησαν στο συμβάν, είτε από την πλευρά του λύκου, είτε από την πλευρά του ανθρώπου.

Από την άλλη έχουμε τον Αρκτούρο, τη συμπαθή κατά τ' άλλα ΜΚΟ, η οποία δραστηριοποιείται στα μεγάλα σαρκοφάγα άγρια ζώα, που στην ιστοσελίδα της (www.arcturos.gr/el/index.php?option=ozo_content&perform=view&id=6&Itemid=2) όσον αφορά στον λύκο εκτός των άλλων αναφέρει:

«.. Απειλές:

Η ελάττωση της φυσικής λείας του λύκου (ελάφι, ζαρκάδι, αγριογούρουνο) που οφείλεται σε ανθρωπογενείς παράγοντες, τον στρέφει προς τα κτηνοτροφικά ζώα, που σε συνδυασμό με τη σταδιακή χαλάρωση πρόληψης των ζημιών, συνιστά γεγονός

Θεοφάνης Καραμπατζάκης
Δασολόγος &
Μηχανολόγος Μηχανικός

που επιτείνει τη σύγκρουση ανθρώπου – λύκου. Οι παγάνες και τα δηλητηριασμένα δολώματα συνεχίζουν ν' αποτελούν ευρύτατα διαδεδομένες πρακτικές θανάτωσης λύκων, αν και ο νόμος, ήδη από το 1991, απαγορεύει αυστηρά τη χρήση τους. Επίσης, η επέκταση της ανθρώπινης δραστηριότητας ακόμα και σε δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές, τα μεγάλα τεχνικά έργα, η διάνοιξη εκτεταμένου και ανεξέλεγκτου δικτύου δασικών δρόμων, η επέκταση των βοσκοτόπων και η μείωση των δασικών εκτάσεων, οδηγούν σταδιακά στην υποβάθμιση των βιοτόπων του λύκου απειλώντας την επιβίωσή του.»

Ισχυρίζεται λοιπόν ο Αρκτούρος, ότι από έλλειψη φυσικής τροφής (ελάφι, ζαρκάδι, αγριογούρουνο) ο λύκος αναγκάζεται και επιτίθεται στα κτηνοτροφικά ζώα, αλλά και στα κυνηγόσκυλα θα προσθέσουμε εμείς. Εύλογα τίθεται το ερώτημα: καλά, σήμερα ας αποδεχθούμε ότι η φυσική του τροφή (ελάφι, ζαρκάδι, αγριογούρουνο) είναι σε έλλειψη και γι' αυτό επιτίθεται στα κτηνοτροφικά ζώα και στα κυνηγόσκυλα για να επιβιώσει, τι γινόταν όμως στην εποχή του Αισώπου τον 6ο πΧ αιώνα; ήταν και τότε σε έλλειψη η φυσική του τροφή; Απ' όσα γνωρίζουμε όμως, την εποχή εκείνη η ελληνική ύπαιθρος ήταν μια απέραντη και αφιλόξενη «ζούγκλα» άρα και τα θηράματα αυτά υπήρχαν σε μεγάλη αφθονία. Μάλιστα κατά τον Ηρόδοτο, η στρατιά του Ξέρξη βάδιζε παραλιακά στη Θρακική και Μακεδονική ακτή, ο δε στόλος του ακολουθούσε ακτοπλοϊκή πορεία για να την εφοδιάζει, διότι τυχόν προσπάθεια διείσδυσης στην Μακεδονική ενδοχώρα για ανεφοδιασμό, θα συνοδεύονταν από μεγάλες απώλειες από τις άγριες φυλές ζώων που ζούσαν στο Μακεδονικό δάσος. Και ενώ σύμφωνα με το παραπάνω σκεπτικό, μέσα στα απέραντα και αφιλόξενα δάση της αρχαίας Ελλάδας, διαβιούσαν λογικά μεγάλοι αριθμοί ελαφιών, ζαρκαδιών και αγριογούρουνων, ο Όμηρος, ο Αίσωπος, ο Ξενοφώντας και τόσοι άλλοι αρχαίοι συγγραφείς, μας λένε ότι ο φόβος της απώλειας αιγοπροβάτων από τους λύκους ήταν διαρκής και ο πόλεμος λύκου - κτηνοτρόφου ατελείωτος.

Αν πάλι θεωρήσουμε ότι η άγρια φύση στην αρχαία Ελλάδα δεν ήταν και τόσο άγρια και παρθένα, και τα θηράματα όχι και τόσο άφθονα, τότε το οικολογικό κίνημα δεν θα έπρεπε να μιλά για υποβάθμιση των σημερινών δασών έναντι των αρχαϊκών, αλλά για αναβάθμιση! Άρα δε θα είχε και λόγο ύπαρξης για το συγκεκριμένο θέμα. Βέβαια για να αποφύγουμε οποιαδήποτε παρανόηση, να σημειώσουμε εδώ, ότι η κατάσταση των σημερινών δασών στην Ελλάδα είναι σαφώς καλύτερη από αυτήν του 1ου μισού του 20ου αιώνα. Το γιατί και το πώς, αλλά και το γιατί δεν το λένε τα ΜΜΕ, δεν θα το αναλύσουμε εδώ. Η σύγκριση εδώ αφορά τον 20ο μΧ αιώνα με τον 5ο και 6ο πΧ αιώνα.

Τα πράγματα είναι απλά. Στην επιστήμη της οικολογίας ισχύει η αρχή της «ήσσονος προσπάθειας και των μεγίστων απολαβών». Όσο και αν στην κοινωνική ζωή η αρχή αυτή εκλαμβάνεται ως ύβρις, στη φύση αποτελεί βασική αρχή της επιβίωσης των οργανισμών. Δηλαδή για να επανέλθουμε στο θέμα μας, ο λύκος δεν θα προτιμήσει σε καμιά περίπτωση να κυνηγά ένα ζαρκάδι να το πιάσει μια ολόκληρη μέρα, από το να ξεγελάσει τα τσομπανόσκυλα, ν' αρπάξει ένα αρνάκι και να φύγει. Γιατί στην πρώτη περίπτωση θα καταναλώσει ίσως περισσότερη ενέργεια στην καταδίωξη, απ' αυτήν που θα πάρει, όταν θα καταναλώσει το ζαρκάδι.

Σύμφωνα με τον Βούλγαρο καθηγητή θηραματοπονίας κ. Χρήστο Μιχαήλωφ, ο πληθυσμός του λύκου συναρτάται άμεσα με τον πληθυσμό του αγριόχοιρου. Ο καλύτερος «μεζές» του λύκου είναι ο νεαρός αγριόχοιρος και μάλιστα κατά την περίοδο που φέρει ακόμη στο σώμα του τις επιμήκεις ξανθές ρίγες. Ο ραγδαία λωπόν αυξανόμενος πληθυσμός του αγριόχοιρου στην χώρα μας, που επιβεβαιώνεται και από την αύξηση της θηραματικής προτίμησης των

Ελλήνων κυνηγών για το είδος αυτό, αλλά και από την αυξανόμενη κυνηγετική του κάρπωση, είναι ο βασικός λόγος της αύξησης του πληθυσμού του λύκου, ο οποίος επιβεβαιώνεται τόσο από τα συχνότερα περιστατικά επιθέσεων στα κτηνοτροφικά ζώα και στα κυνηγόσκυλα, όσο και από την επέκταση της γεωγραφικής του εξάπλωσης, που έχει φτάσει ως την Αττική. Κάποια στιγμή όμως τα γουρουνόπουλα μεγαλώνουν και τα πολύ καλά συγκροτημένα κοπάδια του αγριόχοιρου είναι πλέον άτρωτα από τον λύκο. Ο λύκος όμως, εξακολουθεί όπως είναι φυσικό, να έχει τροφικές ανάγκες. Τι θα κάνει; θα στραφεί στα κτηνοτροφικά ζώα που είναι ο αμέσως επόμενος εύκολος στόχος. Και αν δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα με τα ποιμενικά σκυλιά ή τα μέσα άμυνας των βοσκών, τότε θα στραφεί στο ζαρκάδι. Κατά τον Μιχαήλωφ όταν αυξάνεται ο πληθυσμός του αγριόχοιρου, αυξάνεται και ο πληθυσμός του λύκου και ταυτόχρονα μειώνεται αυτός του ζαρκαδιού. Όμως στη γειτονική Βουλγαρία δε υπάρχει κτηνοτροφία ελευθέρως βοσκής. Στη χώρα μας όμως, που υπάρχει, η εύκολη λεία του λύκου μετά το «γουρουνόπουλο» είναι τα αιγοπρόβατα και τα μοσχαρακια. Και εδώ, ελλείψει πολιτικής βούλησης έρχεται η αυτοδικία που εκδηλώνεται από τους κτηνοτρόφους με διάφορες παράνομες πρακτικές. Η πολιτεία όμως εδώ (αιρετή και διορισμένη) και πάλι μένει θεατής. Από τη μια πλευρά έχει υπογράψει διεθνείς συμβάσεις και έχει αναλάβει την υποχρέωση να προστατέψει τον λύκο και από την άλλη πλευρά δεν θέλει να της κοστίσει και πολύ το θέμα, οπότε μέσω του ΕΛΓΑ βάζει τρικλοποδιές (γραφειοκρατικά εμπόδια) σε κάθε κτηνοτρόφο που έχει την απαίτηση (το θράσος) ν' αποζημιωθεί για τις απώλειες του κοπαδιού του και βέβαια μέσω των τοπικών πολιτικών παραγόντων του «κλείνει το μάτι» να προβεί σε αυτοδικία. Και το λυπηρό είναι ότι κανένας μα κανένας δημοσιογράφος των ΜΜΕ απ' αυτούς που ωρύονται κάθε φορά που ένας λύκος βρέθηκε σκοτωμένος ή όταν ένας κτηνοτρόφος διαμαρτύρεται για την καταστροφή της περιουσίας του (τι καινούριο άραγε;), δεν μπήκε στον κόπο να κάνει μια εκτεταμένη έρευνα για το θέμα, να φωτίσει όλες τις πτυχές και να εκθέσει το θέμα στις αληθινές του διαστάσεις.

Όσο για τα περὶ «της επέκτασης της ανθρώπινης δραστηριότητας ἀκόμα και σε δυσπρόσιτες και ἀπομακρυσμένες περιοχές, της διάνοιξης ἐκτεταμένου και ἀνεξέλεγκτου δικτύου δασικῶν δρόμων και της επέκτασης των βοσκοτόπων και της μείωσης των δασικῶν ἐκτάσεων, που οδηγούν σταδιακά στην υποβάθμιση των ἐνδιατυμάτων του λύκου ἀπειλώντας την ἐπιβίωσή του» ἔχω να πω τα εξής:

Ποια εἶναι αὐτή η επέκταση της ανθρώπινης δραστηριότητας ἀκόμη και στις πιο δυσπρόσιτες και ἀπομακρυσμένες περιοχές; Γιατί εμεῖς που εἴμαστε συνεχῶς στην ορεινή ὑπαιθρο, ἐκεῖνο που βλέπουμε εἶναι μόνο η ἐγκατάλειψη και η ἀστυφιλία. Ποιοι εἶναι αὐτοὶ οἱ δασικοὶ δρόμοι που διανοίγονται ἀθρόα και ἀνεξέλεγκτα και χωρίς λόγο ξοδεύεται τόσο δημόσιο χρήμα; Πως εἶναι δυνατόν να ἐπεκτείνονται οἱ βοσκότοποι εἰς βάρος των δασικῶν ἐκτάσεων με το ἐθνικὸ κτηνοτροφικὸ κεφάλαιο να βαίνει ολόένα και μειούμενο; Τόσο τυφλοὶ εἴμαστε;

Μήπως πρέπει η συμπαθέστατη ΜΚΟ

Αρκτοῦρος ν' ἀναθεωρήσει λίγο τις ἀπόψεις της, διότι στους μεν γνωρίζοντες ἐπαρχιώτες προκαλεῖ γέλια και ἀπέχθεια, στους δε ἀδαεῖς κατοίκους των ἀστικῶν κέντρων δημιουργεῖ ψευδεῖς ἐντυπώσεις Γκεμπελικῶν τύπου;

Κλείνοντας θα κάνω μια μακάβρια πρόβλεψη: στη χώρα μας «ξαναχτύπησε» η λύσσα. Ἐχει σκεφτεῖ κανεὶς ἀπ' τους υπεύθυνους τι θα γίνει ἀν λυσσασμένος λύκος ἐπιτεθεῖ σε κοπάδι αἰγοπροβάτων και δαγκωθοῦν και οἱ βοσκοὶ ἢ ἀκόμη χειρότερα, τα παιδιά τους; Ἀς μη γίνω μάντης κακῶν, ἀλλὰ τα ΜΜΕ θα πουν ὅτι ἐφταιγαν οἱ βοσκοὶ που ἐξέθεσαν τα παιδιά τους στον κίνδυνο, ἐνῶ ἐκείνη την ὥρα ἔπρεπε να παίζουν play station στο σπίτι τους.

Μήπως θα ἔπρεπε και οἱ συμπαθεῖς ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στο χώρο να λύσουν τη σιωπή τους και να κάνουν καμιά πρόταση; Μήπως ἀπόλυτη προστασία μεγάλων σαρκοφάγων και δημόσια υγεία ταυτόχρονα, δεν συμβιβάζονται;

Τελικά, θα μάθουμε ποτέ σ' αὐτή τη χώρα να διαχειριζόμαστε με σοβαρότητα τα προβλήματα και να τους δίνουμε την πραγματικὴ τους διάσταση;

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΤΑΥΤΟΠΟΙΗΣΗ ΣΚΥΛΩΝ

Τί είναι ηλεκτρονική ταυτοποίηση και πώς γίνεται;

Είναι η τοποθέτηση κάτω από το δέρμα του ζώου ενός καψακίου, που μοιάζει με κόκκο ρυζιού, και το οποίο περιέχει ένα ηλεκτρονικό μικροκύκλωμα. Το καψάκιο αυτό είναι πιο γνωστό με την ονομασία μικροτσιπ (microchip) ή μικροπλακέτα και η τοποθέτησή του γίνεται με υποδόρια ένεση, όπως γίνεται και το εμβόλιο, μόνο που η βελόνα είναι πιο χοντρή. Το ηλεκτρονικό μικροκύκλωμα φέρει ένα δεκαπενταψήφιο μοναδικό αριθμό ο οποίος ανιχνεύεται με ειδική συσκευή, τον σαρωτή (ή σκάνερ στα Αγγλικά). Ο μοναδικός αυτός αριθμός μαζί με τα στοιχεία του ιδιοκτήτη του ζώου καταχωρούνται στο αρχείο που τηρεί ο πανελλήνιος κτηνιατρικός σύλλογος. Έτσι μπορούμε να ξέρουμε σε ποιόν ανήκει κάθε ζώο.

Γιατί η ηλεκτρονική ταυτοποίηση προβλέπεται από τη νομοθεσία;

Για να γνωρίζει η πολιτεία τον πληθυσμό των ζώων συντροφιάς, κάτι που είναι πολύ χρήσιμο για τη δημόσια υγεία αλλά και για άλλους λόγους (π.χ. οικονομικούς, κοινωνιολογικούς, δημόσιας τάξης κλπ.) Επίσης για να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των αδέσποτων ζώων με την αποτροπή της εγκατάλειψης ζώων καθώς και με τον ευκολότερο εντοπισμό των ιδιοκτητών των ζώων που έχουν χαθεί. Τέλος για να ελέγχονται οι μετακινήσεις ζώων μεταξύ των κρατών.

Γιατί να βάλω μικροτσίπ στο ζώο μου (εκτός από το ότι το επιβάλλει η νομοθεσία):

Όλοι έχουμε δει τις αγγελίες χάθηκε – βρέθηκε σε εφημερίδες, περιοδικά, σε πίνακες ανακοινώσεων κτηνιατρείων ή ακόμα και σε αφίσες στο δρόμο. Αν κάποιος βρει το χαμένο κατοικίδιό σας και θέλει να σας το επιστρέψει, αντί να προσπαθεί να σας εντοπίσει μέσω τέτοιων αγγελιών, φανταστείτε πόσο πιο εύκολα θα σας βρει πηγαίνοντάς το σε ένα κτηνίατρο ο οποίος θα ανιχνεύσει τον αριθμό του μικροτσίπ, θα τηλεφωνήσει στον πανελλήνιο κτηνιατρικό σύλλογο και αμέσως θα βρεθεί η διεύθυνση και το τηλέφωνό σας.

Επιπλέον, αν το ζώο σας κλαπεί ή αν κάποιος ισχυρίζεται ότι είναι δικό του, με την ανίχνευση του αριθμού ηλεκτρονικής ταυτότητας αποδεικνύεται ποιος είναι ο ιδιοκτήτης. Γι' αυτό πολλοί κάτοχοι κατοικίδιων νιώθουν πιο ασφαλείς όταν αφήνουν το μικρό τους φίλο σε ξενοδοχείο ζώων, αν έχει ηλεκτρονική ταυτότητα.

Γιατί κάποιοι ιδιοκτήτες σκύλων δεν θέλουν να τοποθετήσουν μικροτσίπ:

Ο συχνότερος λόγος είναι επειδή πιστεύουν ότι κανείς δεν βρήκε το χαμένο ζώο του μέσω του μικροτσίπ. Συμβαίνει όμως ακριβώς το αντίθετο. Ο κτηνίατρός σας σίγουρα θα γνωρίζει τέτοιες περιπτώσεις ανεύρεσης χαμένων κατοικίδιων, ρωτήστε τον! Ρωτήστε επίσης τις υπηρεσίες περισυλλογής αδέσποτων ζώων των δήμων που εφαρμόζουν ανάλογα προγράμματα. Σίγουρα θα έχουν να σας πουν για περιπτώσεις περισυλλογής περιπλανωμένων ζώων τα οποία μετά την ανίχνευση μικροτσίπ, διαπιστώθηκε ότι δεν ήταν αδέσποτα και επεστράφησαν στους ιδιοκτήτες τους.

Άλλοι πάλι πιστεύουν ότι το όλο σύστημα με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση δεν λειτουργεί. Πράγματι τα πρώτα 1-2 χρόνια λειτουργίας του υπήρξαν προβλήματα καθυστερημένης καταχώρησης των αριθμών ηλεκτρονικής ταυτότητας από τον πανελλήνιο κτηνιατρικό σύλλογο, τα οποία όμως τώρα έχουν περιοριστεί. Ακόμα μερικοί νομίζουν ότι το μικροτσίπ προκαλεί προβλήματα υγείας κάτι το οποίο δεν ισχύει (βλέπε παρακάτω). Τέλος, μικροτσίπ δεν βάζουν οι ασυνείδητοι ιδιοκτήτες ζώων που σκοπεύουν να εγκαταλείψουν το κατοικίδιό τους αν αρρωστήσει, γεράσει ή απλώς αν το βαρεθούν ή δεν έχουν που να το αφήσουν όταν φύγουν για διακοπές.

Προκαλεί το μικροτσίπ προβλήματα υγείας στα ζώα;

Κατά καιρούς έχουν κυκλοφορήσει διάφορες ανυπόστατες φήμες περί ενοχοποίησης των μικροτσίπ για προβλήματα υγείας στα ζώα όπως καρκίνο, εγκεφαλική δυσλειτουργία, κ.ά.

Όλες οι επιστημονικές έρευνες που έχουν γίνει δείχνουν ότι η τοποθέτηση ηλεκτρονικής ταυτότητας δεν προκαλεί κανένα πρόβλημα υγείας. Η μόνη ενόχληση που μπορεί να έχει το ζώο σας, αν και σπάνια, είναι ένας τοπικός ερεθισμός στο σημείο της ένεσης ο οποίος παύει σε λίγες μέρες. Σημειωτέον ότι η ένεση πονάει ελάχιστα έως καθόλου.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί ότι το μικροτσίπ δεν εκπέμπει ακτινοβολία. Ελάχιστη ακτινοβολία εκπέμπεται από την ειδική συσκευή μόνο κατά την ανίχνευση του μικροτσίπ. Η ακτινοβολία αυτή μάλιστα είναι τόσο μικρή που για να ανιχνευτεί το μικροτσίπ, η συσκευή πρέπει να βρίσκεται σε ελάχιστη απόσταση από αυτό, σχεδόν σε επαφή με το δέρμα του ζώου.

Πώς μπορώ να βάλω μικροσίπ στο ζώο μου;

Το μικροσίπ τοποθετείται με τον τρόπο που έχει αναφερθεί πιο πάνω από ιδιώτες κτηνιάτρους που ασκούν νόμιμα το επάγγελμα στην Ελλάδα. Σε περιοχές της Ελλάδας όπου δεν υπάρχουν ιδιώτες κτηνίατροι, μπορεί να τοποθετηθεί σε αγροτικά κτηνιατρεία.

ΚΥΝΗΓΙ ΥΔΡΟΒΙΩΝ:

Μια απαγορευμένη δραστηριότητα για τους κυνηγούς στη Δυτική Μακεδονία

Η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας είναι μία από τις 13 περιφέρειες της Ελλάδας. Καταλαμβάνει έκταση 9.451 τ.χμ. και ο πληθυσμός της ανέρχεται σε 301.522 κατοίκους, σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη απογραφή της ΕΣΥΕ (2001). Μεγαλύτερη πόλη και πρωτεύουσά της είναι η Κοζάνη. Στην περιοχή δραστηριοποιούνται δώδεκα Κυνηγετικοί Σύλλογοι με 7.000 ενεργά μέλη, ενώ την επισκέπτονται αρκετές χιλιάδες κυνηγοί από όμορες περιοχές αλλά και από όλη την Ελλάδα.

Συχνά χαρακτηρίζεται ως η «ενεργειακή καρδιά» της Ελλάδας, αφού στο έδαφός της παράγονται περίπου τα 2/3 της ηλεκτρικής ενέργειας όλης της χώρας.

Η Δυτική Μακεδονία είναι περιφέρεια κυρίως ορεινή, με τα περισσότερα βουνά της να ξεπερνούν τα 2.000 μέτρα υψόμετρο και αποτελεί τη μοναδική περιφέρεια της Ελλάδας που δεν βρέχεται από θάλασσα. Η γεωγραφική θέση της διαμορφώνει μια ενότητα με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά φυσικά γνωρίσματα, με τη συνύπαρξη ορεινών περιοχών και ομαλών εκτάσεων, ποικιλόμορφο φυσικό περιβάλλον με την πλούσια πανίδα και χλωρίδα και το μεγαλύτερο στη χώρα δυναμικό επιφανειακών υδάτων.

Το δυτικό της τμήμα μετά τον πόλεμο του '40, τον εμφύλιο και την μετέπειτα εγκατάλειψη της περιοχής, δεν έχει υποστεί σημαντικές ανθρωπογενείς παρεμβάσεις. Οι

Ιωάννης Ισαάκ
Δασοπόνος

δασικές εκτάσεις συνθέτουν ένα αδιατάραχτο, μέχρι στιγμής, οικοσύστημα με πλούσια και εξαιρετικά σπάνια χλωρίδα και πανίδα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι δύο από τους δέκα συνολικά χαρακτηρισμένους Εθνικούς Δρυμούς βρίσκονται μέσα στα όρια της Περιφέρειας και μάλιστα στο Δυτικό της τμήμα (Βάλια-Κάλντα και Πρέσπες).

Μεταξύ των ορεινών συγκροτημάτων, παρεμβάλλονται ψηλά λεκανοπέδια. Δυτικά, μεταξύ της σειράς των ορέων της Πίνδου και του Βαρνούντα, έχουμε τη λεκάνη της Βρυγηίδας (ή Πρεσπών), όπου βρίσκουμε τις λίμνες Πρέσπες με τον αντίστοιχο Εθνικό Δρυμό.

Νοτιότερα συναντάμε την λεκάνη της Ορεστίδας, με τη λίμνη της Καστοριάς και τη λεκάνη του Άνω Αλιάκμονα, με τη νέα τεχνητή λίμνη του Ιλαρίωνα να σχηματίζεται.

Στη δεύτερη σειρά έχουμε την λεκάνη της Πελαγονίας, με τις Ζάζαρη, Χειμαδίτιδας Πετρών και Βεγορίτιδα, καθώς και το λεκανοπέδιο της Κοζάνης με τις τεχνητές λίμνες Ιλαρίωνα και Πολύφυτου. Συνολικά σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε., 284 km² καλύπτονται από νερά.

Από το σύνολο των επτά λιμνών και των δύο τεχνητών του Ιλαρίωνα και Πολυφύτου, μόνο στις τεχνητές λίμνες και ένα μέρος της λίμνης Βεγορίτιδας στη Π.Ε. Φλώρινας δε βρίσκονται εντός περιοχής χαρακτηρισμένης ως Καταφύγιο Άγριας Ζωής.

Με αυτόν τον τρόπο, ουσιαστικά απαγορεύεται η θήρα των υδροβίων στο σύνολο της Δυτικής Μακεδονίας με εξαίρεση των δυο προαναφερομένων περιοχών.

Με τον Νόμο 3937/2011 «Περί διατήρησης της βιοποικιλότητας» αλλάζουν και ενσωματώνονται, προς το αυστηρότερο πολλές αποφάσεις για τις προστατευόμενες περιοχές. Συγκεκριμένα για τα ΚΑΖ πλέον αναφέρεται ότι:

4.3 Καταφύγια Άγριας Ζωής (Wildlife refuges)

α) Ως καταφύγια άγριας ζωής χαρακτηρίζονται φυσικές περιοχές (χερσαίες, υγροτοπικές ή θαλάσσιες), που έχουν ιδιαίτερη σημασία ως σημαντικοί τόποι ανάπτυξης της άγριας χλωρίδας ή ως βιότοποι αναπαραγωγής, διατροφής, διαχείμασης ειδών της άγριας πανίδας, ή ως περιοχές αναπαραγωγής ψαριών και συγκέντρωσης γόνου, ή, τέλος, ως σημαντικοί θαλάσσιοι οικότοποι.

Ως καταφύγια άγριας ζωής μπορούν να χαρακτηρίζονται και οι οικολογικοί διάδρομοι μεταξύ άλλων κατηγοριών προστατευόμενων περιοχών των παραγράφων 1,2,3,4 και 5.

β) Μέσα στα καταφύγια άγριας ζωής απαγορεύονται η θήρα, οι αγώνες κυνηγετικών ικανοτήτων σκύλων δεικτών, η αλιεία, η σύλληψη της άγριας πανίδας, η συλλογή της άγριας χλωρίδας, η καταστροφή ζώνης με φυσική βλάστηση με κάθε τρόπο, η κατα-

στροφή των φυτοφρακτών, η αμμοληψία, η αποστράγγιση, η επιχωμάτωση και αποξήρανση ελωδών εκτάσεων, η ρύπανση των υδατικών συστημάτων, η διάθεση ή απόρριψη αποβλήτων, η ανάπτυξη ιχθυοκαλλιεργειών, η διενέργεια στρατιωτικών ασκήσεων, καθώς και η υπαγωγή έκτασης του καταφυγίου σε πολεοδομικό ή ρυμοτομικό σχεδιασμό. Επιτρέπεται η εγκατάσταση παρατηρητηρίων της άγριας πανίδας.

Η εκτέλεση λατομικών και μεταλλευτικών δραστηριοτήτων όπως και δρόμων επιτρέπεται, εάν έχει υποβληθεί μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων τύπου Α και έχει χορηγηθεί έγκριση περιβαλλοντικών όρων.

γ) Μέσα στα καταφύγια άγριας ζωής, οι αρμόδιες κατά περίπτωση υπηρεσίες μπορούν να εγκρίνουν ή να προγραμματίζουν και να εκτελούν ειδικά έργα βελτίωσης του βιοτόπου και έργα ικανοποίησης των οικολογικών αναγκών του βιολογικού κύκλου των ειδών της άγριας πανίδας και της αυτοφυσούς χλωρίδας και ιδίως αναδάσωση, διατήρηση ακαλλιέργητων εκτάσεων, διατήρηση εκτάσεων με τοπικές ποικιλίες, διατήρηση φυτοφρακτών, έργα αναβάθμισης και αποκατάστασης υγροτοπικών εκτάσεων, δημιουργία και ανάπτυξη ζωνών φυσικής βλάστησης, δημιουργία δενδροστοιχιών κατά μήκος των αγροτικών δρόμων και ελωδών εκτάσεων.

Τα έργα αυτά περιγράφονται σε ειδικές μελέτες διαχείρισης, οι οποίες εγκρίνονται από τον Γενικό Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. Οι προδιαγραφές για τη σύνταξή τους καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Όπως γίνεται κατανοητό από τα άνω απαγορεύεται ουσιαστικά ή έστω περιορίζεται δραματικά οποιαδήποτε δραστηριότητα ή οικονομική εκμετάλλευση, ακόμα και ιδιωτικών εκτάσεων εντός ενός καταφυγίου, καθώς οι περιορισμοί που καθορίζουν τι επιτρέπεται, αφήνουν τόσο μεγάλο περιθώριο παρερμηνειών.

Εξάκθαρα στοχοποιούνται όμως δυο δραστηριότητες, η θήρα - παρεμφερείς δραστηριότητες που έχουν σχέση με αυτήν (κυνολογία, κλπ) και η αλιεία. Είναι ίσως γνωστή η απαξίωση του ΥΠΕΚΑ, με την οποία αντιμετωπιζόταν την περίοδο σύνταξης και ψήφισης του νόμου, η θήρα. Όμως δεν μπορεί να γίνει κατανοητή η αφαίρεση προνοητικών άρθρων των προηγούμενων νομοθετημάτων, όπως της δυνατότητας σύλληψης και μεταφοράς πληθυσμών άγριων θηλαστικών, από τα ΚΑΖ, όπου λόγω του υπερπληθυσμού τους προκαλούν πρόβλημα, προς εμπλουτισμό άλλων περιοχών, αφαιρώντας από την πολιτεία ένα χρήσιμο εργαλείο για τη σωστή διαχείριση αυτών των περιοχών.

Η επιπολαιότητα όμως η οποία διακρίνει κάποιες επιλογές γίνεται πιο εμφανής με την απαγόρευση της αλιείας εντός των καταφυγίων. Τούτο επίσης καταδεικνύει και τη αδιαφορία για τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών.

Είναι χαρακτηριστικό ότι σε όλες τις προαναφερόμενες λίμνες παραδοσιακά ασκείται ερασιτεχνική και επαγγελματική αλιεία καλύπτοντας για αρκετούς συνανθρώπους μας τις βιοποριστικές τους ανάγκες. Ακόμα και σήμερα όπου η λιμναία αλιεία έχει απαξιωθεί μόνο στην περιφερειακή ενότητα Αμυνταίου, όπου βρίσκονται οι τέσσερις από τις προαναφερόμενες λίμνες, και συγκεκριμένα η Βεγορίτιδα, Πετρών, Ζάζαρη και Χειμαδίτιδας, ασχολούνται επαγγελματικά με τη αλιεία, οργανωμένοι σε δυο συνεταιρισμούς και συλλόγους, 50 άτομα της περιοχής.

Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει και στην λίμνη Καστοριάς που ο «Αλιευτικός Συνεταιρισμός Μαύροβου» έχει πάνω από 50 μέλη, ενώ τα ετήσια ιχθυαλιεύματα προσεγγίζουν τους 200 τόνους.

Στο συνολικό αυτό αριθμό δεν αναφέρονται οι κάτοικοι της περιοχής, που συμπληρώνουν με την αλιεία το οικογενειακό τους εισόδημα, ούτε οι ερασιτέχνες αλιείς της περιφέρειάς μας, που προσεγγίζουν κάποιες εκατοντάδες. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι στην περιοχή υπάρχει επίσης έντονο τουριστικό ενδιαφέρον, από συμπολίτες μας από την ευρύτερη περιοχή, αλλά και κατοίκων από τις όμορες χώρες, που τα σαββατοκύριακα καταφθάνουν για να ασχοληθούν με την ερασιτεχνική αλιεία.

Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί να έχει καταλυτικό ρόλο στα ζητήματα αυτά, αλλά αρκετές φορές συναινεί στη δημιουργία νέων ΚΑΖ, παρασυρόμενοι ίσως από μη καλά τεκμηριωμένες προτάσεις. Πρόσφατα η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας προχώρησε σε δημόσιο διαγωνισμό για την οικονομική εκμετάλλευση των αλιευμάτων δυο λιμνών στην περιοχή. Παράλληλα έχει εντάξει λίμνες σε αναπτυξιακό - επενδυτικό πρόγραμμα για την αξιοποίησή τους, μέσω της κατασκευής λιμναίων εγκαταστάσεων και αποβαθρών. Το βασικό όμως είναι ότι στα Καταφύγια Αγρίας Ζωής απαγορεύεται η αλιεία, επομένως αυτά τα αναπτυξιακά σχέδια παραμένουν αίολα.

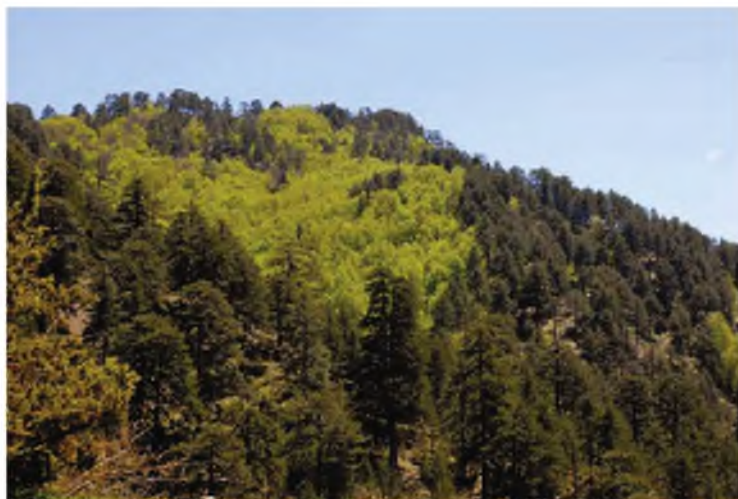
Η πολύχρηστική διαχείριση των λιμνών, με την κατάργηση ή την τροποποίηση των ΚΑΖ ώστε να αποχαρακτηριστούν οι λίμνες, δίνει την πραγματική δυνατότητα

αξιοποίησής τους προς όφελος του ντόπιου πληθυσμού και του περιβάλλοντος. Η μονοσήμαντη επιλογή των απαγορεύσεων προς όφελος της υποτιθέμενης οικοανάπτυξης και ανάδειξης, έχει δοκιμαστεί τόσα χρόνια με μηδενικά οφέλη για το περιβάλλον αλλά και την τοπική κοινωνία.

Είναι καιρός όλοι να δουν την πραγματικότητα και να μη εθελουφλούν αφού οι πολλαπλές απαγορεύσεις, μόνο όφελος και ανάπτυξη δεν προσφέρουν στον τόπο μας.

ΔΑΣΟΣ
ΠΗΓΗ ΖΩΗΣ

Τα Ηνωμένα Έθνη ανακήρυξαν το 2011 ως Διεθνές Έτος Δασών. Η σημασία των δασικών οικοσυστημάτων είναι αναγνωρισμένη από όλους, αλλά με πολλά προβλήματα: Πυρκαγιές, καταπατήσεις, εκχερσώσεις, παράνομες οικοπεδοποιήσεις, αδιαφορία, υποβάθμιση δασών, καταστροφή βιοτόπων, αποδυνάμωση της δασικής υπηρεσίας, μη εφαρμογή ούτε του υπάρχοντος νομοθετικού πλαισίου, κ.ά, συνθέτουν το πλέγμα που ασφυκτικά πιέζει για τον περιορισμό του δασικού πλούτου της χώρας μας. Αντί να μιλάμε για τη σημασία των δασών ασχολούμαστε με περίτεχνο τρόπο να αλλάζουμε συνεχώς τον ορισμό του δάσους και να θολώνουμε το τοπίο, προς όφελος όλων αυτών των συμφερόντων που επιβουλεύονται τον δασικό πλούτο της πατρίδας μας. Για μερικούς το δάσος αποτελεί μια «αφηρημένη έννοια» την οποία προσδιορίζουν σε νομικά κείμενα με ποσοστά δασοκάλυψης και άλλα ευφυολογήματα, τα οποία έχουν οδηγήσει στον περιορισμό των δασικών εκτάσεων στην Ελλάδα και στην αλλαγή των χρήσεων γης. Για εμάς τους κυνηγούς το δάσος αποτελεί πηγή ζωής το οποίο μέσα από την παραδοσιακή μας δραστηριότητα βιώνουμε. Συμμετέχουμε σταθερά (και μακριά από επιδοτούμενα προγράμματα και τηλεοπτικές κάμερες) στις προσπάθειες πυροφύλαξης, προστασίας και αναδασώσεων. Και φέτος, οι κυνηγετικές οργανώσεις μαζί με άλλους φορείς αναδασώσαμε εκτάσεις γύρω από τη Θεσσαλονίκη, αλλά και σε πολλές άλλες περιοχές της Μακεδονίας και της Θράκης. Μέσα σε αυτή

Κυριάκος Σκορδάς
Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος MSc

τη δύσκολη οικονομική κρίση το δάσος θα αποτελεί μια «σταθερή αξία» που δεν πρόκειται ποτέ να χρεοκοπήσει, εκτός αν το καταστρέψουμε εμείς οι ίδιοι. Τα δάση στη χώρα μας πάντοτε θα κινδυνεύουν, είτε από φυσικά αίτια, είτε κυρίως από τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Η δυσυπόστατη, όμως, φύση του Έλληνα πολίτη και της ελληνικής πολιτείας, ως προστάτη και ως απειλή ταυτόχρονα του δάσους πρέπει επιτέλους να αλλάξει.

Ο εθελοντισμός αποτελεί εξαιρετική μορφή κοινωνικής δράσης για την εξυπηρέτηση ανώτερων σκοπών, είτε για την ενίσχυση κοινωνικών ομάδων είτε για την υλοποίηση συγκεκριμένων δράσεων. Ειδοποιό διαφορά συνιστά το γεγονός ότι ο εθελοντής ενεργεί με βάση την ανιδιοτέλεια, αφού για την εθελοντική του δράση δεν πληρώνεται, δεν αποζημιώνεται, δεν διαφημίζεται, ούτε επιδοτείται.

Τα προβλήματα των ελληνικών δασών, εκτός εκείνων που πολιτικές επιλογές δεν επιτρέπουν να επιλυθούν, αντιμετωπίζονται σήμερα μέσα από ολοκληρωμένα σχέδια διαχείρισης.

ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΑ ΑΡΤΕΜΗ ΣΤΟΝ ΩΡΙΩΝΑ

Από τη γη
στον ουρανό

ΩΡΙΩΝΑΣ

Ανακαλύφθηκε ο παλαιότερος αστρονομικός χάρτης
BBC: Τρίτη 21 Ιανουαρίου 2003 - 22:36 (Ωρα Λονδίνου)

Τα χαρακτηριστικά σχήματα συνιστούν τον πρώτο αστρονομικό χάρτη.

Ο αστερισμός του Ωρίωνα απεικονίζεται σε χαρακτηριστικό από ελεφαντοδοντο που σύμφωνα με επιστημονικές εκτιμήσεις είναι ηλικίας 32.000 ετών.

Το χαρακτηριστικό απεικονίζει έναν άνδρα με ανοιγμένα τα χέρια και τα πόδια στο σχήμα του Ωρίωνα. Ο ισχυρισμός ότι το χαρακτηριστικό αυτό συνιστά τον πρώτο αστρονομικό χάρτη, προέρχεται από τον καθηγητή Μιχαέλ Ραπενγκλύκ, του Πανεπιστημίου του Μονάχου, γνωστός για τις ανακαλύψεις χαρτών σε προϊστορικά σπήλαια.

Ο Ωρίωνας, κατά την ελληνική μυθολογία, ήταν κυνηγός και σύντροφος της θεάς Άρτεμης. Ο Ωρίωνας μεγάλωσε και έγινε «ανήρ εξόχου ρώμης και καλλονής, και δεξιότατος κυνηγός». Εκτός από πολύ δυνατός και όμορφος, φαίνεται ότι ήταν πολύ ψηλός στο ανάστημα, κάτι που συνδεεται και με τον ομώνυμο αστερισμό. Συνόδευε τη θεά του κυνηγιού, την Άρτεμη, στα κυνήγια της. Ο αδελφός της Άρτεμης, Απόλλων, που ήταν δυσारेστημένος από τη σχέση της αδερφής του με τον Ωρίωνα, ένα πρωινό, ενώ ο Ωρίωνας κολυμπούσε, την

Κυριάκος Σκορδάς
Δασολόγος -
Περιβαλλοντολόγος MSc

προκάλεσε αν μπορεί να πετύχει με το τόξο ένα μικρό σημαδάκι βαθιά στη θάλασσα. Η Άρτεμη έριξε και πέτυχε, αλλά το σημαδάκι που την είχε βάλει ο αδερφός της να πετύχει ήταν ο Ωρίωνας. Όταν η Άρτεμη κατάλαβε τι έκανε, έβαλε τον Ωρίωνα για πάντα στον ουρανό.

Η θεά Άρτεμις πάνω από τον Ωρίωνα, πριν αυτός μεταφερθεί στον ουρανό και μετατραπεί σε αστερισμό

ΑΡΤΕΜΙΣ

Κόρη του Δία και της Λητούς, δίδυμη αδελφή του Απόλλωνα, θεά του κυνηγιού, προστάτιδα των μικρών παιδιών και ζώων. Στη Ρωμαϊκή Θρησκεία, αντίστοιχη της Άρτεμις είναι η Διάνα (Diana).

Ο Ωρίωνας (Ori), ή αλλιώς ο Κυνηγός, είναι ένας από τους πιο γνωστούς αστερισμούς. Βρίσκεται στον ουράνιο ισημερινό, γεγονός που τον καθιστά ορατό και αναγνωρίσιμο από όλα τα γεωγραφικά μήκη και πλάτη. Ο Ωρίωνας μεσουρανήει το χειμώνα, αλλά είναι ήδη ορατός από το φθινόπωρο νωρίς το πρωί μέχρι την άνοιξη. Κοντά του βρίσκονται οι αστερισμοί του Ταύρου, των Διδύμων, του Μικρού και Μεγάλου Κυνός κ.ά.

Αντικείμενα στην περιοχή του Ωρίωνα

Στο σπαθί του Ωρίωνα κρέμονται αρκετά "στολίδια". Αρχίζοντας από το Τραπέζιο, ένα ανοικτό σμήνος αστεριών, με κυριότερα τα διπλά αστέρια θ1 και θ2, στη συνέχεια οδηγούμαστε στο μεγάλο Νεφέλωμα του Ωρίωνα, ένα από τα πιο θεαματικά αντικείμενα του νυχτερινού ουρανού. Άλλο ένα διάσημο αντικείμενο είναι το IC 434 (Horsehead nebula), το οποίο είναι ένα σκοτεινό νέφος σκόνης που κρύβει το πίσω του φως και σχηματίζει μια μορφή κεφαλής αλόγου. Πέρα από αυτά, σαρώνοντας την περιοχή με ένα τηλεσκόπιο, κανείς μπορεί να βρει πληθώρα αντικειμένων βαθέως ουρανού, όπως τα Barnard's Loop, M43, M78 και το Flame nebula (NGC 2024). Όλα τα παραπάνω, ανήκουν στο Σύμπλεγμα Μοριακών Νεφών του Ωρίωνα, που βρίσκεται περίπου 1.500 έτη φωτός μακριά και αποτελεί μια από τις πιο έντονα ενεργές ορατές περιοχές δημιουργίας αστεριών.

ΔΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

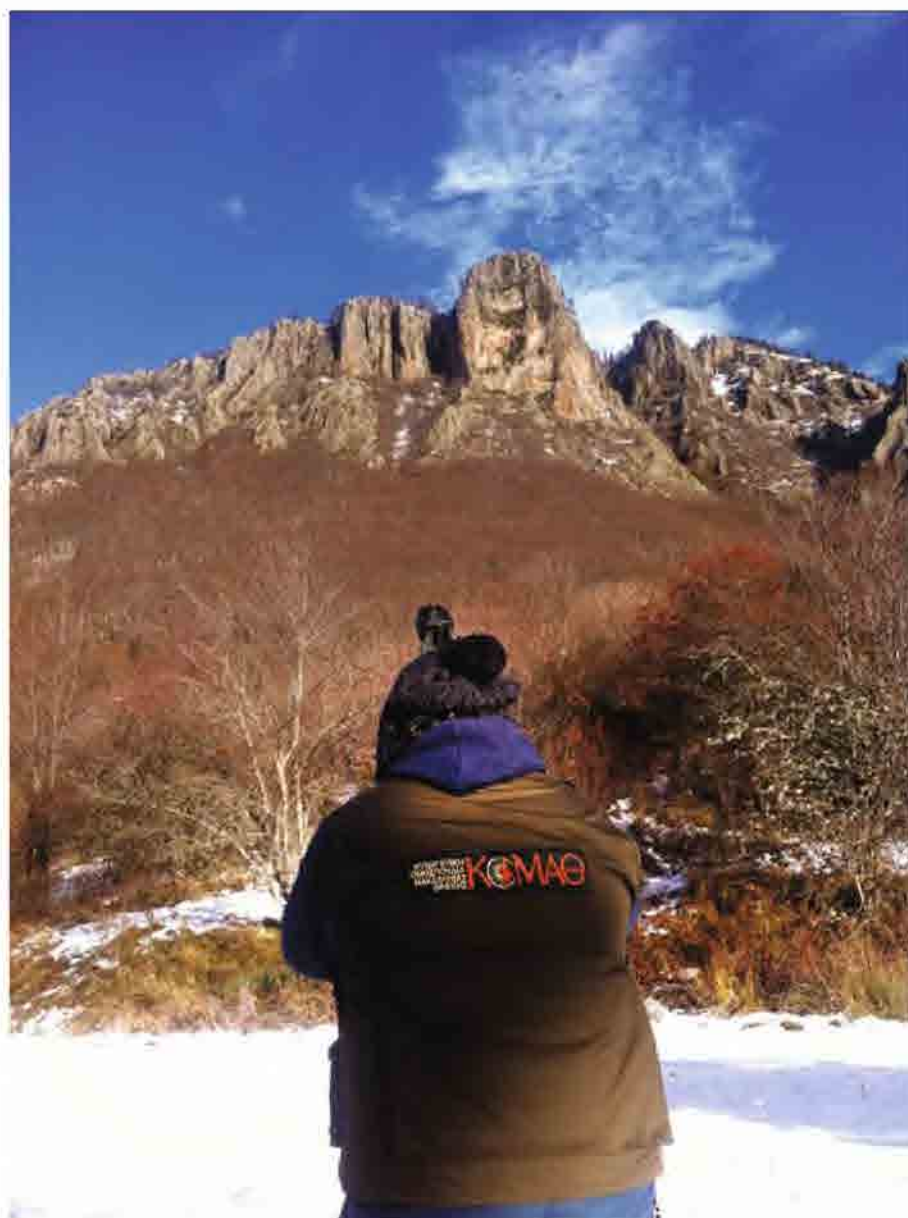
A/A	ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ
1.	Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας - Θράκης	Λεωφόρος Γεωργικής Σχολής 46, Τ.Κ. 551 34, Καλαμαριά Τ.Θ. 22487, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	2313 309341
2.	Διεύθυνση Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών Αποκεντρωμένης Διοίκησης Ηπείρου – Δυτ. Μακεδονίας	Μαρίκας Κοτοπούλη 62, Τ.Κ. 45445, ΙΩΑΝΝΙΝΑ	26510 88054
3.	Διεύθυνση Αναδασώσεων Θεσ/κης	Χάψα 1, Τ.Κ. 54626 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	2310 546447
4.	Διεύθυνση Δασών Ν. Γρεβενών	Διοικητήριο, Τ.Κ. 511 00, ΓΡΕΒΕΝΑ	24620 76388
5.	Διεύθυνση Δασών Ν. Δράμας	Αγ. Κωνσταντίνου 1, Τ.Κ. 661 00, ΔΡΑΜΑ	25210 32500
6.	Διεύθυνση Δασών Ν. Έβρου	Κανάρη 12, Τ.Κ. 681 00 ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗ	25510 26145 -31967
7.	Διεύθυνση Δασών Ν. Ημαθίας	Αντ. Καμάρα 3, Τ.Κ. 591 00, ΒΕΡΟΙΑ	23310 26385
8.	Διεύθυνση Δασών Ν. Θεσσαλονίκης	Ναυαρίνου 28, Τ.Κ. 551 31 Καλαμαριά, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	2313 309544
9.	Διεύθυνση Δασών Ν. Καβάλας	Τέρμα Αργυροκάστρου, Τ.Κ. 650 01, ΚΑΒΑΛΑ	2510 461840 -461815
10.	Διεύθυνση Δασών Ν. Καστοριάς	Διοικητήριο, Τ.Κ. 521 00, ΚΑΣΤΟΡΙΑ	24670 22995
11.	Διεύθυνση Δασών Ν. Κιλκίς	Αριστοτέλους 18, Τ.Κ. 611 00, ΚΙΛΚΙΣ	23410 22658
12.	Διεύθυνση Δασών Ν. Κοζάνης	Κτίριο Περιφέρειας – ΖΕΠ Κοζάνης, Τ.Κ. 501 00, ΚΟΖΑΝΗ	24610 53448 -53424
13.	Διεύθυνση Δασών Ν. Ξάνθης	Νομαρχία, Τ.Κ. 671 00 ΞΑΝΘΗ	25410 66010
14.	Διεύθυνση Δασών Ν. Πέλλας	Διοικητήριο, Τ.Κ. 582 00, ΕΔΕΣΣΑ	23810 22951 -27620
15.	Διεύθυνση Δασών Ν. Πιερίας	Ηπείρου 10, Τ.Κ. 601 00 ΚΑΤΕΡΙΝΗ	23510 45480 -45470

16.	Διεύθυνση Δασών Ν. Ροδόπης	3 ^ο χλμ. Κομοτηνής - Αλεξανδρούπολης Τ.Κ. 691 00, ΚΟΜΟΤΗΝΗ	25310 22894 -73673
17.	Διεύθυνση Δασών Ν. Σερρών	Αλ. Υψηλάντου 3, Τ.Κ. 621 23, ΣΕΡΡΕΣ	23210 22633
18.	Διεύθυνση Δασών Ν. Φλώρινας	Πτολεμαίων 1 - Διοικητήριο, Τ.Κ. 531 00, ΦΛΩΡΙΝΑ	23850 45757 -24171
19.	Διεύθυνση Δασών Ν. Χαλκιδικής	Δασικό κτίριο, Τ.Κ. 631 00, ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ	23710 24272
20.	Δασαρχείο Αλεξανδρούπολης	Σκρα 1, Τ.Κ. 681 00, ΑΛΕΞ/ΛΗ	25510 28326
21.	Δασαρχείο Αριδαίας	Ερμού 5, Τ.Κ. 584 00, ΑΡΙΔΑΙΑ	2384 23236- 23840 21242
22.	Δασαρχείο Αρναίας	Αρναία Χαλκιδικής, Τ.Κ. 630 74	23720 21206 -21201
23.	Δασαρχείο Βέροιας	Αντ. Καμάρα 3, Τ.Κ. 591 00, ΒΕΡΟΙΑ	23310 77621 -77620
24.	Δασαρχείο Γουμένισσας	Μεγ. Αλεξάνδρου 28, Τ.Κ. 613 00, ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑ	23430 41207

25.	Δασαρχείο Λιδυμοτείχου	Αδριανουπόλεως 1, Τ.Κ. 683 00, ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟ	25530 22204, 25203, 20212
26.	Δασαρχείο Δράμας	Αγ. Κωνσταντίνου 1, Τ.Κ. 661 00, ΔΡΑΜΑ	25210 57837 -57841
27.	Δασαρχείο Έδεσσας	Διοικητήριο, Τ.Κ. 582 00, ΕΔΕΣΣΑ	23810 28342 -23670
28.	Δασαρχείο Θάσου	Θάσος, Τ.Κ. 640 04	25930 51237, 58140, 58144
29.	Δασαρχείο Θεσσαλονίκης	Χάψα 1, Τ.Κ. 546 26, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	2310 545585, 545595
30.	Δασαρχείο Κ. Νευροκοπίου	Κ. Νευροκόπι, Τ.Κ. 660 33, Κ. ΝΕΥΡΟΚΟΠΙ	25230 22239
31.	Δασαρχείο Καβάλας	Τέρμα Αργυροκάστρου, Τ.Κ. 650 01, ΚΑΒΑΛΑ	2510 461826, 461825, 461861
32.	Δασαρχείο Κασσάνδρας	Κασσάνδρα Ν.ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ, Τ.Κ. 630 77	23740 22218
33.	Δασαρχείο Κιλκίς	21 ^{ης} Ιουνίου 207, Τ.Κ. 611 00, ΚΙΛΚΙΣ	23410 22400
34.	Δασαρχείο Κοζάνης	Κτίριο Περιφέρειας – ΖΕΠ Κοζάνης, Τ.Κ. 501 00, ΚΟΖΑΝΗ	24610 53443, 53439
35.	Δασαρχείο Λαγκαδά	Κ. Ηλιάδη 4, Τ.Κ. 572 00, ΛΑΓΚΑΔΑΣ	23940 22336, 24024
36.	Δασαρχείο Νάουσας	Γεωργίου Γεννηματά 22, Τ.Κ. 592 00, ΝΑΟΥΣΑ	23320 22280
37.	Δασαρχείο Νιγρίτας	Αθ. Αργυρού 9, Τ.Κ. 622 00, ΝΙΓΡΙΤΑ	23220 22450, 22445
38.	Δασαρχείο Ξάνθης	Αδριανουπόλεως 4, Τ.Κ. 671 00, ΞΑΝΘΗ	25410 26500, 22669
39.	Δασαρχείο Πολυγύρου	Δασικό Κτίριο, Τ.Κ. 631 00, ΠΟΛΥΓΥΡΟΣ	23710 21678, 22250
40.	Δασαρχείο Σερρών	Τέρμα Ομόνοιας, Τ.Κ. 621 25, ΣΕΡΡΕΣ	23210 46426 -46262
41.	Δασαρχείο Σιδηροκάστρου	Σερρών 2, Τ.Κ. 623 00, ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟ	23230 22384 -22383
42.	Δασαρχείο Σουφλίου	Ερμού 6, Τ.Κ. 684 00, ΣΟΥΦΛΙ	25540 22221

43.	Δασαρχείο Σταυρού Θεσ/νίκης	Σταυρός Ν.ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Κ. 570 14	23970 61203, 65118
44.	Δασαρχείο Σταυρούπολης Ξάνθης	Σταυρούπολη Ν.ΞΑΝΘΗΣ, Τ.Κ. 670 62	25420 22218
45.	Δασαρχείο Τσοτύλιου	Τσοτύλι, Ν. ΚΟΖΑΝΗΣ Τ.Κ. 500 02	24680 31613

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εδρα: Αθήνα

Ταχ.Δ/ση: Φωκίωνος 8 & Ερμού, Τ.Κ: 10563, Αθήνα

Τηλ: 210 3231 271

Φαξ: 210 3222 755

Web: www.ksellas.gr / e-mail: info@ksellas.gr

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΕΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΕΣ

Α' ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

Εδρα: Χανιά

Ταχ.Δ/ση: Πειραιώς 1-5 (Κτίριο Πλάζα, 4ος όροφος), Τ.Κ: 73131, Χανιά

Τηλ: 28210 98147

Φαξ: 28210 98112

Web: www.akokd.gr / e-mail: info@akokd.gr

Β' ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΡΧΙΠΕΛΑΓΟΥΣ

Εδρα: Μυτιλήνη

Ταχ.Δ/ση: Βουρνάζων 10, Τ.Κ: 81100, Μυτιλήνη

Τηλ-Φαξ: 22510 25259

Web: www.bkoa.gr / e-mail: info@bkoa.gr

Γ' ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Εδρα: Πάτρα

Ταχ.Δ/ση: Δ. ΓΟΥΝΑΡΗ 9-11, Τ.Κ: 26005, Πάτρα

Τηλ: 2610 361671 - 72

Φαξ: 2610 346614

Web: www.gkop.gr / e-mail: info@gkop.gr

Δ' ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Εδρα: Αθήνα

Ταχ.Δ/ση: Φωκίωνος 8 & Ερμού, Τ.Κ: 10563, Αθήνα

Τηλ: 210 3231212, 210 3232616

Φαξ: 210 3257593

Web: www.dkose.gr / e-mail: info@dkose.gr

Ε' ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΗΠΕΙΡΟΥ

Εδρα: Ιωάννινα

Ταχ.Δ/ση: Οπλ. Πουτέτση 19, Τ.Κ: 45332, Ιωάννινα

Τηλ: 26510 22109

Φαξ: 26510 22189

Web: www.ekoepirus.gr / e-mail: ekinigom@gmail.com

ΣΤ' ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Εδρα: Θεσ/νίκη

Ταχ.Δ/ση: Εθνικής Αντιστάσεως 173-175, Τ.Κ: 55134, Φοίνικας Θεσ/νίκης

Τηλ: 2310 477128 - 29

Φαξ: 2310 473863

Web: www.hunters.gr / e-mail: hunters@hunters.gr

Ζ' ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΠΟΡΑΔΩΝ

Εδρα: Λάρισα

Ταχ.Δ/ση: Παναγούλη 25, Τ.Κ: 41223, Λάρισα

Τηλ: 2410 231297

Φαξ: 2410 282982

Web: www.komthes.gr / e-mail: komthes@otenet.gr

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΟΙ ΣΥΛΛΟΓΟΙ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΣ	ΤΑΧΥΔΡΟΜ. ΔΙΕΥΘ.	ΤΗΛ.	FAX
ΑΙΓΙΝΙΟΥ	60300 Λεωφ. Δημοκρατίας (έναντι Δημ. Σταδίου) Αιγίνιο	23530-23183	23530-23163
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ	59300 Αλ. Παπάγου 42 Αλεξάνδρεια	23330-24357	23330-24357
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΗΣ	68100 14 ^{ης} Μαΐου 35 Αλεξανδρούπολη	25510-25528	25510-31728
ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ ΘΕΣ/ΚΗΣ	56123 Ελευθερίας 5 Θεσσαλονίκη	2310-733466	2310-724999
ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ	53200 28 ^{ου} Συντ. Πεζικού 28 Αμύνταιο	23860-23068	23860-23068
ΑΞΙΟΥΠΟΛΗΣ	61400 Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αξιούπολης, Αξιούπολη Κιλκίς	23430-32515	23433-50617
ΑΡΓΟΥΣ ΟΡΕΣΤΙΚΟΥ	52200 Πλ. Παπαγεωργίου Άργος Ορεστικό	24670-43373	24670-43373
ΑΡΙΔΑΙΑΣ	58400 4 ^{ης} Νοεμβρίου 5 Αριδαία	23840-21649	23840-21649
ΑΡΝΑΙΑΣ	63074 Αρναία	23720-22648	23720-22648
ΒΕΛΒΕΝΔΟΥ	50400 Βελβενδός Κοζάνης	24640-32500	24640-32500
ΒΕΡΟΙΑΣ	59100 Περικλέους 2 Βέροια	23310-27495	23310-77495
ΓΙΑΝΝΙΤΣΩΝ	58100 Αφ. Παπαϊωάννου 10 Γιαννιτσά	23820-23110	23820-25697
ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑΣ	61300 Γουμένισσα	23430-41874	23430-41874
ΓΡΕΒΕΝΩΝ	51100 Ελ.Βενιζέλου 7 Γρεβενά	24620-23696	24620-23696
ΔΕΣΚΑΤΗΣ	51200 Δεσκάτη	24620-32492	24620-32492
ΔΙΔΥΜΟΤΕΙΧΟΥ	68300 Κατακουζηνού 59 Διδυμότειχο	25530-22674	25530-22674
ΔΟΞΑΤΟΥ	66300 Δοξάτο	25210-66008	25210-66008
ΔΡΑΜΑΣ	66100 Πάροδος 1 ^{ης} Ιουλίου Δράμα	25210-34461	25210-34461
ΕΔΕΣΣΑΣ	58200 Κων/πόλεως 23 Έδεσσα	23810-22455	23810-22455
ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	64100 Μακεδ/μάκων 1 Ελευθερούπολη	25920-22786	25920-22786
ΕΠΑΝΟΜΗΣ	57500 28 ^{ης} Οκτωβρίου 58Α Επανομή	23920-42450	23920-42450
ΖΑΓΚΛΙΒΕΡΙΟΥ	57012 Ζαγκλιβέρι Λαγκαδά	23930-32042	23930-32042
ΘΑΣΟΥ	64002 Λιμενάρια Θάσος	25930-52888	25930-52888
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	54631 Αμύντα 7 Θεσ/νίκη	2310-278543	2310-229967
ΚΑΒΑΛΑΣ	65302 Ομονοίας 91 Καβάλα	2510-227452	2510-227452
ΚΑΣΣΑΝΔΡΑΣ	63077 Κασσανδρεία	23740-23397	23740-23397
ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ	52100 Πλατεία Καραβαγγέλη Καστοριά	24670-29387	24670-29387
ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	60100 Β' πάροδος Ειρήνης 1 Κατερίνη	23510-24877	23510-24877
ΚΑΤΩ ΝΕΥΡΟΚΟΠΙΟΥ	66033 Βενιζέλου 22 Κ. Νευροκόπι	25230-23006	25230-23006
ΚΑΤΩ ΣΤΑΥΡΟΥ	57014 Κ. Σταυρός	23970-61711	23970-61711
ΚΙΛΚΙΣ	αρχή 21ης Ιουνίου (Λέσχη Κυνηγών) Κιλκίς	23410-28283	23410-28553

ΣΥΛΛΟΓΟΣ	ΤΑΧΥΔΡΟΜ. ΔΙΕΥΘ.	ΤΗΛ.	FAX
ΚΟΖΑΝΗΣ	50100 Αραπίτσας 47 Κοζάνη	24610-30477	24610-30477
ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ	69100 Παρασίου 12 Κομοτηνή	25310-22885	25310-22885
ΛΑΓΚΑΔΑ	57200 Σταύρου. Μπαρέτη 18 Λαγκαδάς	23940-23083	23940-23083
ΜΑΥΡΟΘΑΛΑΣΣΑΣ	62049 Μαυροθάλασσα	23220-30458	23220-30458
ΜΕΛΙΚΗΣ	59031 Δωδεκανήσου 2 Μελική Ημαθίας	23310-81054	23310-81054
ΜΕΤΑΞΑΔΕΣ	68010 Μεταξάδες	25530-51714	25530-51714
Ν. ΖΙΧΝΗΣ	62042 Ν. Ζίχνη	23240-22214	23240-22214
Ν. ΜΟΥΔΑΝΙΩΝ	63200 Θεσσαλονίκης & Ελιγμών, Ν. Μουδανιά	23730-25892	23730-22377
ΝΑΟΥΣΑΣ	59200 Βύρωνος 19 Νάουσα	23320-28581	23320-28581
ΝΙΓΡΙΤΑΣ	62200 28 ^{ης} Οκτωβρίου Ιωάννιο Πολ.Κέντρο Νιγρίτα	23220-22709	23220-20269
ΞΑΝΘΗΣ	67100 40 Εικαλήσιων 2 Ξάνθη	25410-22846	25410-22846
ΟΡΕΣΤΙΑΔΟΣ	68200 Ζαρίφη 65 Ορεστιάδα	25520-29780	25520-81792
ΟΡΜΥΛΙΑΣ	63071 Δημ.Στάδιο Ορμόλια	23710-41904	23710-41904
ΠΟΛΥΓΥΡΟΥ	63100 Ηπείρου 14 Πολύγυρος	23710-22734	23710-22734
ΠΟΛΥΚΑΣΤΡΟΥ	61200 Κιλκίς 9 Πολύκαστρο Κιλκίς	23430-23093	23430-23093
ΠΡΟΣΟΤΣΑΝΗΣ	66200 Φιλίππου 20 Προσοτσάνη	25220-23380	25220-23380
ΠΤΟΛΕΜΑΪΔΟΣ	50200 Γράμμου 32Α Πτολεμαΐδα	24630-28811	24630-28811
ΡΟΔΟΠΟΛΗΣ ΣΕΡΡΩΝ	62053 Ροδόπολη Σερρών	23270-23133	23270-23133
ΣΑΜΟΘΡΑΚΗΣ	68001 Καμαρυώτισσα Σαμοθράκη	25510-41161	25510-41912
ΣΑΠΩΝ	69300 Μαρινάκη 13 Σάπες	25320-22501	25320-21109
ΣΕΡΒΙΩΝ	50500 3 ^{ης} Σεπτεμβρίου & Κων/νου Κάρπου Σέρβια	24640-22336	24640-22336
ΣΕΡΡΩΝ	62122 Τσαλοπούλου 15 Σέρρες	23210-23310	23210-23310
ΣΙΑΤΙΣΤΑΣ	50300 Μ.Αλεξάνδρου 1 Σιάτιστα	24650-22206	24650-22206
ΣΙΔΗΡΟΚΑΣΤΡΟΥ	62300 Βασ. Γεωργίου 26 Σιδηρόκαστρο	23230-22410	23230-22432
ΣΟΥΦΛΙΟΥ	68400 Λέκκα 6 Σουφλί	25540-22525	25540-22525
ΣΟΧΟΥ	57002 Χαρ.Τρικούπη Σοχός	23950-22750	23950-22750
ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΕΩΣ	67062 Σταυρούπολη Ξάνθης	25420-22455	25420-22455
ΤΣΟΤΥΛΙΟΥ	50002 Τσοτόλι	24680-31491	24680-31491
ΦΕΡΩΝ	68500 Αγ. Παρασκευής 14 Φέρες	25550-22350	25550-24800
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	53100 Α.Ελευθερίας 52 Φλώρινα	23850-28181	23850-28181
ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ	57300 Χαλάστρα	2310-792635	2310-792535
ΧΡΥΣΟΥΠΟΛΗΣ	64200 Χρυσούπολη Π. Τζήβελεκίδη 7	25910-23098	25910-23098

ΚΥΝΗΓΕΤΙΚΗ
ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΘΡΑΚΗΣ

www.hunters.gr

Member of

Eurosite

ISSN: 1109-6004